

ندای وجدان

BEWARE OF PITY

«از ترجم بر حذر باشید»

بهترین آثار نویسنده مشهور اطریشی

اشتفن تسوئیک

ترجمه

مجید مسعودی

چاپ دوم «با تجدید نظر کامل»

ناشر

کانون معرفت - تهران - اول خیابان لاله زار - تلفن ۳۲۴۳۷

حق چاپ و اقتباس محفوظ و معصوم «کانون معرفت است»

بها ۴۰ ریال

چاپخانه خرمی تهران - لاله زار

مقدمهٔ چاپ دوم

اشتفن تسوايك، نویسنده فقید اتریشی، تنها نویسنده اروپاییست که آثارش در میان تمام طبقات مردم از ایران از هر سنخ فکر و مرام و ذوق و سن و جنس خواهان فراوان داشته و از هنگام ترجمه و انتشار اولین اثر (۱) او در ایران تا کنون هر اثری که از او ترجمه و منتشر گردیده مردم نسخ آنرا «چون ورق زر» برده و با شور و ناشکیبائی بیمانندی چشم براه انتشار کتاب بعدی او بوده اند تا جائیکه حتی باره‌ای اشخاص باندیشه سوء استفاده از حسن شهرت این نویسنده افتاده آثار بنجل خود یا دیگرانرا بنام او انتشار داده‌اند تا از سود مادی و معنوی آن (بزعم خودشان) بهره‌مند شوند. بچه دلیل آثار اشتفن تسوايك نسبت بآثار سایر نویسندگان بیگانه که اگر از او توانا تر نباشند ناتوان تر هم نیستند و خواهان بیشتری دارد، مسئله‌ایست که تا کنون هر کس بدوق و فکر خود تعبیراتی در باره آن نموده ولی قدر مسلم اینست که اولاً تسوايك در نوشته‌های خود قدرتی دارد که چون آهن ربا خواننده را از سطر اول تا کلمه آخر بی اختیار بدنبال خرد می‌کشانند و در عین حال مسائل و مطالب مشکل و پیچیده فلسفی و روان شناسی را که مبتلاء به تمام افراد بشر از هر نژاد و ملیت است در خلال داستانهای جذاب و شیرین خود با زبان ساده و چیره دستی بی نظیر تجزیه و تحلیل میکنند بطوریکه خواننده پس از خواندن هریک از کتابهای او احساس میکند که علاوه بر سرگرمی و لذت بردن از داستان چیزی عایدش شده و عبارت دیگر وقتش را بیهوده نگذرانده است. باره‌ای از نوشته هـ. ایش خصیصه‌ای دارد که خواننده پس از فراغت از خواندن تا چند روز خود را تحت تأثیر آن می‌بیند.

چاپ اول این کتاب در چند سال پیش با چشم پوشیدن از قسمت‌هایی که با ذعان فردریک تسوايك (۲) (همسر اشتفن تسوايك) شاخ و برگ زائد و

۱- اولین اثری که از اشتفن تسوايك در ایران ترجمه و منتشر گردیده تا آنجا که نویسنده این سطور بخاطر دارد «نامه‌های يك زن باشناس» است که نخستین بار توسط دکتر ارانی فقید بنام «کل سفید» ترجمه و بعداً نیز یکی دو ترجمه دیگر از همان کتاب بوسیله اشخاص دیگر انتشار یافت.

۲- رجوع شود بشرح حال اشتفن تسوايك بقلم همسرش فردریک تسوايك ترجمه اسکلیسی از نامک آرتور (صفحه ۱۷۸ - ۱۷۹ چاپ سال ۱۹۴۶ لندن)

همچنین صرفاً دل‌رای چپ‌مصلحتی و ناآشنا به هنر خوانندگین ایرانی بود به نحوی که کوچک‌ترین خللی به اصل کتاب وارد نیابد و پیوستگی مطالب محفوظ باشد توسط اینجانب با صرف وقت و زحمت فراوان ترجمه و بهمت آقای حسن معرفت مدیر باذوق و ذغال کانون معرفت که علیرغم ناشرین دیگر با ارزش آن بی‌بردید انتشار یافت توضیح آنکه نام اصلی کتاب حاضر بزبان انگلیسی Beware of pity و بزبان فرانسه Meriery- Vous de pitie یعنی: «از ترجم بر حذر باشید» بود که عیناً بوسیله مترجم ترجمه و قبلاً آگهی شده بود منتها چون در مصحطی مانند ایران این عنوان غیر قابل هضم بود و نمیتوانست عنوان مناسبی برای یک کتاب باشد لذا بسلیقه ناشر و بمصدق جمله آخر کتاب که میگوید: هیچ‌چیزی مدام که وجدان آدمی بر آن واقف است فراموش نخواهد شد تبدیل به «ندای وجدان» شد و انتشار یافت و بگواهی کسانی که آنرا خواندند و همچنین به شهادت جرائد و مجلات کثیرالانتشار و بخش انتقادی دادبو تهران کتابی جالب و تقریباً خالی از نقص تشغیم داده شد بطوریکه مورد استقبال عامه قرار گرفت و در اندک زمانی کلیه نسخ آن پانجام رسیده و انگیزه تجدید چاپ آن همانا مراجعاتی بود که از کلیه نقاط کشور بناشر و مترجم این کتاب میشد.

اینکه بسیار خوشوقت است که چاپ دوم کتاب «ندای وجدان» کاملتر و زیباتر از چاپ اول انتشار مییابد و در دسترس علاقمندان و خواستارانی که مشتاق آن بودند قرار میگیرد.

متأسفانه در موقعیکه نیمی از چاپ دوم این کتاب به چاپ رسیده بود با اینجانب اطلاع داده شد که شخص شایعی عین ترجمه اینجانب را با تعویض و خراب نمودن چند جمله در هر صفحه بنام خود چاپ و در صدد انتشار است که موقع از انتشار این سرعت (بوظهور) جلوگیری شد.

همین تذکر مختصر را برای این شخص که خوشبختانه در بین ارباب فصل و دانش انگشت نداشت کافی دانسته و برای آنکه حمل بر غرض خصوصی نگردد از ذکر نام مشارالیه خودداری گردید.

مجید مسعودی

سرگذشت دیررعیس بهمان طوریکه برای من نقل شده در این کتاب
بطرح خوانندگان میرسانم. طرز برخورد من با ناقل سرگذشت کاملاً غیر عادی
بود. آخرین بار که در شهر (ون) اقامت داشتم یک درو عصر که از کار روزانه
سخت خسته و دم برستورای واقع در حوالی شهر وارد شدم باین حیث که این
رستوران از مدت‌ها پیش با طرف قدیمی شده و از رواج و رونق افتاده است
ولی منحصراً که وارد آن شدم فوراً بخط خودی مردم چون در حین عبور
از محال می‌اول یکی از آشپایان ناخاتنی که وحد و خوشحالی از آن هویدا
بود از سبزه و مرابیر خود دعوت نمود. محققاً من با گرمی تمارضات او
پاسخ ندادم من میتوانم بگویم که این شخص آدم نامطوب و غیر قابل
معاشرتی بود بلکه یکی از آن اشخاص شاش و زنده دلی بود که با همان
سعی و جدیتی که اطفال تمرینت جمع میکنند و آسما جمع میکرد
و نایبیت از هر دوست تازه که به (کلاکسیون دوستان) او میافزود قصر و
ماهات بی‌نایاب می‌بود تمام مفهوم زندگی در نظر آن شخص این بود
که اگر ملا اسم کسی گاه بگاه در روزنامه هاد کرده می‌گردید یا بر سر آنها
میافتا و بی انتامی می‌بود ۱۹۶۶ او را از دوستان صمیمی من است و
یا آدم ۵۵۰ دیره و دکه و هلاکات کردم

در حال حاضر تمام سر و شب شدم و در کنار او سهیم. تاریخ
ساعت بگفته‌های ماطله ماطله گذراده بود که مردمی وارد رستوران
شدند ۱۰ مرد و ۵ زن و ۱۰ نفر به مدت ۱۰ دقیقه در آنجا ماندند
و بعد از آن از آنجا رفتند و به آنجا رسیدند و به آنجا رسیدند
حاکمتری در آنجا بود و از حرکت روزه او را نشان دادند
ادب بر او است و این پیاوردی من ناخاتنی که منحصراً خودی مردم
بود تا با وسایل و خوش آمد بگوید ولی وارد این استانی نامی
و سرریه است و برای آنکه در صورتی جدید و تازه روزه
روزی فرد و آه ۴ گشت

آنها این شخص را پیش از این می‌شناختند

میتوانید حدس بزنید که موضوع بحث آن شب ما چه بود. مورخین آینده‌ها
ما مسلم، یک‌روز این نکته را در تاریخ ثبت خواهند نمود که در سال ۱۹۳۷
هرگفتگویی که در هر یک از کشورهای اروپای پر آشوب مادر می‌گرفت بر
سرامیکان یا عدم امکان وقوع دومین جنگ جهانی بود
میربان ما که شعلش و کالت عدلیه و مردی مسندالرأی بود سر صحبت
را گشود و پس از اقامه یکمشت دلائل مبتدل شروع بیاوه سرانی کرد و گفت
مسئل حاضر که مضار و خطرات بحث آشائی دارد این بار اجاره بخواهد
داد که مانند گذشته او را ادا دعه و بیرنگ بحک نکشاید و هر گاه فرمان
سبح عمومی صادر شود اوله توپ‌ها اول بظرف محرکین و پیشوایان
بحث ر. و ه. آتش، چون اسراں حک گذشته بلیات حک را هور فراموش
نکرده‌اند.

من از حرف‌های او کسل و ملول شدم زیرا در موعی که صد هاهزار
کارخانه مشغول ساختن مواد مہجره و گارهای سمی بودند این آهای و کسل
مسکر امکان چیک بود. پس بعنوان اعتراض گفتم که: «لله و راتحانها
و مقامات نظامی که ماشین حک را بگردش در می‌آورند در جواب بیسند و در
حیثی که ماحود را افکار فرمده دلخوش می‌سازیم آنها اردوره صلح‌مد
اکثر استفاده را نموده و بوده‌های مردم را قاعلاً برای شرکت در حک مشکل
کرده‌اند.»

ندیمی است که تمام حصن، ان جریهای من و تعالی بودند چون
تجربیات سده که عریض بود فریدی افراد سرد و دار می‌کند که محافل را بی
را که اط. بوسود آها کاملاً گماید و فکر خود دور کند و باید جهت مذاکرات
من و موضوع در موعه سال ۱۹۳۷ در گیتی بر طایفه و چه ر چیده شده و مذاق
حاضر احواس.

در آن سال ما محب مردم که در آن دلائل و دره که من او
را از روی وهم و خیال اطلاق می‌تاب - رد می‌داشتند در وقت و این من
در آمد و شد.

ما بل با عدم تمایل مردم در وقوع حادثه‌ای نداریم چون حک
آدم ما ماشین صورت‌های و هراد مردم را به جری و درین میان را
مسئله را با استداده و ما بگویم در مردم چون دیگر از عواقب و خطرات

چنگ آگاهند از آن رو گردانند خود را قریب میدهم، زیرا اگر امروز دریکی از کشورها برای چنگ سهوده و بوجی مثلا برای چنگ در (بولی نوی) یا یکی از قاطط طلبانی افریقا سر باز گیری شود هزاران هزار افراد مردم بدون آنکه مهمند چه منظوری از این چنگ حاصل است و شاید فقط برای اینکه خود را از اوضاع نامساعد محیط رها سازند داوطلب سر بازی و رفتن بجایه میشوند اما راجع به مخالفت موثر و جدی مردم با چنگ، به عقیده من چنین مخالفتی در ردیف صحر و حواهد بود بدلیل آنکه مخالفت بایک نهضت متشکل شجاعت بیشتری لازم دارد تا تسلیم تعدیر و سر نوشت شدن چون در این عصر و زمان که عصر ماشین و تشکیلات است شجاعت امرادی از بین رفته و شجاعتی که در میدان سرد ابرار میشود با شجاعت امرادی تفاوت بسیار دارد. اگر شجاعت در میدان چنگ را درست مورد بررسی قرار دهیم خواهیم دید که این شجاعت بطور عمده ناشی از ترس است یعنی ترس از عقب ماندن، ترس از تحقیر و تمسخر، ترس از عوامی مستقلانه اقدام دادن و بالاخره ترس از انحصار و روشی مخالف با احساسات عمومی. من فقط بعد از آنکه خدمت در اوشر ارتک نمودم و وارد زندگی عادی شدم باین نکته پی بردم که اغلب اشخاصیکه در حبه جنگ شجاعت و دلآوری معروفند همسند در شجاعت و ساعشوری آنها تردید فراوانی است. اشتباه نشود من خود را بر از این حکم مستثنی

من از نظر کلام او بسیار خوشم آمد و قصد کردم بنزد او بروم ولی در آن ایام عزیزان ما را برای صرف شام باطابق دیگر شوالیه و چون در سر راه شام دو حامی از دو دو نیم یکسره رسمی برای صحبت دست نداد و در آن ایام تفاوت بین ما و مادر اطاق کهش کی با هم مصادف شدیم

[illegible]

پس از آنکه در سال ۱۳۵۱ هجری قمری در اقصای هند به نام هندوستان
بنیاد نهادند

[illegible]

مضطربم خودمانی و تظاهریست . راستش را بخواهید موقعی که این نشان در جنبه حرك من داده شد من خیلی بحدود میبایدم ولی وقتی حنك تمام شد من اینكار را مایه تمسخر میدانستم كه فقط بخاطر اینكه وقتی بیست دقیقه شجاعت واقعی بخرج داده بودم هر كجا میروم بك « برجست » قهرمانی پر سینه داشته باشم در صورتیكه شاید هزاران نفر دیگر هم چنین شجاعتی را ابراز نموده بودند ، منتها بیعت با من یار بود كه دیگران عملیات مرا دیدند و از همه مهتر اقبال مدد كرد كه زنده ارحمیه برگشتم . در اواخر امسال وقتی میدیدم بهر كجا كه میروم مردم بانگاههای تحسین آمیز باین صفحه فوری حیره میشوند و بعد سرتابای مرا و راندازی كنده فوق العاده خسته و ملول شده دلم و عصیانیت من از اینكه در انحالاطر و انگشت نمای حلق هستم یكی از عمل كناره گیری من ارحمیت رتش بود ولی دلیل عمده كناره گیری من این بود كه خودم نیز نسبت به ان شجاع و شهامت خویش كاهلامشكوك و مردد شده بودم زیرا من از تمام ان استعدادهای كه بر تلویذ من حیره میشوند بهتر میدانستم كه دارم به آن همه چیز هست حركه سلحشور و قهرمانا و شاید كاملاً برعكس آن ، یعنی یكی از آن اشخاصی است كه ناشتاب و عجله وارد میدان جنگ شده بودند تا خود را از يك وضع دشوار و علاج ناپذیر نجات دهند یكی از آن اشخاصی كه بیشتر برای راز از مسئولیت بجنب رفتن از روی وطنپرستی و شهامت امن نمیدانم عقیده شما بویستدگان چیست ولی در نظر من رندگی كردن در میان يك هاله دیده و جلالتی غیر طبیعی و طاقت فرساست و از موقعی كه دیگر اخباری نداشتم هر كجا میروم آن سنده شجاع را بر سینه خود نصب كتم حقیقاً راحت و آسوده شدم حتی امروز هم وقتی صحبت از گذشته مشغول و پرافتخار من میکنید ملول و معذب مشوم و نایدا اقرار كدم كه دیروز چمری نمابنده بود در میز شما بیابید و ان حق پر حرف و گویبار تر است رود شخص دیگری را پیدا كند و در اطراف او كوفه گیری كند ولی انكه آمیخته بحرف و رعب شما را تا حركت عصب و ناراحت نمود و برای اینكه دروغ او را ثابت كدم دیگر افتادم شما را و دار كتم تا از بان خود من بشنود كه من ارجه راههای مستحق من تمام سلحشوری و قهرمانی باقی شده ام . داستان من داستان عجیب و غریبی است ولی بدانكه انكه میكد له اعلام موارد شجاعانه در تاره من و من و كوس است ضمه من بر من مباحی ندارد كه این سرگذشت را بی كم و كاست در مجله شما

اکنون برای شما نقل کنم . آیا وقت دارید این سرگذشت را بشنوید ؟ آیا از شنیدن آن کسل و ملول نخواهید شد ؟

البته من وقت داشتم و ما با اتفاق نادل شب در خیابانها که در آن موقع از آخرین خلوت شده بود قدم زدیم . من فقط تغییراتی جزئی از قبیل تغییر اسامی هنکها و پندگانها و همچنین نام اشخاص و اماکن در این داستان داده‌ام ولی بر اصل داستان چیزی از خود بی‌افزوده‌ام . ناقل این داستان در اینجا من نیستم بلکه کسی است که خود یکی از قهرمانان آن بوده است . صحتاً حاجت بتذکر نداد که این داستان در یک وبیت برای من نقل شده است .

آغاز داستان

داستانی که اینک برای شما شرح میدهم تمام در نتیجه يك خبط و نادانی کاری من آغاز گردید بعد سعی کردم کار را اصلاح کنم ولی اگر شما بخوایید ساعتی را با عجله ریادتعمیر کنید هیچ بعید نیست که آنرا یکی از کاربندازید. حتی امروز هم که سالها از وقوع آن حادثه سپری شده هنوز نمیتوانم تشخیص بدهم که خبط من یکجا انجامید و حرم من از کجا شروع شد در آن موقع من بیست سال داشتم و با درجه ستوان دومی در هنگ سوار... خدمت میکردم من میتوانم ادعا کنم که زندگی سر بازی علاقه مخصوصی داشتم و با آرزو میکردم خدمت نظام را حرفه و پیشه خود قرار دهم ولی در يك خانواده متوسط الحال، اطریشی وقتی چهارپسر بالغ پراشتها و دو دختر باشد و عذای کافی برای سیر کردن شکم آنها موجود باشد کسی به تمايلات و آرزوهای آنها و بعی نمیکند بلکه در سنین اولیه عمر دست آنها را نگاری ننند میکنند تا بیش از حد لزوم سر بار آن خانواده باشند. من پس از پایان تحصیلات مقدماتی چون دارای بیه قوی بودم نداشکده. افسری اعزام شدم و بعد از طی دوره مقرر اولین ستاره در روی شانه من درخشیدن نمود. اینک من از بین تمام رسته های نظامی رسته سوار را انتخاب کردم بهیچوجه از روی میل و اراده شخصی خود من بود بلکه عمه من که بری متولی و در عین حال اشرافی مآب بود نمیتوانست تحمل کند که کسی از بستگان او وارد صف پیاده شود و بدین ترتیب خانواده (هوفیلر) را خفیف و مسر افکنده سازد. و چون من ماهی یکصد (کرون) مستمری برای انجام این منظور از او دریافت میکردم ناچار و دم در در فرصت ممکنه از او اظهار امتنان و تحسینی کنم.

در سال ۱۹۱۳ یعنی سالی که داستان ما آغاز میشود اسواران ما از شهر (یورسلو) به شهر کوچک دیگری واقع در مرز مجارستان منتقل شد در این شهر هم همان مؤسسات نظامی و اماکن عمومی که در محال ما و ویت سابق ما وجود داشت یافت میشد که عبارت بود از يك سر بارخانه، يك آمورشگاه اسب سواری، يك میدان رژه، يك بوفه افسران و همچنین سه مهمانخانه دو کافه.

و کتبی و شامس و روشی و کتبی موسیقی
صفت و رنگ و ... و ... و ... و ...
که ... و ... و ... و ...
شهر (...) و ... و ... و ...
... و ... و ... و ...
... و ... و ... و ...
... و ... و ... و ...
... و ... و ... و ...
... و ... و ... و ...
... و ... و ... و ...

۱. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۲. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۳. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۴. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۵. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۶. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۷. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۸. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۹. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل
 ۱۰. او سه ماهه ۱۹۹۰ را در هند ارضار می نامید و فروش مچل

1944

— — —

•

1

—

باید بلا درنگ سر میز نشینم تا بعداً تمام مهمانان را يك بیک معرفی کند ولی در موقعی که مرا بسر میز شام هدایت میکرد ابتداء فقط دختر خود را معرفی کرد. دختری جوان، طریف، رنگ پریده و مانند پدرش ضعیف از میان صحبت سرانگشت کرد و با يك حجت چشمانش خاکستری رنگ نگاهي که حاکی از شرم حضور بود من افکند. من ابتداء سوی او و سپس بچپ و راست تعظیم کوتاهی کردم و سر جای خود نشستم.

در چند لحظه اول من کاملاً ناراحت بودم زیرا در بین آن همه مهمان بکنفرانسه و خود داشت بیش خود فکر میکردم که من خجول و کمرو چطور با این اشخاص ناشناس که همه از ملاکین و مشمولین شهر هستند وارد صحبت بشوم. سو شگفتانه جای میز خوبی در سرمیز داشتم زیرا در یک طرف همان دختر سه چشم و زینا یعنی خواهرزاده میربان بنشینده بود. بازوان عریان او چون علامت پوست کیده بر او طایف بود. واقعاً شستن در کنار چنان صحنه داشت!

حقیقتاً نه چه خانه شیک و نشاط انگیزی بود! هدیه آمیز بر آن دبیق داروساز که مرا با این خانواده آشنا ساخت! اغذیه گوناگون، مشروبات مختلف، میوه های رنگارنگ و سیگارهای ممتاز و معطرها در این میهمانی پیاپی بود. من هم می خوردم و میوشیدم و می خندیدم و با دو دلسر پهلوی دستی خود لاس میزد و نگاههای هم دست من، از رهای عریان و سیچین را و با (نام همان خواهرزاده زینای میربان) تماس پیدا میکرد و او هم که دست نه های سرخ قام بود قسمه را می دهید و بازوان خود را سب میکرد.

که کم در اثر نوشیدن حامیهای پیاپی از آن مشروبات گوارا و ممتاز سبک و خوش مزه در حرد احساس کردم. ولی هنوز يك چیز کم داشتم تا کیف نوشه مرا سرحد که اله برساند و مرا عالم دیگری سوق دهد. چند لحظه بعد آن حاجت من نیز برآورده شد چون بنده خدمت در را نار کرد و سه مورو و دانه و از مورو يك ردی در اطراف طبعین انداخت مهمانان از هر طرف به سمت جفت وارد سالن شدند. من از روی خود را بنده است (یا و با) دادم و یکبار دیگر پوست سرد، بر من و بهر آن گیزا و را لمس نمودم و در حالیکه در پیاپی بهم چسبیده بود در قص کمان از اسب و آسوی سالی من دهنش را نزد مردم آن خوبی برده میداد و او را دوم هم خانم

از این شیرینکاری من باخبر خواهند شد. در همانوقع بفکر فرار از آن خانه چینی افتادم. پیشقدمت ماتمجب پرسید: «آیا سرکارستان قصد رفتن دارند؟» گفتم: «بلی» و بسرعت از خانه خارج شدم.

این بود خبط و اشتباهی که منجر بیک سلسله حوادث شوم و جاگداز گردید و حال آنکه من خود هیچگونه تعمد و تقصیری در اینکار نداشتم.

من نمیتوانم شرح بدهم که آنشب باچه حالی بنزل رسیدم. هزاران فکر مشوش و پریشان بمنحله من هجوم آوردند فکر میکردم فردا افسرها خواهند گفت: «بارك اله (هوفیلر) ! خوب دست گلی بآب دادی؛ یكروز که ترا بهال خود میگردانند میروی و هنگی را بدنام میکنی !» خلاصه در حالیکه با این افکار در کشمکش بودم بالاخره بنزل رسیدم و با لباس برختیواب رفتم ولی با وجودیکه چند کیلاس دیگر کنیاك برای دفع این افکار و تخیلات جنون آوروشیدم معیذا تا صبح خواب بچشمانم راه نیافت.

سراجم صبح شد و روشنائی روز آن اشباح هولناك و تخیلات پریشان مرا مانند عفريت ظلمت شب معهو و نابود ساخت. با خود گفتم قضیه شب گذشته آنقدرها که من فکر میکردم زشت و مستهجن نبود و کسی ملتفت آن نشد. ولی البته آن موجود مفلوج و پژمرده رنگ آن را فراموش نخواهد کرد. درایموقع فکر تسلیت بخشی بخاطر من رسید باعجله از پلکان سر بازخانه پائین آمدم و پس از خروج از محوطه دون دون دوان بطرف مقاره گلروشی رفتم و دستور دادم يك دسته گل سرخ زیبا و خوشبودر بسید ظریفی بچینند و بلافاصله از مقاره خارج شدم ولی در آن هنگام صاحب مقاره را دیدم که نفس زنان از عقب من میدود و میپرسید که گلهارا کجا فرستد. من نشانی منزل (کوتاهوا) را دادم و ضمنا کارت ویزیت از جیب بیرون آوردم و در روی آن نوشته بودم: «مدرس معدوت» دار گفتم اینهم کار خبطی است. چرا

من حرفی نمیزنم؟ در همان اوسا ورمه پس بهتر است هیچ حیرد روی نازد. بعد از آن اهییه و در درجف سید نگذارم. پس از اتمام این کار سالم آمدم و ... می پرسید و بعد برای انجام وظایف مقرر شد.

در این اثناء که در میان این کارها بودم و در فکر این بودم که چگونه میتوانم از این وضعیت فرار کنم و به وطن خود بازگردم و به خانواده خود پیوندم و به کارهای خود بپردازم و به وظایف خود عمل کنم و به مردم خود خدمت کنم و به خداوند خود تکیه کنم و به...

تشکر دارم .

خواهش میکنم هر روز را مناسب داستید هنگام عصر برای صرف چای
مارا مفتخر سازید لازم نیست خود را برای تعیین وقت رحمت بدهید. من
(افسوس!) همیشه در منزل هستم .
امضاء

(ادیت ککسفالوا)

نامه را چند بار خواندم . چقدر عاقلانه قلم عفو بر خط من کشیده و
چه ماهرانه با عبارت: «من (افسوس!) همیشه در منزل هستم» عجز و ابوابی
خود را توصیف نموده بود . با خواندن این نامه گفتمی نارندگی از دوش
من برداشته شد . آن روز پنجشنبه بود و من تصمیم گرفتم روز یکشنبه برای
اضهار تشکر بمنزل آنها بروم .

بفراری دل بگذاشت من سر حرف خود نایستم . میل داشتم طمینان
حاصل کنم که گناه من برای همیشه بخشوده شده است . همین بی تابی باعث
شد که روز بعد یعنی روز جمعه موقعی که با چند نفر از همسایگان خود
مشغول گردش بودم علناً از آن ها خدا حافظی کردم و در حالیکه آن ها از
این رفتار من در بی-توجهیت بودند عازم منزل (ککسفالوا) شدم و فاصله منزل
(ککسفالوا) تا سر بارخانه چندان زیاد نبود و اگر کسی با قدمهای تدریجی
میرفت در طرف نیم ساعت با آنها میرسید تعجب در این بود که آن روز هر چه
منزل (ککسفالوا) ردیکتر میشدم حرارت کم و قدمهایم سست تر و کندتر
میشد . درست همانطوریکه انسان دم مطلب یرشك دداساری عذر و بهانه
میگردید که دل از فرودن تکمه رنگ غنث گردد کند من هم در آن موقع ، فکر
افتادم که تا وقت باقیست مرا از کم . با این مقدمه گردش در اطراف خارجی
از جاده خارج وارد مزرعه شدم .

خانه که در پس آن دیوار ارتفاع سنگی پنهان شده بود بمائید در - و هو
بسك قدیم اطریشی رنگ آمیزی شده بود . پس از آنکه از سوراخهای یقه
شکل دیوار درون خانه نگاه کردم متوجه شدم که این خانه آنطوریکه من
از داخل یرشكوه و مصالح آن قساوت کرده بودم يك و بلای سبك جدید - نبود
بلکه يك خانه ییلاقی معمولی بود تنها چیز خالب توجه آن حاد يك برج مربع
عجیب بود که من بخاطر آوردم بارها در میدان رژه هك آنرا دیده و تصور
کرده بودم برج کلیسایی است .

خلاصه پس از آنکه خانه را از خارج دور زدیم و دوباره از طرف دیگر پدر بزرگ آن رسیدیم، بخود جرات دادم و درق الباب کردم. لحظه بعد پیشخدمت ظاهر شد. عجب در این بود که او بهیچوجه از یخبر آمدن من تعجب نکرد و بدون اینکه چیزی پرسد یا کارت ویزیتی را که دودست داشتم بگیرد مرا بسالن راهنمایی نمود و گمت: «خانمها هنوز در اطاق خود هستند و عنقریب نزد شما خواهند آمد» مدتی در سالن با انتظار نشستیم و بتماشای اثاثیه لوکس و نفیس آن مشغول شدم. بالاخره در باز شد و (ایلونا) وارد گردید و بمن خوش آمد گفت. سپس مرا با طاقی دیگر، همان اطاقی که آن حادثه شوم در آن روی داده بود هدایت نمود. در همان گوشه، روی همان صندلی و پشت همان میز آن دختر افلیج نشسته و تخته پوستی از خز روی باهای خود گسترده بود. (ادیت) با تبسمی بن خوش آمد گفت با اینوصف آن تجدید دیدار برای هر دوی ما حان - گداز بود و هیچکدام نمیدانستیم، چه نحو سخن آغاز کنیم. خوشبختانه (ایلونا) آن سکوت خفقان آور را در هم شکست و پرسید:

- سرکار ستوان چه میل دارند، قهوه یا چای؟

- هر کدام را شما بخواهید.

- نه سرکار ستوان هر چه شما بخواهید خواهش میکنم تعارف را کنار بگذارید برای ما هیچکدام فرقی ندارد.

- بسیار خوب پس به او قهوه بیاورند.

(ایلونا) از اطاق خارج شد و مرا با قربانی خود تنها گذاشت. حالا موقع آن بود که بهر چه شده سر صحبت را باز کنم، ولی گلویم گتته بود و از طرفی حرارت میکردم بجایگاه او بطوری بیندازم مبادا تصور کند که من به تخته پوستی که باهای چاقی او را پوشانیده، رود نگاه میکنم. خوشبختانه او از من آزار نبرد و صبحه انایطریق شروع کرد:

- سرکار ستوان چه امیدوارید؟ آن صندلی را جلو بکشید. چرا شمشیر نان را از کمر بیرون نمیآوردید، مگر باما سرچیک دارید؟ شمشیرتان را روی میز یادگاه پنجره هر جا میل دارید بگذارید.

من صندلی را آهسته به طرزی رسمی پیش کشیدم ولی هنوز نمیتوانستم آزادانه با طراف خود نگاه کنم. باز او مرا از آن وضع رقت بار نجات داد رشته سس را بستم و گفتم:

«حقیقتاً من باید از آن گل‌های ممتاز و زیبایی که برایم فرستادید از شما تشکر کنم و همچنین باید از آن رفتار ابلهانه خود معذرت بخواهم . من آنشب از خجالت تا صبح نفخا میدم. گویا شما آنشب افکار درونی مرا خوانده بودید، چون من عمداً برای تماشای رقص مهمانان آنجا نشسته بودم. من دیوانه رقص هستم و وقتی دیگران را در حال رقص می بینم خیال میکنم خودم میرقصم نه آنها. من در بچه‌گی خیلی خوب میرقصیدم و حالا هم هر وقت خواب می بینم خواب رقص است . برای اینکه بدانید من تا چه حد جنون رقص دارم الان عکسهای را که ازرقاصان بزرگ جمع آوری کرده‌ام بشما نشان خواهم داد. آنها دو آن جعبه کوچک هستند.... آنجا نزدیک بغاری توی آن جعبه لاکی (در اینموقع لحن صدای او ناگهان آمیخته به تغییر و تشدد گردید) آنجا نه ! سمت چپ آه شما چه قدر گیج و بی‌هوش هستید ! آهان همانست .»
 «من بالاخره جعبه را پیدا کردم و بزد او آوردم . (ادیت) جعبه را گرفت و گفت :

«بینید این عکس (پاولوا) رقاصه معروف است که من علاقه فراوانی باو دارم . کاش منبهم میتوانستم رقص کنان بدنبال او بدم ! کاش میتوانستم او را ببینم ! بعقیده من چنان روزی فرخنده ترین روز های زندگی من خواهد بود .»

در این موقع درآهسته باز شد . (ادیت) باعجله مانند مجرمی که در حین ارتکاب جرم گرفتار شده باشد جعبه را با شدت بست و با لحن آمرانه گفت :
 «حتی يك کلمه از این حرفهای مرا بدیگران نگوئید !»

شخصی که در را باز میکرد پیشخدمت سپید موی بود . در پشت سر او (ایلونا) میزچرخداری را که مملو از خوراکی های عالی و گوارا بود بدرون اطاق میکشاند (ایلونا) پس از آنکه قهوه را در فنجان ها ریخت آمد و نزد ما روی صندلی نشست . یک ساعت بصحبت های گوناگون گذشته بود که در سالن بآرامی باز شد و مردی آهسته و آرام وارد گردید . این شخص (فون کک-فالوا) پدر (ادیت) بود که با احتیاط تمام آمد و بپهلوی دختر مفلوج خود نشست .
 «هیجا ! از لحظه ای که او وارد شد اطاق وضع افسرده تری بخود گرفت . پیرمرد که متوجه سحرکوت ما شده بود در صدد برآمد دوباره سر صحبت را باز کند و لذا راجع بوضع هنک و مرمانده سابق و غیره سئوالاتی ازم نمود . از طرز

صعبت او معلوم بود که بجزریان امور هنک ما آشنائی کامل دارد و من حس کردم که اوسعی میکند آشنائی خود را با افسران ارشد برخ من بکشد .

تصمیم گرفتم ده دقیقه دیگر آنجا تأمل کنم و بعد خدا حافظی نمایم . اما در همان لحظه در اطاق آرامی زده شد و خوانسالار بدون سروصدا بطوری که کوئی با برهنه است وارد اطاق گردید و چیزی در گوش (ادیت) گفت . (ادیت) با عصبانیت گفت . « بگو صبر کنند نه بگو امروز مرا راحت بگذارد . بگو برود . من کاری با او ندارم . »

همه ما از عصبانیت و خشم شدید او بیکیه خوردیم . من پیش خود فکر کردم که زیاد در آنجا توقف کرده ام و بزم رفتن از جا برخاستم ولی (ادیت) با همان تندی و خشونت بیکیه با خوانسالار حرف میزد بمن گفت . نه شما بمانید . چیزی نیست . ابتدا چیزی نیست .»

بعد گوی ملتفت خشونت رفتار خود شده باشد گفت : « بیخشید عصبانیت من از کار ژوزف بود که بجای اینکه کمی صبر کند بدون اطلاع وارد اطاق میشود . الساعه من باید تحت شکنجه روزانه که برای من ترتیب داده اند قرار بگیرم زیرا شخصیکه (ژوزف) ورود او را اعلام کرد آمده است مرا ماساژ طبی بدهد و حال آنکه من میدانم اینکار هم مانند سایر معالجات اینها کاری فایده ایست .»

پس از ادای این جملات نگاه تعرض آمیزی پدر خود کرد ، گفتی او را در اینکار مقصر میدانست . پدرش که مسلماً از این حرفهای (ادیت) پیش من خجل شده بود گفت : « طفل من ، آیا واقعاً تصور میکنی که دکتر (کاندور) ..» در اینجا پیرمرد حرف خود را قطع کرد زیرا لبها و منخرن (ادیت) بلرزش و ارتعاش درآمد و این علامت یک طفلان عصبی بود . بعد ناگهان رنگ چهره دختر سرخ شد و گفت :

« بسیار خوب میروم ، اگر چه میدانم اینکار هیچ فایده ندارد . سرکار ستوان معذرت میخواهم امیدوارم دوباره هر چه زودتر اینجا تشریف بیاورید .» من تعظیمی نمودم و قصد رفتن کردم اما او تغییر عقیده داد و گفت : « نه در اینجا نزد پدرم بمانید و راه رفتن مرا تماشا کنید !» سپس زنگ را بصدا درآورد و خوانسالار بلافاصله وارد شد . (ادیت) تخته پوست را از روی پاهای خود بکناری زد و گفت . بیا بمن کمک کن .»

آنچه در آن موقع اتفاق افتاد حقیقتاً وحشت آور بود. خوانسار رخم شد وزیر بعل اورا با مهارتی که نتیجه تمرین و ممارست بود محکم گرفت. (ادیت) در حالیکه با هر دو دست دسته های صندلی را گرفته بود راست ایستاد و هر کدام از ما را با نگاه تعرض آمیزی و رانداژ کرد. سپس دو عصائی را که در زیر تخته پوستش پنهان شده بود برداشت، لب های خود را سخت بهم فشرد با تکیه بعضاها قامت خود را راست کرد و بعد در میان صدای تق! تق! تق! عصا با قامتی خمیده و عجوزه مانند خود را بجلو میکشاید. من جرأت نگاه کردن بپاهای او را نداشتم. قلمم شروع بطپیدن کرد زیرا فوراً دریافتم که او میخواهد بمن، آری فقط و فقط بمن، نشان بدهد که مفلوج است. او میخواست از راه يك نوع کینه جوئی مرموزی که مولود یاس و نومیدی است با تجسم عذاب و شکنجه، خود ما را عذاب و شکنجه بدهد. ولی از مشاهده همین منظره من پی بردم که او تا چه حد از ناتوانی و تقیصه جسمانی خود رنج و مرارت میکشد. خلاصه عمری بمن گذشت تا او با آن وضع رقت انگیز از اطاق خارج شد. فقط در این موقع بود که توانستم سر بردارم و با طراف نگاه کنم. پدرش که تا آن هنگام از پنجره بنقطه نامعلومی چشم دوخته بود روی خود را بطرف من برگرداند و آهسته بطرف من آمد و گفت:

«سرکارستوان از حرکات و حرفهای این دختر نرنجید. شما نمی دانید که او این چید ساله چه رنجها کشیده. من میدانم که او بی حوصله و بهانه جو است، ولی چه باید کرد؟ اگر بدانید که او سابقاً چه دختر پر جنب و جوشی بود! دائم با بنسو و آنسو و از پائین بیالای پلکان میدوید. او بقدری بی باک، بشاش و چابک بود که من وزن مرحومه ام اغلب از بابت او نگران بودیم. من نمیدانم چرا این مصیبت و بلا باید بر سر چنین دختر پر شور و حرارتی نازل شده باشد ولی با تمام این احوال حتی این روزها هم خوشحال کردن او کار آسانی است. او از کوچکترین مهربانی ممکن است شاد و مسرور شود و به بیمزه ترین شوخیها بخندد. دلم میخواست شما آن روز میدیدید که دخترک چقدر از دریا سافت گلپای که برایش فرستاده بودید خوشحال شد. شما نمیدانید او تا چه حد حساس است. او بیش از هر کس از عصبانیت و خشونت رفتار خود خجل و شرمسار است. ولی چطور بتواند خود را کنترل کند؟ وقتی خداوند این طفل را که هیچ گناهی نکرده و آزاری بکسی نرسانده اینطور عاجز و ناتوان ساخته است

چطور میتوان لب از شکایت فرو بست ؟

پیرمرد که ناآنوقع بدون نگاه کردن بصورت من صحبت میکرد و از خود بیخود بود ناگهان متوجه شد که باخودش حرف نمیزند بلکه مخاطب او شخصی کاملاً بیگانه است لذا لحن کلام خود را تغییر داد و گفت :

«سرکارستوان معذرت میخواهم . من نمیدانم چرا بیجهت سر شمارا با ذکر گرفتاریهای خود بندد میآورم ، فقط میخواستم قضایا را در نظر شما روشن سازم تا کمورتی از رفتار و گفتار این دختر در دل بگیرد و بعضی حرکات او را حمل بر بدی او نکنید که»

من نمیدانم چطور جرأت یافتن که در اینجا کلام پیرمرد را قطع کردم و دست آن مرد سالخورده ، آری آنمرد کاملاً ناشناس و بیگانه ، را در دست گرفتم ولی چیزی نگفتم . پیرمرد با تعجب بدن خیره شد او هم سخنی نگفت ولی چشمانش خبر میداد که عنقریب طوفانی خواهد شد. من نیز خود را گرفتار هیجان شدید و بیسابقه دیدم . بغض گلویم را سخت گرفته بود و لذا برای فرار از طغیان آن احساسات عجولانه تعظیمی کرده و از اطاق خارج شدم خوانسالا مرا در پوشیدن کت کک کرد و من با شتاب هر چه تمامتر آنغانه حزن آور را ترک گفتم روز بعد موقعی که بادللی شاد براسب سوار شده بودم و در هوای آزاد چهارنعل بایسو و آنسو می تاختم ناگهان پیاداناتوانی و درماندگی آن دختر اقتادم و شادیم باندوه و ترحم مبدل شد. تا قبل از آشنایی با آن خانواده و تصادف با آن دختر افلیج من هیچگونه دغدغه خاطری در زندگی نداشتم و هیچ روز در مکر روز بعد نبودم. من فقط بچیزهایی توجه داشتم که رفقا و افسران مافوق من آنرا مایه هیش و تفریح یا دارای اهمیت میدانستند ولی هلاکه شخصی بهیچ چیز نداشتم و پای بند محبت کسی هم نبودم. زندگی من طبق نقشه ثابت و معینی طی میشد. ولی اینک تحولی ناگهانی و مرموز در افکار من ایجاد شده بود . آن نگاه خشم آلود ، آن لحظه ای که من در چشم آن دختر مفلوج اعماق تألمات و مصائب بشری را مشاهده کردم ، در قلب من رسوخ و ناگهان حرارتی در وجود من ایجاد کرد . من پی بردم که دیگر از محیط افکار و زندگی سابق خارج و در عالم تازه وارد شده ام که مانند هر چیز تازه و نو ظهوری هیجان آور و در همین حال تشویش انگیز بود. با اینحال دوندای درونی مرا درمانده و سرگردان ساخته بود ، یکی مرا بر فتن نزد آن دختر مفلوج امر و دیگری این عمل را

نهی مینمود.

خوشبختانه اختیار تصمیم در این مورد از من سلب شد چون سه روز بعد نامه از (ککسفالوا) در روی میز خود یافتیم که مرا برای روز یکشنبه بصرف شام دعوت کرده بود. بطوریکه از آن دعوت نامه بر میآمد فقط مردها در این مهمانی دعوت داشتند، از جمله سرهنک دوم ف. .. عضو وزارت جنگ که (ککسفالوا) قبلاراجع باو بامن صحبت کرده بود. راستش را بنخواهید من از این دعوت خیلی بغض بالیدم و از آنجا که سرهنک دوم ف. هم جزء مدعوین بودی بردم که (ککسفالوا) سعی دارد دوستان متنفذی برای من فراهم کند. من از پذیرفتن آن دعوت بهیچوجه پشیمان نشدم چون آنشب حقیقتاً شب بسیار خوشی بود. من که افسری جزء و شخص فاقد اهمیتی بودم آنشب خود را با لطف و صمیمیت مدعوین که همه از اشخاص معمر و برجسته بودند مواجه دیدم سرهنک دوم ف. راجع بوضع هنک و ترفیع من سؤالاتی نمود و ضمناً توصیه کرد که هر وقت به (وین) رفتم یا احتیاج بکمکی داشتم از مراجه باو مضایقه نکنم. سایر مدعوین که یکی از آنها صاحب دفتر و دیگری رئیس کارخانه قند بود مرا طرف صحبت قرار دادند و بمنازل خویش دعوت نمودند. دیری نگذشت که يك حس اعتماد بنفس کامل در من ایجاد شد و پس از نیمساعت مجالست توانستم بدون شرم حضور و ناراحتی با آنها وارد صحبت شوم.

این بار هم اغذیه و نگارنك و لذیذی که من در عمرم ندیده و فقط اسمی از آنها شنیده بودم بر سرمیز آمد. با خود میگفتم کاش رفقای من میآمدند و میدیدند که من در چه مجلسی نشستم و چطور يك سرهنک دوم ستاد با کمال خوشرومی و گرمی بامن صحبت میکنند!

قهوه و کنیاك هم در اطاق نشیمن صرف شد و پس از آن (ککسفالوا) سردرگوش من گذاشت و پرسید که آیا مايلم در بازی ورق با آقایان شرکت کنم یا در همان اطاق بمانم و بصحبت و گفتگو با خانها مشغول شوم البته من شق دوم را قبول کردم چون اگر در بازی شرکت میکردم و میبردم که سرهنک دلگیر میشد و اگر میباختم که دیگر هیچ، حقوق یکماه من بر باد میرفت.

بهر حال در موقعی که میز ورق در اطاق مجاور چیده میشد من در کنار آن دو دختر قرار گرفتم. نمیدانم اثر شراب بود یا حالت خوش من که همه چیز را قشنگ جلوه میداد زیرا هر دو دختر (ایلونا) و (ادیت) آنشب فوق العاده زیبا مینمودند

(ادیت) دیگر مانند آخرین باری که او را دیده بودم پریده رنگ و زرد و پرمرده نبود. (ایلونا) آن دختر زیبا و شهرت انگیز هم که آنشب گمان میکنم کمی مست بود چشمانش چون لؤلؤ میدرخشید.

من معمولاً خوب صحبت میکنم مگر در مواقعی که شرم حضور مانع شود، اما آنشب که اذباده ناب سرمست بودم دهانم گرم و نقطم گویاشده بود البته موضوع صحبت من از اتفاقات اخیر هنک و داستانهای از حماقت سر بازان دهاتی بود ولی با نهایت تعجب متوجه شدم که این صحبت های عادی و داستانهای پیش پا افتاده من بقدری آنها را سرگرم و مشغول ساخته بود که حتی يك لحظه هم از خنده و گاهی قهقهه باز نمیایستادند. آری ماسه نفرمانند شاگردان مدرسه در آن گوشه اطاق سرگرم بچ بچ و قهقهه بودیم. . حال درحین که من مشغول خنده و شوخی و ظاهراً از اطراف خود بیخبر بودم حس میکردم حکه دو چشم از زیر عینک مواظب و مراقب حرکات من است این دو چشم (ککسفالوا) پدر (ادیت) بود که از سرمیز ورق بمانگاہ میکرد و نگاههایش حکایت از وجد و ضعف درونی مینمود.

این بیکوی و بخند ما تقریباً تا نیمه شب ادامه داشت و تا آن هنگام نه تنها من بلکه آن دختر نیز آزادانه از آن مشروبات گوارای انگلیسی پیایی مینوشیدند. بالاخره هنگام خدا حافظی فرار سید و (ادیت) و (ایلونا) مانند دوستانی صمیمی و قدیمی دست مرا فشردند. البته من هم قول دادم که هر چه زودتر دوباره بدیدار آنها بروم. در سالن من مشغول پوشیدن کت خود بودم که غفلتاً احساس کردم شخصی مرا در پوشیدن کت کمک میکند و چون روی برگرداندم دیدم (ککسفالوا) است؛ من با سراسیمگی باین عمل اعتراض کردم زیرا من، يك جوان بیقدر و ناچیز، چگونه میتوانستم بگندارم پیر مردی اصیل و عالیه درمانند خدمتکاری در پوشیدن کت من کمک کند؟ اما پیر مرد با صدائی آهسته و لحنی خجولانه در گوش من گفت:

«سرکارستوان شما نمیدانید، شما نمیتوانید تجسم کنید که من امشب تاچه حد خوشحال و مسرور شدم از اینکه میدیدم این دختر مانند سابق دوباره از ته دل میخندد:» تفریح و شادی او در زندگی بسیار محدود است اما امشب او مثل ایام سابق خود شده بود.

در این موقع سر هنک هم باملاحظه شد و گفت: «خوب بفرمایید برویم.»

البته (ککسفالوا) در حضور او دیگر نتوانست به حرفهای خود ادامه دهد. در اینموقع احساس کردم که پیرمرد با آرامی و ملایمت، مانند کسی که به چاره نوازش بدهد دست نوازش با آستینهای من میکشد. این نوازش چنان حاکی از شادی در عین حال یأس و ناامیدی بود که من مجدداً دچار هیجان و انقلاب درونی فراوان گردیدم بطوریکه در حین مشایعت سرهنک تادم اتومبیل ناچار شدم خود را جمع کنم تا کسی متوجه حال آشفته و منقلب من نشود.

آتش من نتوانستم فوراً بخواب بروم زیرا کرم بسیار مغشوش بود. نوازش محبت آمیز آن پیرمرد از خاطرم دور نمیشد. برای اولین بار در زندگی اطمینان حاصل کردم که وجود من بحال موجودی مفید بوده است. پیش خود مکرری کردم که من، یک نفر افسر جوان بی قدر و اهمیت. واقعاً دارای قدرتی هستم که میتوانم دلی را شاد سازم و از این فکر تعجب من حد و اندازه نداشت.

دلائر شور و هیجانی که از این فکر در من ایجاد شده بود خیا بانهای تاریک را چنان تند طی کردم که کاملاً گرم شدم. از وجد و شغف در پوست نمیکنجیدم. از طرفی با خود میاندیشیدم و تعجب میکردم که جلب دوستی این اشخاص بیگانه چقدر سهل و آسان بوده است! من فقط یک اظهار همدردی نموده و دوش را بغوشی در آغوش گذرانده بودم و همین برای خشنود کردن آتش کافی بوده است. از آن لحظه تصمیم گرفتم که بجای رفت و آمد بکافه و وقت بیطالت گذراندن اغلب بدیدار آن دختر مغلوب بروم و سعی کنم همیشه در محضر آن دو دختر حرفهایی بزنیم که مورد پسند آنها واقع شود. حتی فکر کمک بدیگران شور و حرارتی عجیب در من ایجاد نموده بود. آری انسان تا نفهمد که وجودش فایده و اهمیتی برای دیگران دارد زندگی در نظر او مفهوم و معنایی نخواهد داشت.

این افکار و جریانات سبب شدند که من اغلب اوقات عصر و اوایل شب را در منزل (ککسفالوا) بگذرانم. دیری نگذشت که این آمد و شد های دوستانه برای من عادی شد که در عین حال خالی از خطر نبود و حتی در ساعت چهار و نیم بعد از ظهر خدمات هنگی تمام میشد من یکراست بطرف آن خانه میرفتم و هنوز حلقه در را بلند نکرده بودم که (ژوزف) با گشاده رویی در را باز میکرد

گوئی از پشت در مراقب و منتظر آمدن من بود . هنگامیکه که وارد آن خانه میشدم هر چه میخواستم برایم آماده بود . در آنجا با فراغت خاطر مینشستم و هر طور خلق و حالتم اقتضاء میکرد بصحبت و شوخی میپرداختم . برای اولین بار دریافتم که هر گونه قید و ملاحظه نهی واقعی روح را محبوس و مقید میسازد و ارزش و استعداد حقیقی انسان وقتی ظاهر و آشکار میشود که به قید و ملاحظه نداشته باشد .

یکی از علل دیگر حظ و لذت من از مصاحبت آن دودختر این بود که من از او اهل زندگی دائماً در محیط مردان و دور از زنان زندگی نموده بودم . از شب تا صبح ، در آسایشگاه دانشکده افسری، در سربازخانه، در اردوگاه و در اطاق درس همیشه نفس مردان را استنشاق کرده بودم و بهرکات مردانه آنها ، به صدای خشن و بوی سیگار دهان آنها ، براه رفتن محکم و پرمصدای آنها و خشونت رفتار آنها معتاد شده بودم . البته من نسبت به بعضی از همقطاران خود علاقه و افری داشتم و آنها هم نسبت بن صمیمی و هلاقمند بودند ولی این محیط مردان یک چیز کم داشت و آن قوه برانگیختن شور و احساسات ، تقویت روح و ایجاد نشاط و حرارت بود ، بطوریکه حتی خوشترین اوقات ما در محیط نظام ناکه روح و نشاطی بود که حضور یا حتی نزدیک بودن زن به محافل و مجالس میبخشد . ما که در پس پرده های آهنین محبوس بودیم باین پریشان کوتاه دامن چوبت بموجوداتی خیالی خیره میشدیم و حتی صحبت بایک فرد از افراد جنس لطیف و معال و متمتع مینداشتیم . روی این طرز تربیت بعدها هر وقت من بر حسب اتفاق بدختری معرفی میشدم زبانم بلکننت میافتاد .

ولی حالا آرزوی دیرینه من باینکه بجای همنشینی با افسران سیبل کلفت و خشن و بد منظر باموجوداتی از جنس لطیف معشور باشم برآورده شده بود . هر روز عصر در کنار آنها بدون تشویش و اضطراب خاطر می نشستم و صدای زمانه آنها نشاط فراوانی در من ایجاد مینمود . اما در ساعات ممتدی که ما بگفتگو میگذرانیدیم آن جوش و غلیانی که معمولاً مجالست خالی از اغیار و جنس مخالف را خطرناک میسازد در محیط مجلس ما بهیچوجه وجود نداشت . در اینجا ناچارم اعتراض کنم که در اوایل لبان شهوت انگیز و بازوان پر گوشت و سیمین (ایلونا) چنان مرا تحریک کرده بود که چندین بار برخلاف ندای عقل قصد کردم آن موجود گرم و نرم و سیاه چشم را سخت در آغوش بفشارم و لبان

اورا غرق بوسه های آتشین کنم. اما (ایلونا) از همان ابتدای آشنائی مرا خاطر جمع ساخت که از دو سال قبل با یک نفر دانشجوی حقوق عقد نامزدی بسته و فقط منتظر است حال مزاجی (ادیت) کاملاً بهبودی یابد تا بعداً با نامزد خود از داج کند. من استنباط کردم که (ککسفالوا) با و وعده داده است که چنانچه تا بهبودی کامل (ادیت) صبر کند چه چیز خوبی با و بدهد. گذشته از این ما چطور میتوانستیم در قفای آن دختر عاجز و درمانده که به بستر بیماری زنجیر شده بود به عاشقه و مغالزه زیر جلی پیردا زیم - دیری نگذشت که جاذبه جنسی (ایلونا) دیگر مرا آزار نداد و من تمام حس محبت و رحم و شفقت خود را به آن موجود علیل و ناتوان که روزگار آنطور بیرحمانه با او رفتار کرده بود معطوف و متمرکز ساختم. آری حس نرحم و شفقت دو باره در وجود من بیدار شده بود و با خود میگفتم از این بیعت تا آنجا که میتوانم باید به تمام هم و جان خود کمک کنم. دیگر نباید خون سرد و بی اعتنا به باشم و از راه نرحم و شفقت بایستی بکلیه درجه - ات مصائب و آلام بشری پی ببرم و دشواریهای این کار را هم تحمل کنم.

ولی از آنجایی که من میبایستی بزودی از این رؤیای شیرین و فریبنده بیدار شوم یک روز غروب من در منزل (ککسفالوا) با آن دو دختر بختی نرد بازی مشغول بودم و بعداً اوقات را چنان بخوشی و لذت گذرانده بودیم که هیچکدام از وقت خبری نداشتیم. بالاخره در ساعت یازده و نیم من بساعت نگاه کردم و چون وقت خیلی دیر بود با عجله از آنها جدا حافظی نمودم ولی چون خواستم از منزل خارج شوم متوجه شدم که باران بشدت میبارد. (ککسفالوا) بمن اطمینان خاطر داد که اتومبیل مرا به منزل خواهد رسانید. من ابتداء باین امر رضایت ندادم ولی بعداً فکر لمیدن در یک اتومبیل گرم و نرم در آن هوای بارانی مرا بوسه و سه انداخت و پیشنهاد او را پذیرفتم. با وجودیکه باران با شدت هر چه تمام تر میبارید پیر مرد تادم اتومبیل مرا مشایعت کرد و حتی تخته پوست را بادست خود روی پاهای من انداخت و بلافاصله اتومبیل به حرکت افتاد.

وقتی بشهر رسیدیم و کم کم بسربازخانه نزدیک میشدیم من پیش خود فکر کردم که عبور از جلوی سربازخانه با یک اتومبیل شیک برای من درانظار صورت خوشی ندارد و براننده دستور دادم وقتی بغیا بان (راتوز پلاتر) رسیدیم توقف کند. شوهر اطاعت کرد و در همان خیابان که با سربازخانه دو خیابان

فاصله داشت توقف کرد . من از اتومبیل پیاده شدم ولی دوست در همان موقع باران شدت یافت و من فکر کردم که بهتر است چند دقیقه در پناه خانه توقف کنم تا باران قطع شود . در این اثنا متوجه شدم که کافه که محل تجمع و میعاد گاه من و رفقاء بود هنوز باز است زیرا روشنایی ضعیفی از داخل آن دیده میشد . پیش خود فکر کردم که ممکن است چند نفر از رفقاء هنوز آنجا باشند . من دیروز و پریروز بلکه تمام هفته از محفل آنها غائب بودم و حالا موقع آنست که خود را آفتابی کنم و عذر غیبت ممتد خود را بخواهم .

در را باز کردم . چراغهای قسمت جلوی کافه بمنظور صرفه جویی خاموش بودند و فقط در اطاق پیلایارد که در عقب کافه واقع شده بود من توانستم برق تکه‌های لباسهای افسری را در زیر روشنایی ضعیف تشخیص بدهم . آری (یوتزی) و (فرنچ) و (گولد بوم) پزشک هنگ هنوز در کافه بودند (فرنچ) بعضی اینکه مراد بد بر فقا گفت: «آه (تونی) آمد!» پزشک هنگ گفت: «به چه افتخار بزرگی برای کلبه محقر ما ! خوش آمدید ! خوش آمدید !» در این حال شش چشم خواب آلود بمن خیره شدند و تبسمی بین صاحبان آن رد و بدل گردید . من از اینکه آنها از دیدن من شاد شده بودند خوشحال شدم و پس از آنکه در روی صندلی خود قرار گرفتم گفتم: «خوب خبر تازه چه دارید ؟» (فرنچ) بادی بگونه‌ها انداخت و گفت :

«خبر تازه این است که عالیجناب کلبه محقر ما را بقدم مبارک خود مزین فرموده اند !»

پزشک هم در حالیکه بعقب تکیه میداد این عبارات را از (گوته) شاعر معروف آلمانی نقل قول نمود : « (ماهادوه) خداوند ارض برای آخرین بار بزمین نازل شده که خود را بشکل تو درآورد و در غم و شادی با تو شرکت کند .»

هر سه نفر بآلبخند تمسخر آمیز و بی رحمانه‌ای بمن نگاه کردند بطوریکه قلبم یکباره فرو ریخت . با خود گفتم بهتر است قبل از آنکه آن‌ها علت غیبت این چند روزه مرا جو یا شوند زود از آنجا فرار نمایم ولی پیش از آنکه بتوانم حواس خود را جمع کنم (فرنچ) چشمکی بررقای خود زد و گفت :

«آه به بینید (تونی) در این هوای خراب و کیف کفش برقی و لباس کاملاً رسمی پوشیده آری (تونی) ما برای خودش مردی است و جای خوبی

خود را جا کرده . دارو فروش محل میگوید در آن خانه بهترین خوراکیها و مکيفترين سيگارها مثل آب فراوان است . راستيکه ما (تونی) را يکدستي گرفته بوديم . حقيقتاً که خیلی چیزها سرش میشود !»

(یوتزی) هم دنباله حرف رفیقش را گرفت و گفت :

«فقط چیزی که هست (تونی) رفیق يفکری است . آری (تونی) چون بجای اينکه تو بآن یارو بگوئی من چند نفر رفیق اهل و خوش مشرب دارم و يك روز آنهارا با خود با ينجامیآورم خودت ميروی و همه چیز را تنها تنها ميخوری و هيچ فکر مارا نميکنی؟ باریک الله ! الحق که خوب حق رفاقت را بچامیآوری! خوب گمان میکنم تو اقلاً يکدانه از آن سيگارهای برک ضخيم برای ما آورده باشی .

در اين موقع هر سه نفر قهقهه را سردادند ولی من تابنا گوش سرخ شدم ، زیرا متعجب بودم که چطور اين ناجنس حدس زده که (ککسفالوا) مطابق معمول يکی از بهترين سيگارهای خود را در موقع خروج من از منزل پنهانی در جيب من گذاشته است ؟ شايد سيگار بين تکه های کت من چسبيده ؟ در هر حال تبسمی زورکی کردم و گفتم : «البته بفرمائيد ، سيگار بسيار خوبی است اما بايد با هم قسمت کنید .»

اينرا گفتم و قوطی سيگارم را نزديک او بردم ولی ناگهان دست خود را عقب کشيدم زیرا بخاطر آوردم که پريوز روز ييست و پنجدين سال تولد من بود . دخترها بشعوی اين موضوع را ملتفت شده بودند و در سرشام در حينی که من دستمال سرميز را از روی بشقاب خود برميداشتم حس کرده بودم که شيشی سنگين در آن پيچيده شده و آن يک قوطی سيگار بعنوان هديه روز تولد من بود . اما (فرنج) ديگر آنرا داده بود و مخفی کردن آن فايده نداشت . (فرنج) فرياد زد : «آه اينديگر چيست ؟» و فوراً قوطی سيکار را از دست من گرفت ، معاينه نمود ، دو کف دست خود آنها را وزن کرد و بعد به پرشک هنک گفت :

«بيا خوب اينرا بين . شنيده ام پدر تو در اين رشته کسب ميکند و حتماً تو هم بايد از اينکار سر رشته داشته باشی .

پرشک هنک که پسر يک زرگر کليمی بود عينک بيدسته خود را بروی دماغ پر کوشتش گذاشت ، قوطی سيکار را از او گرفت ، آنرا وزن کرد ، تمام

جاهای آنرا معاینه نمود و بالاخره گفت :
«طای اصل وخیلی هم سنگین وزن است و در حدود هشتصد (کرون)

ارزش دارد .»

پس از این ارزیابی که خود مراهم متعجب ساخت (زیرا تا آنوقت خیال میکردم فقط روکش طلا دارد) پزشک هنگ قوطی را به (یوتزی) داد . (یوتزی) هم بآن خیره شد ، از آن تعریف کرد ، چند (تلنکر) بآن زد و بالاخره در آنرا باز کرد و باتعجب گفت :

آه توی آن عبارتت حکاکی شده ! گوش بدهید ! برای شما میخوانم :
« به دوست عزیزمات (آنتون هوفیلر) پیاد بود روز تولدش .

ایلوئا- ادیت .»

در اینموقع هر سه نفر بحث خیره شدند . بالاخره (فرنج) گفت :
« آفریت ! تو این روزها دوستان خوبی انتخاب میکنی . تبریک عرض میکنم !»

من گرفتگی سختی در گلویم احساس نمودم . باخود فکر میکردم که فردا تمام هنگ از این قضیه آگاه خواهند شد و عبارت حکاکی شده را از بر خواهند نمود .

آنها مدتی بشوخی و مسخرگی خود ادامه دادند تا اینکه پیشخدمت آمد و تعطیل شدن کافه را اعلام کرد .

البته آنها از این حرفها سوء نیتی نداشتند ولی مسخرگیهای آنها يك چیز را از من سلب نموده بود و آن حس اعتماد بنفس بود ، زیرا تا آنموقع معاشرت من با خانواده (ککسفالوا) این حس را فوق العاده در من تقویت نموده بود و برای اولین بار در زندگی خود را شخصی دهنده و دستگیر میدانستم . ولی اینك ملتفت شده بودم سابرین که از اسرار نهانی اطلاعی ندارند این روابط را چگونه تلقی مینمایند و این رفت و آمد من در خارج چه انعکاسی دارد . زیرا آنها از کجا میدانستند که من اسیر حس ترحم خود شده ام ؟ و بدون تردید تصور مینمودند که من از آنجهت باب مراده و رفت و آمد با آن خانه اشرافی و مہمان نواز باز نموده ام که از خوان نعمت آنها برخوردار شوم ، مغارج خوراك شبانه ام را صرفه جوئی کنم و از آنها هدایای دریافت دارم .

مسلمان رفقای من از این بابت نسبت بمن حسادت نداشتند و محققاً خیال بدی درباره من نمیکردند. اما چیزی که واقعا مرا رنج میداد آن بود که من خودم هم در منظور و هدف خود دچار شک و تردید شده بودم. با خود میگفتم که آیا من با تمام این تره‌ها طفیلی این خانواده نشده‌ام؟ آیا از من که بکنفرانس و شخص بالنی هستم قبیح نیست که هر شب عنان معده خود را بفوردن ماکولات و نوشیدنی مشروبات در خانه آنها رها سازم؟ من نمیتوانم حتی آن قوطی سیگار طلا قبول کرده باشم؟ از شخصی بمن قبیح است بگذارد دیگران سیگار در موقع خروج در جیبش بگذارند که در راه بکشد.

بعداً بغاطر می‌آوردم که چگونه آن پیرمرد مرا نوازش میداد و چطور هر موقع من وارد خانه میشدم برق شادی از چشمانش جستن میشد و سپس با خود میگفتم این افکار پوچ و بیهوده است زیرا آن پیرمرد از پدر هم نسبت بمن مهربان‌تر می‌باشد. اما این تلقینات هیچ فائده نداشت زیرا افکار من متزلزل شده بود.

تمسخر و استهزای رفقاء را بغاطر می‌آوردم و از خود می‌پرسیدم: آیا واقعا توقف از راه ترحم و دل‌سوزی بهال این خانواده متمول با آنجا می‌روی؟ آیا تو تاحدی برای خوشگذرانی بهانه آنها رفت و آمد نمی‌کنی؟ در هر صورت من باید کار را اصلاح کنم. اولین فکری که سطر من رسید این بود که رفت و آمد خود را با خانواده (ککسفالوا) محدود کنم.

بهین جهت روز بعد از رفتن به منزل آنها خود داری کردم. همینکه ساعت خدمت تمام شد با (پوتزی) و (مریچ) قدم زنان بطرف کافه رفتیم و در آنجا به خواندن روزنامه‌ها و بازی ورق مشغول شدیم ولی من بقدری بد باری میکردم که رفقاء مرا بیاد سرزنش گرفتند زیرا ساعت دیواری بزرگی رو بروی من قرار گرفته بود و دقیقه که میگذاشت التهاب درونی من افزایش می‌یافت. بالاخره ساعت ۷ و نیم هر سه نفر از کافه بیرون آمدیم ولی هنوز از کافه خارج نشده بودیم که دو چشم آشنا نگاه سریعی بمن افکند و سرعت از پهلوی ما گذشت من فوراً ملتفت شدم که صاحب آن چشمها (ایلوونا) بود! لذا از دوستان مبهوت خود خدا حافظی نمودم و با شتاب بدنبال آن دختر روانه شدم و گفتم: «ایلوونا! ایلوونا! کمی صبر کن! توقف کن!»

ایلوونا با سرعت عجیبی راه میرفت. بالاخره توقف کرد ولی هیچگونه

انری از تعجب از دیدن من در چهره اش ظاهر نبود . او حتماً مراد رحین عبور دیده بود . چون نزدیک رسیدم گفتم :

« ایلونا واقعاً ملاقات تو در شهر افتخار و سعادت بزرگی است . من مدت‌ها میل داشتم نر برای گردش با اطراف شهر با عظمت خود ببرم . آیا مایلی با هم بکافه برویم و لحظه در آنجا بنشینیم ؟ »

او با کمی اضطراب گفت : « خیر خیر من عجله دارم . آنها منتظر من هستند . »
من گفتم : « بسیار خوب پس آنها می‌توانند پنجاه دقیقه بیشتر انتظار بکشند . اگر وضع بداند زودتر بشود من معذرت نامه خواهم نوشت که با خود به منزل ببری تا آنها تو را سرزنش نکنند . بیا برویم ضمناً اینطور جدی بمن نگاه نکن . »
اما (ایلونا) هنوز عصبانی بود گفت :

« نه من حتماً باید بروم . اتومبیل در آنجا منتظر من است . »
راست هم می‌گفت چون شوفر از آن طرف خیابان سلامی بها داد .
گفتم « پس اجازه بده تا دم اتومبیل ترا مشایعت کنم . »
(ایلونا) درویر لب گفت : « البته . . . البته . . . ضمناً بفرد مائید به بینم چرا امروز بعد از ظهر نیامدی ؟ »

من در حالیکه به حفظه خود برای یافتن دروغی فشار می‌آوردم گفتم :
« امروز عصر را می‌گوئی ؟ امروز عصر ؟ آه ! امروز عصر گرفتار کار مزخرفی شده بودم . سر هنک می‌خواست اسب جدیدی بفرد و ما هم همه دستور داشتیم با او برویم و آنرا امتحان کنیم . » (ایلونا) مکث کرد و می‌خواست جوابی بدهد . از حرکات او معلوم بود که خیلی عصبانی است . بالاخره گفت : « اقبال برای صرف شام با من آنجا نمی‌آید ؟ »

من فوراً بخود گفتم : « جدی باش . تسلیم نشو . اقلایکروز خود داری و مقاومت کن » بعداً با آه تأسف آمیزی گفتم : « خیلی باهت تأسف است . من بسیار مایلم بیا بیامشب چون با رفقاء قراری گذاشته‌ام آمدنم ممکن نیست . »
(ایلونا) نگاه‌تند و خشم آلودی بمن کرد ولی حرفی نزد . پس از آنکه سوار اتومبیل شد و شوفر در را بست از پنجره اتومبیل پرسید : « فردا خواهید آمد ؟ »

من گفتم : « البته فردا خواهم آمد . » سپس ماشین به حرکت افتاد . اگر چه به (ایلونا) وعده داده بودم که فردا عصر بوقت معمول بمنزل آنها بروم

مهمنا صلاح در آن دیدم که تشریفات را رعایت و قبلا ۛنك بزمن . من میخواستم این موضوع کاملاروشن و آشکار شود که هرگز مصاحبت و معاشرت خود را بر کسی در منزل تحمیل نمیکنم و از آن موقع بیعد میل داشتم یقین حاصل نمایم که هر وقت بآنجام بروم آنها باخوشوقتی انتظار مرا دارند. (ژوزف) دم در منتظر من بود و فوراً گفت : «مادموازل در بالای برج هستند و دستور داده اند هر قفسر کارستان تشریف آوردند یکراست بالا بروند. تصور نمیکنم سر کارستان تا حالا بالای آن برج رفته باشند ولی حتما از زیبایی و دلگشایی آن تعجب خواهند کرد.»

(ژوزف) راست میگفت من هرگز در روی آن مهتابی که بر فراز برج برای خاطر (ادیت) ساخته شده بودن رفته بودم اگر چه این بنای اسرار آمیز بارها حس کنجکاوی مرا تحریک نموده بود.

ژوزف پیشنهاد کرد که مرا با (آسانسور) بالای برج رساند ولی پس از آنکه فهمیدم برج پلکان مارپیچی هم دارد تصمیم گرفتم از راه پلکان به مهتابی بروم زیرا بهتر میتوانستم منظره اطراف را تماشا کنم. پس از آنکه از نود پله بالا رفتم بالاخره به مهتابی رسیدم. ابتداء اثری از (ادیت) ندیدم زیرا نمیتوانستی که او در درمی آن معمولا استراحت میکرد پشتش بطرف من بود ولی در روی میزی که پهلوی نیمکت قرار داشت مقداری کتاب و یک دستگاه گرامافون بود که نشان میداد (ادیت) در آنجا است. من از نزدیک رفتن از پشت سر خود داری نمودم زیرا فکر کردم اگر در خواب باشد از خواب خواهد پرید بنا بر این مهتابی را دور زدم تا از مقابل با او مواجه شوم ولی وقتی که پهلوی او رسیدم دیدم در خواب است.

من بی اختیار مکث نمودم تا در آن چند لحظه انتظار (ادیت) را در حال خواب تماشا کنم چون در تمام مدتی که ما باهم گذرانده بودیم من فرصتی پیدا نکرده بودم مستقیماً با او نگاه کنم حتی در مواقعی که اسان با او حرف میزد اما اگر اتفاقاً لحظه با او نگاه میکرد فوراً گری که حاکی از خشم بود بر پیشانی اش ظاهر میگردد بد پلک چشمش بهم میخورد و لبهایش جمع میشد. ولی حالا که او در خواب و چشمش بسته بود من میتوانستم قیافه معصوم و بیچگانه او را بدقت به بینم لبهای او مانند کسی که عطش داشته باشد کمی از هم باز بودند. آهسته نفس میکشید ولی همین عمل سهل و کوچک سینه لاغر و بیچگانه او را پائین و بالا میبرد من پیش خود فکر میکردم این بدن سبک و ظریف و پریوش که گویی برای

رقصیدن برای پرواز و برای جست و خیز آفریده شده چرا با بستی اینطور بیستر بیماری و ناتوانی زنجیر شده باشد؟ از این فکر باز حس ترحم برو وجود من مستولی شد بطوریکه قصد کردم بعضی اینک بیدار شود و مرا بشناسد دست نوازش بر بازوان او بکشم بطرف او خم شوم و با اصطلاح تبسمی از لبان او بیرون بیاورم. میل به ابراز مهر بانی و نوازش و شور و احساساتی ~~که~~ آمیخته با ترحم بود مرا وادار کرد که نزدیکتر بروم ولی فکر کردم که من نباید آن دخترک بیمار و ناتوان را از این خوابی که او را از حقیقت دردناک و تلخ زندگی برای مدت کوتاهی غافل و بیخبر ساخته بود بیدار سازم. در این موقع بی اختیار چشم من بختی افتاد که بر روی زانوان او گسترده شده بود بغضاتر آوردم که چگونه این ششی سنگین در هر قدم چون بار گرانی بر روی پاهای مفلوج او افتاده است و چه طور این دختر بیگناه محکوم است برای همیشه آن عصاهای نفرت انگیز و پر صدا را در زیر بغل باینطرف و آنطرف بکشانند.

از این فکر چنان رعشه ای برو وجود افتاد که مهمیزهایم آهسته بصداد آمد. در این هنگام دستهای (ادیت) شروع به حرکت نمود. نفس بلند و ناراحتی کشید ولی چشمهایش هنوز باز نشده بود بعداً پلکهایش باز بوسته شد و با طراف خود با تعجب نگاه نمود. ناگهان چشمش بمن افتاد، خیره خیره مرا سگریست، با سراسیمگی از خواب کاملاً بیدار شد و چون مرا درست شناخت خون مانند شرابی که در گیلان بلور ریخته شود دو گونه هایش چریان پیدا کرد. در حالیکه گره بریشانی داشت گفت: «گفت چه کار احمقانه، زمن سر زده! چه کار احمقانه!» در این اثناء با عصبانیت بختی پخته پوست را که از روی زانوهایش افتاده بود برداشت و نزدیک خود برد، گومی من او را در حال برهنگی دیده بودم. بعد بالعنی تعرض آمیز گفت:

«چرا مرا زود بیدار نکردید؟ شما نباید بشخصی که در خواب است نگاه کنید، این کار پسندیده ای نیست. انسان وقتی خواب است خیلی عجیب و مضحك بنظر میآید!»

من که از این رنجش او بیکه خورده بودم خواستم کار را با یک لطیفه کوچک اصلاح نمایم و گفتم: «اگر انسان در موقع خواب مضحك باشد بهتر است تا در بیداری.»

ولی در این موقع گره های پیشانی دختر عمیقتر شد و بانگاهی کنجکاوانه

پرسید : «خوب چرا دیروز بعد از ظهر نیامدید ؟»
این حمله او بقدری ناگهانی بود که من نتوانستم فوراً جوابی بدهم.
و قبل از آنکه مجال جواب پیدا کنم او بستن خود ادامه داد و گفت :
«حتماً علتی داشت که شما ما را در انتظار گذاشتید و گرنه لااقل ممکن
بود تلفنی بکنید.»

من احمق که هیچ این سؤال را پیش نینمی‌گذاشتم بودم بالکنت زبان
همان بهانه و سابق را پیش آوردم که دیروز بدون خبر، بازرس برای بازرسی
اسبها آمده بود و من میخواستم ساعت پنج از هنگ خارج شوم اما سرهنگ
احتیاج بیک اسب دیگر داشت و مرا مأمور

هرچه من بیشتر دروغ بافی میکردم او بیشتر عصبانی میشد و بالاخره در
حالی که دستکشهایش را محکم بروی می‌زد گفت :

«این دروغهای شاخدار بس است ! يك كلمه از حرفهای شما حقیقت
ندارد . شما دیروز در آموزشگاه اسب سواری نبودید و بازرسی هم
دژ کار نبود . چطور جرأت میکنید بایک مشت مزخرفات مرا اغفال کنید؟
دیروز ساعت چهار و نیم شما در کافه نشسته بودید و تاجایی که من میدانم در
کافه اسب خرید و فروش نمیشود. شوقرما بر حسب اتفاق شما را دیده بود که
مشغول ورق بازی بودید.»

من هنوز قدرت تکلم نداشتم ولی او از راه دیگر بصحبت خود
ادامه داد و گفت:

« اصلاً چه ازومی دارد که من شما دروغ بگویم ؟ من از گفتن حقیقت
باکی ندارم پس بدانید که شوقرما بر حسب اتفاق شما را ندیده بلکه
من او را عمداً فرستاده بودم که ببیند چه اتفاقی برای شما روی داده که حتی
تلفن هم بمن نکردید . . . آری من دیگر تحمل انتظار کشیدن ندارم و
به همین علت بود که شوقرمان را بشهر فرستادم ، ولی در سر باز خانه گفتند که
سرکارستان حالشان کاملاً خوبست و در کافه مشغول ورق بازی هستند. بعد من
از (ایلونا) خواهش کردم برود و تحقیق کند که چرا شما اینطور برخلاف
آداب و معاشرت با ما رفتار میکنید ! مگر من جسارتی بشما کرده بودم؟»
من میخواستم با جواب بدهم و حتی جرأت داشتم که حرف های
آنت شب رفا را برای او بازگو کنم ولی (ادیت) بمن مهلت

نداد و گفت :

«خواهش میکنم باز قصه پردازی نکنید و دروغ های تازه نبافید ! من از بس دروغ از این و آن شنیده ام خسته و مریض شده ام - چرا شما صاف و پوست کنده بمن نمیگوئید که دیروز وقت نداشتید یا نخواستید بیایید ؟ ما که مجالست شما را (آهونه) نشده ایم . آیا خیال میکنید من اینقدر احمق هستم که نفیهم شما گاهی اوقات از نشستن در کنار یک دختر بیمار کسل میشوید ؟ آیا تمهـور میکنید که وقتی من عصاهای خود را بر میدارم متوجه نگاه های اضطراب آمیز شما نمیشوم و نمی بینم که شما با چه عجله صحبت میکنید که من متوجه حال شما بشوم ؟ من بخوبی میدانم که وقتی از خانه ما خارج میشوید نفسی براحتمی میکشید و خیلی خوشوقت هستید از این که یکی دو ساعت از وقت خود را صـــــــــــــــــرف تسلی خاطر يك بیمار عاجز نموده اید . ولی بدانید که من بقدر سرموئی بترحم شما احتیاج ندارم . اگر میل دارید بمنزل ما بیایید که بسیار خوب و اگر بی میل هستید شمارا بخدا قسم رك و راست باشید و قصه پردازی نکنید . من نمیتوانم این دروغها را تحمل کنم .» (ادیت) کلمات آخر را با فریاد ادا نمود . چشماش سرخ و چهره اش کبود شده بود . سپس با گهان خشم او فرو نشست و با صدائی آهسته بطوریکه گویی از رفتار خود خجل شده باشد گفت :

«حرف من همین بود . من می بایستی این را یکوقت بشما بگویم . حالا گذشته گذشت و دیگر صحبتی از آن نکنیم . يك يك سیکار بمن بدهید .»

در این موقع حال عجیبی بمن دست داد . با وجودیکه من اعصابی قوی و دستپاچائی محکم داشتم ، و سرزنش های آن دختر چنان مرا از پا در آورده بود که گفتم تمام اعضای بدنم فلج شده است . باز حمت سیکاری از قوطی سیکارم در آورده با دادم و کبریتی آتش زدم اما انگشتانم چنان بشدت میلرزید که کبریت را نمیتوانستم درست در دست نگاهدارم و شعله آن خاموش شد . کبریت دیگری آتش زدم آن هم خاموش شد . (ادیت) متوجه حال من شد و این بار با لحنی نرم که در عین حال آمیخته با تعجب و ناراحتی بود پرسید :

«شمارا چه میشود؟ چه چیز حال شمارا اینطور منقلب کرده؟ چرا میگذاردید، حرفهای احتمانه من حال شمارا چنین معشوش کند؟ پدرم راست میگوید. شما واقعاً آدم خیلی عجیبی هستید!»

کبریت خاموش شد و من ساکت روی صندلی نشستم.
دو آن لحظه صدائی از پشت سر ما بگوش رسید. این صدائی (اسانسور) بود که بطرف مهتابی میآمد. (ژوزف) دورا باز کرد و (ککسفالوا) از اطلاق خارج شد و بطرف دختر مفلوج خود آمد.

من برسم احترام از جا برخاستم. (ککسفالوا) سری بسوی من تکان داد و خم شد تا پیشانی (ادیت) را ببوسد. از قرار معلوم پیرمرد از مشاجره بین ما آگاهی داشت زیرا سرگردان بود و نمیدانست چه بکند و چه بگوید. من حس کردم که او میل دارد از آن محل بگریزد. و بالاخره (ادیت) سعی نکرد سکوت را خاتمه بدهد و گفت:

«پاپا هیچ فکر میکردی که این اولین بار است که آقای (هوفمیلر) به مهتابی آمده اند.»

منهم گفتم: «واقعاً جای قشنگ و زیبایی است!»
(ککسفالوا) برای اینکه اضطراب خود را پنهان سازد بطرف (ادیت) خم شد و گفت.

«عنقریب هوا سرد خواهد شد. آیا بهتر نیست پائین برویم؟»
(ادیت) جواب مثبت داد.

پس از چند دقیقه (اسانسور) بالا کنان بالا آمد و ژوزف (ادیت) را همانطوری که بر روی صندلی چرخدار نشسته بود نااحتیاط بداخل (اسانسور) برد.
(ککسفالوا) دستهای خود را از روی محبت بطرف (ادیت) تکان داد و گفت: «مایک دقیقه دیگر باین خواهیم آمد. تو لباس را برای شام عوض کن. ضمناً من و آقای (هوفمیلر) میخواهیم کمی اطراف باغ گردش کنیم.»

(اسانسور) پائین رفت و ما هر دو خاموش بودیم ولی ناگهان متوجه شدم که (ککسفالوا) بطرف من میآید و چون نزدیک شد گفت:

«سرکارستان اگر موافقت کنید من میخواهم راجع بموضوعی باشما گفتگو کنم. . . یعنی خواهشی از شما بکنم. چنانچه برای شما زحمتی

نباشد ممکن است باطلاق کارمن که در عقب این باغ واقع شده برویم، دواين صورت البته ما ميتوانيم دربارك هم گردش بكنيم .
من پاسخ دادم : « آقا اختيار داريد ، چه زحمتي ؟ اين براي من افتخار بزرگي است . »

در آنوقت (اسانسور) دوباره بالا آمد که مارا پائين ببرد . چون به پائين رسيديم از حياط گذشتيم و بطرف ساختمان پشت باغ رفتيم . من از طرز راه رفتن او تعجب کردم زیرا موقعی که ميخواست از خانه عبور کند پاورچين پاورچين قدم برميداشت تا کويچکترين صدائي از پاي او بيگوش نرسد. در اينجا من هم بدون اراده از او تقليد کردم .

بالاخره در انتهاي آن عمارت دري را باز کرد و مرا بداخل دفتر خود که انائيه آن چندان بهتر از انائيه اطلاق کارمن در سربازخانه نبود راهنمايي نمود . از ميز قاضيه و صندلي هاي مرصوده و از وضع درهم و برهم اطلاق فهميدم که او تمام تجملات را نثار دختر مفلوج خود کرده و خودش مانند دهقان فقيري زندگي مي کند. آن روز موقعی که او جلوی من راه ميرفت براي اولين بار متوجه شدم که کتي که او بر تن داشت بقدری مستعمل و از رنگ و رو رفته بود که گویی پانزده سال است آنرا بر تن دارد .

(ککسفالوا) يکي از صندلي ها را که از سايرين بهتر بود پيش کشيد و گفت : « سرکارستوان بفرمائيد . خواهش ميکنم بفرمائيد . »

سپس خودش هم در روي صندلي ديگري قرار گرفت . هر دو نزديک هم نشسته بوديم و من با اضطراب و نگراني منتظر بودم به بينم اين مرد متمول، اين مرد ميليونر، از من که يك افسر جزء هستم چه خواهشي دارد ، ولي او سر خود را بزيړ انداخته بود .

بالاخره پيشاني خود را که از قطرات عرق پوشيده شده بود بلند کرد و عينکش را از چشم برداشت . در آن لحظه قيايه او با چشمان برهنه رقت آور تر شده بود . باز احساس کردم که آت حس ترحم و وجود غلبه کرده است .

سرانجام پير مرد سينه خود را صاف کرد و با صدای لرزاني گفت :
« سرکارستوان من ميخواهم از شما استدهای مرحمت بزرگي بکنم »

البته من میدانم حق ندارم شمارا زحمت بدهم چون شمانازه باما آشنا شده‌اید وانگهی شما میتوانید ازقبول آن امتناع کنید ممکنست این خواهش من جسارتی باشد ولی از همان نخستین لحظه‌ای که شمارا دیدم حس اعتمادی نسبت بشما درمن تولید شد . آری شما آدم نیک نفسی هستید که همیشه حاضرید بدیگران کمک کنید. گاهی اوقات من فکر میکنم که شما از جانب خدا برای من فرستاده شده‌اید که می توانم رک وبدون پرده با شما صحبت کنم . بعلاوه خواهشی که من از شما دارم زیاد مهم ومشکل نیست

وقتی انسان پیر میشود اشخاص را بایک نظر بنحوی می‌شناسد . منهم اشخاص خوب را بایک نظر می‌شناسم و اینرا زن مرحومه ام بن یاد داد . خداوند روحش را قرین آرامش کند ! آری فوت او اولین مصیبت غم انگیز زندگی من بود ولی من همیشه باحود می‌انديشم که شاید خوب شد او زنده نماند تا مصیبتی را که دخترش بآن دچار شده به بیند، زیرا او قدرت تحمل آنرا نمیداشت پنج سال پیش که دختر معصوم من گرفتار این فاجعه شد هیچ فکر نمی‌کردم که بیماری او زیاد طول بکشد زیرا انسان چگونه میتواند فکر کند که دختری که مانند سایر اطفال شاد و خندان باین سوو آن سو میدوید، برای همیشه از پدر آید؟ آنوقت ما تمام پزشکان حاذقی را که می‌شناختیم با در روزنامه‌ها ذکر از مجزات و کرامات آنها شنیده بودیم به سه باین این دختر معصوم دعوت کردیم. همه آمدند ، کلمات با مفهومی گفتند با هم مشورت کردند معالجاتی تجویز نمودند ، حق الزحمه های کلانی گرفتند و رفتند ولی بیماری همچنان به حال خود باقی ماند. فقط یک نفر از آن دکترها هنوز می‌آید و معالجاتی میکند و آن دکتر (کاندور) است که البته شما او را نمی‌شناسید چون بحمد الله از نعمت تندرستی کامل بهره مند هستید و احتیاجی بزیشان یا شناختن آنها ندارید .

«مسلماً من نمیتوانم بگویم که اطلاعات او از سایر دکترها بیشتر است ولی طبعش از آنها بهتر است . واقعا مرد خوبی است که از مساعدت بهیچکس دریغ نمیکند. مثلاً وقتی همین دکتر بزیکه در شرف نابینایی بود وعده معالجه و بهبودی کامل داده بود و چون نتوانست بوعده خود وفا کند وزن بالاخره نابینا شد، او آن زن را که هفت سال از خودش مسن تر بود و ضمناً هیچگونه زیبایی

و تمول هم نداشت بمقد خود در آورد در صورتیکه آن زن نابینا اکنون کوچکترین اظهار حقشناسی از او نمیکند. از همینجا معلوم میشود که دکترا (کاندور) تا چه حد مهربان و فداکار است.

«حالا سر کارستان من از شما يك خواهش دارم. فردا دکترا (کاندور) باینجا خواهد آمد تا بعد از ظهر (ادیت) را معاینه کنند. من اینطور بفکر من رسیدم است که اگر شما که هیچگونه ارتباطی با موضوع ندارید و او حتی شمارا نمی شناسد از او بطور سرسری راجع بوضع ناخوشی (ادیت) استفساری کنید و پرسید که آیا او بهبودی ... بهبودی کامل خواهد یافت یا نه و معالجه او چه مدت طول خواهد کشید، گمان نمیکنم او بشما دروغ بگوید البته شما نباید طوری وانمود کنید که گمان ببرد من از شما چنین خواهشی را کرده ام، بلکه باید این موضوع را کاملا بطور سرسری از او جوبا شوید، همانطوریکه یک نفر ناشناس ممکن است سؤالاتی از دکترا بنماید. آیا... آیا اینکار را انجام خواهید داد؟»

من گفتم: «این کار هیچ زحمتی ندارد ... خیلی جزئی و بی اهمیت است.»
پیرمرد گفت: «خیر، جزئی نیست، بلکه خدمت بسیار بسیار بزرگی است که شما برای من انجام میدهید.»

سپس هینک خود را با انگشتانی لرزان در روی بینی قرارداد و گفت:
بهتر است زود تر بمانه برویم زیرا (ادیت) بفکر میافتد که ما چرا اینقدر دیر کرده ایم.»

بلافاصله بطرف منزل حرکت کردیم. (ادیت) در سالن منتظر بود و در جنبی که ما وارد شدیم نگاه کنجکارانه ای بنا کرد، گویی میخواست افکار ما را از خطوط پیشانیمان بخواند. چون ما هیچ اشاره بموضوع نمودیم تا آخر شب خیلی کم حرف بود و از وارد شدن در صحبت های ما خودداری مینمود.

روز بعد من پس از انجام خدمات هنکی زود تر از وقت معمول بمنزل (ککسفالوا) رفتم. (ایلوئا) پذیرایی من شتافت و گفت: «دکترا (وین) آمده و فعلا دو ساعت است که مشغول معاینه (ادیت) میباشد. چون احتمال دارد (ادیت) بعد از خاتمه معاینه خیلی خسته باشد و نتواند بنا ملحق شود، لذا

در صورتیکه مایل باشید ممکن است وقت را در مصاحبت من بگذرانید. >
 من و (ایلوئا) خود را بازی شطرنج مشغول نمودیم تا اینکه بعد از مدتی
 صدای باز اطاق مجاور بگوش رسید و بالاخره (ککسفالوا) و دکتر (کاندور)
 در حالیکه گرم صحبت بودند وارد شدند. من با نهایت تعجب دریافتم که دکتر
 (کاندور) برخلاف تصویریکه من از روی تعریف و توصیف (ککسفالوا) در مخیله
 خود ترسیم کرده بودم يك پزشك ایده آلی نبود. مردی خپله، کوتاه قد و
 نزدیک بین بود. لباسش از یک کورقه خاکستر پوشیده بود کراواتی کج و معوج
 بگردن داشت. قبل از آنکه (ککسفالوا) فرصتی برای معرفی پیدا کند،
 دکتر دستی بمن داد و بلافاصله بطرف میزرفت و سیگاری برداشت. سپس
 روی صندلی نشست و پاهای خود را دراز کرد و به (ککسفالوا) گفت:
 >من دارم از گرسنگی هلاک می شوم. اگر شام حاضر نیست به (ژوزف)
 بگوئید یکدانه ساندویچ برای من بیاورد. این قطار صاحبمرده يك بوفه
 ندارد! <

در این موقع (ژوزف) در اطاق ناهار خوری را باز کرد و دکتر بی
 هیچگونه تعارف و تشریفات بطرف میزرفت و بدون اینکه منتظر ما بشود با
 صدایی که شنونده را مشغول میساخت شروع بر کشیدن سوپ نمود. در تمام
 مدتیکه آن مرد مشغول غذا خوردن بود حتی يك کلمه هم با ما حرف نزد و تمام
 فکر حواسش متوجه ظروف غذا و بطریهای شراب بود.

پس از خوردن سوپ چند گلاس متوالی شراب نوشید و سپس سراغ
 دیس خوراک روت و بدون آنکه کوچکترین ناراحتی از حضور ما در آنجا
 احساس کند شروع بخوردن بلکه آشخوار کردن نمود. بطوریکه من از
 طرژ غذا خوردن او عصبی شدم.

چون شام صرف شده همه از جا برخاستیم و برای نوشیدن قهوه بسالین
 رفتیم. دکتر (کاندور) سیگار ضخیمی آتش زد و پس از آنکه مدتی با
 (ککسفالوا) راجع بحال مزاجی (ادیت) صحبت کرد و سوالات کنجکاوانه و
 مصرانه پیرمرد را پاسخ داد برای خدا حافظی از جا برخاست و گفت:

>خوب من حالا باید بروم. البته من نمیخواهم این آقارا با خود ببرم
 و در صورتیکه شما قصد خوابیدن نداشته باشید ممکن است ایشان دوساعت

دیگرا در مصاحبت شما بگذرانند .»

در این حال من پیاد مأموریت خود افتادم و گفتم چون باید صبح زود سر خدمت حاضر باشم امشب بهتر است هر چه زودتر بهنگ بروم .
دکتر گفت : « در اینصورت چنانچه مایل باشید در راه با هم خواهیم بود .»

تا من ودکتر (کاندور) از در بزرگ منزل خارج نشدیم و در خانه پشت سر ما بسته نشد ، هیچ کدام حرفی بدیگری نزدیم . همینکه در ، پشت سر ما بسته شد ، سکوت هم شکسته شد و دکتر رو بمن کرد و گفت :

« بیچاره (ککسفالوا) ! من دائم خود را سرزنش میکنم که چنان نسبت با و با خشکی و خشونت رفتار کرده ام . البته من میدانم که او میل دارد ساعت ها مرا نگاه دارد و صدها سؤال از من میکند ولی من دیگر نمیتوانستم تأمل کنم ، زیرا امروز صبح تا بحال در بالین بیماران بوده ام . بعضی روزها من میتوانم در مقابل اصرار و ابرام این مرد پایداری کنم . در حرفه ما دکترها اشکال از ناحیه بیماران نیست زیرا بالاخره ما می دانیم چگونه آنها را آرام و امیدوار کنیم و چنانچه بیماران شکوه داشته باشند و یا ما را با سؤالات خود بستوه و یا ورند ما اینرا مانند سردرد و بالا رفتن درجه حرارت بدن ، جزء حالات آنها میدانیم . و قبلا بی تابی آنها را در نظر میگیریم و بعضی عبارات تسکین دهنده و دروغهای مصلحت آمیز حاضر داریم تا در جای خود مانند داروهای مسکن بخورد آنها بدهیم . ولی کسانی که جان ما را بلب میآورند و ما با خویشاوندان و دوستان بیمار هستند که بین بیمار و پزشک واسطه میشوند و برای پی بردن به حقیقت امر غوغا بهپا میکنند .

من از بابات (ککسفالوا) بیش از آنچه او فکر میکند در تشویشم .
جای خوشوقتی است که او نمیداند اوضاع چقدر وخیم است !»

از جمله آخر سخنان دکتر من یکه خوردم . پیش خود گفتم آری اوضاع وخیم است و (کاندور) اطلاعاتی را که من میبایستی از او بخواهم خودش صاف و پوست کنده بمن گفت . در حالیکه فوق العاد . مشوش شده بودم سعی کردم او را بیشتر به حرف در بیاورم و لذا گفتم :

« بیخشید آقای دکتر ، البته میدانید که اطلاع از این موضوع چگونه

حال مرا منقلب نموده . من هیچوقت فکر نمی کردم که وضع مزاجی (ادیت) تا این اندازه لرناک است .

'دکتر (کاندور) با تعجب فراوان رو من کرد و گفت :

« (ادیت) ؟ مقصودتان چیست ؟ من راجع به (ادیت) حرفی نزدم . خیر ، خیر ، حال مزاجی ادیت متأسفانه مثل سابق است و هیچ فرقی نکرده است . تشویش من از بابت (ککسفالوا) است که روز بروز هفته به هفته ضعیف تر و هلیل تر می شود . برای اشخاصی که مثل (ککسفالوا) در گذشته فعال و ضعیف افتاده و اطف بوده اند اینطور تسلیم احساسات شدن اثرات و غیمی دارد . مردك با این خون دل خوردن و بی قراری کردن دارد تیشه بریشه حیات خود میزند . سرکار ستوان ، باور کنید نگرانی من از بابت (ادیت) نیست بلکه برای (ککسفالوا) می باشد . با کمال تأسف باید بگویم که از هر او چیزی باقی نمانده است . »
از این حرف بوحشت افتادم ، من هرگز چنین خیالی را بغیر خود راه نداده بودم ، زیرا در آن موقع من بیست و پنج سال داشتم و هرگز کسی از نزدیکان خود را در حال مردك ندیده بودم . لذا با حال آشفته سعی کردم جوابی باو داده باشم و گفتم :

« واه حكه چه خبر رقت انگیزی است ! واقعاً جای تأسف است که چنین مرد برجسته ، سخاوتمند ، رؤف ، اصیل زاده و اشرافی که من تا کنون نظیرش را ندیده ام دچار چنین فاجعه ای بشود . »

همینکه این جملات از دهان من خارج شد . دکتر (کاندور) چنان ناگهانی قدم از حرکت باز داشت که من هم بلااوده از او تقلید کردم .

لحظه خیره خیره بر من نگریست ، چند نفس عمیق کشید و سپس با نهایت تعجب پرسید :

« اصیل زاده ؟ اشرافی ؟ (ککسفالوا) را می گوئید ؟ بیخشید سرکار ستوان ، آیا این حرفهای شما جدی است ؟ آیا واقعاً (ککسفالوا) را يك اشراف زاده حقیقی میدانید ؟ »

من از سؤال او سردر نیاوردم ولی احساس کردم که حرف مهم و احمقانه ای زده ام ، لذا با لحن اضطراب آمیزی جواب دادم :

« من فقط میتوانم از مشاهدات شخصی خود در باره مردم قضاوت کنم و در نظر من

(ککسفالوا) مرد فوق العاده اصیل و شریفی است . من....من....
در اینجا حرف خود را قطع کردم ، زیرا حس می نمودم که دکتر هنوز
چشمان خود را بن دوخته است چهره گرد او در زیر ماهتاب میدرخشید و چشمانش
در پس عینک از شدت تعجب درشت تر شده بود . پس از چند دقیقه سکوت
دکتر (کاندور) سر خود را ب زیر انداخت و در زیر لب مانند کسی که با خود حرف
میزند گفت :

« ببخشید ، واقعا شما آدم عجیبی هستید شما چندین هفته است که با
این خانه رفت و آمد پیدا کرده اید و علاوه بر این در شهر کوچکی زندگی میکنید
که همه یکدیگر را میشناسند و روزی هزاران حرف در اطراف هم میزنند .
با این وجود شما (ککسفالوا) را يك نفر اصیل زاده و اشرافی میدانید ؟ آیا
از همقطاران و رفقای خوچی در اطراف او نشنیده اید ؟
در اینجا دگر (کاندور) که تا آن موقع بدون آنکه بن نگاه کند با قدمهای
تند و بلند راه میرفت گامهای خود را آهسته کرد و گفت :

« گوش بدهید سرکارستان ! کارهای نیمه تمام و حرفهای ناتمام همیشه
بدوزیان آوراست چون من فعلا حس کنجکاو شما را تحريك کرده ام و از
طرفی انسان با هر خانه رفت و آمد می کند در درجه اول باید ساکنین آن خانه
را بشناسد لهذا در صورتیکه مایل باشید ممکن است من این شخص را بطور
کامل بشما معرفی بکنم . من تا آمدن تون دو ساعت دقت دارم ولی ضمناً شارع
هان هم برای این قبیل صحبت ها مناسب نیست . آیا شما جای خلوت و آرامی را
سراغ دارید که مادر آنجا بتوانیم آزادانه صحبت کنیم ؟

من دکتر (کاندور) را بکافه کوچکی که در پیچ و خم کوچه دور افتاده
واقع و بعلت دور افتادگی و ارزانی و داشتن اطاقهای خلوت ، میعادگاه عشاق
بودم . در آنجا گوشه خلوتی اختیار کردیم و پس از خواستن چند بطر شراب
ناب به پیشخدمتهای کافه دستور دادیم که بهیچوجه مزاحم ما نشوند . دکتر (کاندور)
گیلاسی پر از شراب کرده و لاجرم سر کشیده و سپس سخن آغاز نمود :

« قبل از آنکه شروع به شرح سرگذشت بکنیم باید اسم (هرلایوس
فون ککسفالوا) را که يك نام واقب اشرافی بکلی فراموش نمائیم ؛ زیرا در
موقعی که داستان ما شروع میشود چنین شخصی وجود نداشته بلکه در يك
دهکده کوچکی واقع در مرز مجارستان و اسلواک پسر بچه یهودی باریک اندام

وتیز چشمی بنام (کانیتز) میزیسته است .
من از اولین جملات صحبت (کاندور) بکه خوردم زیر انتظار شنیدن هر چیزی
را داشتم جز اینرا، و میخواستم اعتراضی بکنم ولی دکتر باتبسمی بسنخنان خود
ادامه داد و گفت :

آری (لئوپولد کانیتز) من نمیتوانم این اسم را تغییر بدهم زیرا چندین
سال بعد از تاریخ شروع داستان ما بود که بنا بر توصیه یکی از وزراء این اسم
تبدیل بنام اشرافی (هرفون ککسفالوا) گردید .

« پدر (کانیتز) یهودی فقیری بود و در خارج شهر میخانهٔ کوچککی داشت
که محل تجمع و باده گساری سورچی ها و همیزم شکن ها و غیره بود و بالاخره در
نزاعی که در اثر مستی بین مشتریان در گرفت کشته شد . چون پدر (کانیتز)
مالی از خود باقی نگذاشته بود ، مادرش از راه رخت شویی و خدمتکاری و کارهای
شاق دیگر معاش خود و فرزندش را تأمین میکرد و گاهی اوقات نیز به دوره -
فروشی میبرد و داخت که در این قبیل مواقع (کانیتز) احناس او را حمل میکرد . بعد از
چندی پسرک در یکی از دکانهای محل شغلی پیدا کرد و بعضی اوقات هم در مقابل
اجرت ناچیزی پیام اشخاص را از دهی بده دیگر میبرد و در سنی که بچه ها هنوز
با فراغت فکر و بشاشت حاضر در خیا بانها و کوچه ها تپله بازی میکردند (کانیتز)
قیمت تمام اجناس و راه و رسم خرید و فروش و استفاده را به خوبی میدانست .
با وجود مشاغل متعددی که او برای امرار معاش در پیش گرفته بود ، گاه گاهی هم
به تحصیل علم میپرداخت . ابتدا خواندن و نوشتن را نزد معلمی آموخت و بقدری
باهوش و پشتکار دار بود که در سن سیزده سالگی توانست کارهای دوتری یک نفر
وکیل دادگستری را به عهده بگیرد . »

« اینکه او بچه نحو از آن قریه (اسلواکی) به (وین) آمد من اطلاع
ندارم . همیشه در میدانم که وقتی او باین شهر وارد شد بیست سال داشت و در
آن موقع نماینده یکی از شرکتهای معتبر بیمه بود و ضمنادر هر کسبی وارد میگردد
و در هر معامله ای واسطه میشد . »

« ابتدا مردم در شهر (وین) با او اهمیتی نمیدادند ولی هوش و استعداد
و زرنگی و فعالیت او کم کم نظر عموم را جلب نمود ، زیرا او از همه چیز اطلاع داشت
و در همه کارها خبره بود . مثلاً اگر زن بیوه میخواست دختر خود را شوهر دهد
او دل دلال ازداج را بازی میکرد و اگر کسی مایل به مهاجرت به آمریکا بود ،

برای تهیه او را قیلاً لازم بود و باور جوع می نمود . در همین حال همه گونه اجناس از لباس مستعمل گرفته تا اثاثیه عتیقه خرید و فروش میکرد .

با این همه درآمد بقدری خفیف و بودا گه تنها چیزی که برای وجود خود خرید همین کت بلند و عینک حاشیه طلایی بود که هنوز هم مورد استفاده اوست . بزودی کاروبار او رونق بسزائی گرفت و دشت بمعاملات عمده ای از قبیل خرید و فروش انبیه و اراضی و املاک زد ، حتی چند معامله مقاطعه کاری با ارتش کرده ای با وجودیکه در آن موقع بیش از نیم میلیون ثروت داشت مردم این حوالی هنوز او را دلال ناچیزی پیش نمیشماردند و بطور سرسری با او سلام و تعارف میکردند ، تا بالاخره آخرین تیری که در ترکش داشت رها کرد و نام خود را به (هرفون ککسفالوا) تبدیل نمود .

در اینجا کتر (کاندور) سخن خود را قطع کرد و پس از چند لحظه گفت سکوت :
 « آنچه تا اینجا برای شما نقل کردم جریانی بود که دیگران بمن گفته اند . آنچه از این بعد میگویم از زبان خود اوشنیده ام . که بعد از آنکه زنش در زیر عمل جراحی فوت نمود برای من نقل کرد .
 « این که چگونه (لئولد کانیتز) مالک مطلق و صاحب بی رقیب قصبه (ککسفالوا) گردید داستان دارد که در ترن بطی السیری که از (بوداپست) بسمت (وین) می رفت آغاز می شود . آن شب در ترن (کانیتز) برخلاف معمول خوابش نمی برد ، چون سه نفر از همسفران او راجع بکسب و کار و پول صحبت میکردند .

« موضوع صحبت آنها این بود که شاهزاده خانم (اوسوار) که در موقع مهاجرت از (اوگراین) روسیه ، ثروتی بیگران داشته و چندین سال پس از مرگ شوهرش بانهایت خست و امساک زندگی کرده ، اخیراً در گذشته و کلیه خویشاوندان خود را از ارتش معزوم کرده و تمامی اموال خود را بندیمه باو می خود که زنی افتاده و ساده لوح و بیخبر از همه جا است و اگدا نموده است .

« (کانیتز) که در تمام مدت صحبت آنها خورا بخواب زده بود ، جزئیات گفتگوی آنها را بغضاطر میسار و چون ترن بایستگاه خود در قریه (ککسفالوا) میرسد (کانیتز) فوراً کت سیاه کنائی خود را در بر میکند و بکراست به منزل ندیمه پرنسس متوفی میرود و چون او را زنی فوق العاده ضعیف النفس و ساده و بی اطلاع از امور می بیند فریض میدهد و قریه (ککسفالوا) را به ثمن

بغسی خریداری می‌کند و با هزاران حقه و نیرنگ سندرسمی از او می‌گیرد. بعداً فریفته حجب و سادگی او می‌شود، با و پیشنهاد ازدواج می‌کند و او را بقدر خود در می‌آورد و کلیه اموال موروثی او را که شامل کارخانه، ملک، خانه، اراضی و اثاثیه بود تصاحب می‌کند.»

در اینجا دکتر (کاندور) کمی مکث کرد و سپس گفت: «بیا گیلان دیگری بنویسیم، چون من بانهای داستان خود رسیده‌ام. ضمناً این نکته را ناگفته نگذارم که در بین مردم این حوالی چنین شایع است که (کانیتز) برای تصاحب میراث آن زن با او ازدواج کرد، ولی این شایعه برخلاف حقیقت است. ویرا بطوری که قبلاً گفتم او برای تصاحب آن ملک کلیه تشریفات لازم را انجام داده بود و دیگر احتیاجی با ازدواج با او نداشت بلکه (کانیتز) با وجودی که از کسود کی فقط پول را می‌بعد و معشوق می‌شرد معیناً نسبت بآن زن ساده دل و محبوب علاقه حقیقی و بی‌آلایشی پیدا کرد و تنها همین علاقه معرک ازدواج او بود.

» تمجب در اینجا است که از آن خواستگاری و معاشقه مضحک يك زن ناشومی قرین با سعادت می‌وجود آمد. (کانیتز) کیش سابق خود را ترك گفت و به دین مسیح درآمد و با ثروت بیکرانی که در دست داشت نام سابق خویش را بنام اشرافی (ککسفالوا) تبدیل نمود. مع الوصف سعادت حقیقی موقعی بآن زن و شوهر روی آورد که طفلی از آن‌ها با بر صمه وجود گذاشت. در این مدت (ککسفالوا) با شور و حرارت بی‌سابقه‌ای دست بکار زد، کارخانه‌ها را طبق اصول فنی جدید سروسامان داد و امور مالی و اقتصادی خود را تحت نظم و ترتیب درآورد.

» هنوز چند سالی از تولد طفل نوزاد نگذشته بود که دست تقدیر اولین ضربه مهلك را بر نهال امید او وارد آورد، یعنی زن محبوب و با وفایش که مبتلا بجراحت معده بود در زیر عمل جراحی در گذشت.

» پس از این واقعه تغییری کلی و دائمی در زندگی او وجود آمد، (ککسفالوا) علاقه خود را از همه چیز دنیا حتی پول که عادت بپرستش آن داشت قطع نمود. حال دیگر فقط يك چیز در زندگی او اهمیت داشت و آن طفل خردسالش بود بطوری که حتی ازدادن جان در راه او دریغ نمی‌داشت. دخترک زیبای خود را در سن نه سالگی برای سیروس یا حات بشمام شهرهای مهم و تماشای اروپا روانه

کرد و در منزل همه گونه وسایل تفریح و تفنن برای او فراهم ساخت ولی دست روزگار ناگهان دومین ضرب را بر قلب مجروح او وارد ساخت و فرزند دلبندهش را به مصیبتی که مبینید دچار ساخت. او هرگز نمیتوانست باور کند که از بین تمام دختران، دختر زیبا و محبوب او برای همیشه مفلوج و زمین گیر شود. شما نمیتوانید تجسم کنید که او چطور دیوانه وار تمام پزشکان حاذق جهان را بیالین او دعوت کرد و همه ما و همه داد که در صورتیکه دخترش را معالجه فوری بکنیم مبالغی باور نکردنی بپردازد، ولی فایده نبخشید. حتی مبالغی هنگفتی تدریجاً و هم کنیه ها کرد زیرا از شدت استیصال و درماندگی نمیدانست بکدام خدا روی آورد، بخدای والدین و نیاکانش یا بخدایی که دین جدیدش باو شناسانده بود؟

«البته سرکارستوان شما میدانید که مقصود من از این حرفها غیبت و بدگویی نیست ولی خواهش میکنم آنچه امشب بشما گفتم بین خودمان بماند.»

منکه تا آن موقع با حال بهت و حیرت بعرفهای او گوش میدادم گفتم:

«البته اطاعت میشود.»

در این موقع دکتر نگاهی بساعت خود کرد و گفت: «چیزی بوقت نمونده.» سپس هردواز جابر خاستیم، از کافه بیرون آمدیم و قدم براه نهادیم. در بین راه من بخود جرأت داده و گفتم: «آقای دکتر ببخشید، البته آنچه شما امشب فرمودید برای من کمال اهمیت را داشت ولی من میخواستم بدانم که آیا بیماری (ادیت) مرتفع خواهد شد یا علاج ناپذیر است؟ دکتر بعد از کمی تأمل گفت:

«این سؤالی است که من نمیتوانم جواب صریح بآن بدهم. يك پزشك با وجدان محققاً باید از ادای کلمات «علاج پذیر» یا «علاج ناپذیر» احتراز جوید. بعقیده من پزشکی که از ابتدای امر، مرضی را «علاج ناپذیر» تصور کند، مانند کسی است که قبل از شروع جنگ تسلیم شود. در نظر علم پزشکی که دامنه آن دائماً در حال توسعه است بعضی از امراض ممکن است بطور موقت یعنی در حدود معلومات فعلی و نظر محدود ما علاج ناپذیر باشد. از صدها بیماری که ما امروز درمانی برای آن سراغ نداریم فردا ممکن است راه علاجه پیدا کنیم زیرا علم طب قدمهای بلندی بسوی تکامل بر میدارد، بنابراین

این در نظر من هیچ مرضی «علاج ناپذیر» نیست و هیچکس نمیتواند این کلمه را از زبان من بیرون بکشد، زیرا هیچ بیماری برای همیشه درمان ناپذیر نخواهد ماند.

«شاید من مقصود خود را با اصطلاحاتی بفرنج و پیچیده بیان میکنم ولی برای اینکه شما درست بفهمید من پی ببرید مثالی میآورم :

«بیست و دو سال قبل که من دانشجوی سال دوم طب بودم پدرم که من بسرحمد پرستش دوستش میداشتم دچار بیماری سختی شد. پزشکان بیماری او را مرض قند تشخیص دادند یعنی موحشترین و موذی ترین مرضی که ممکن است نوع بشر را گرفتار سازد. بدن مبتلایان باین مرض بدون هیچ علت آشکاری از تحلیل غذا باز میایستد و چربی و مواد قندی را جذب نمیکند و بالنتیجه مریض در اثر گرسنگی و امساک در خوراک دچار یک مرگ تدریجی میشود. بهر حال این بیماری پدر، سه سال از سنین جوانی را بکام من تلخ و ناگوار ساخت. در آنوقت هنوز برای مرض قند درمانی کشف نشده بود بلکه فقط غذای مریض را فوق العاده محدود میکردند و سبارت دیگر او را از گرسنگی میکشند. من که در آنوقت دانشجوی دانشکده طب بودم با حال پریشان بنزد تمام متخصصین فن رفتم و تمام کتب طبی را زیر و رو کردم ولی در همه جا فقط بایک کلمه برخورد میکردم و آن «علاج ناپذیر» بود ! بالاخره پدرم با وضع دقت آوری جهان را وداع گفت و از آنوقت تا بهال ازاين کلمه شوم «علاج ناپذیر» متنفر شده ام.

اما پیروزی یکی از پزشکان مجرب درانجمن پزشکی مقاله یکی از روزنامه های خارجی را میخواند و میگفت در امریکا و همچنین در آزمایشگاههای یکی دو کشور دیگر، پزشکان مشغول پیدا کردن يك (هصاره غددي) برای درمان مرض قند میباشد و مساعی آنها با موفقیت شایانی مواجه شده است - نمیدانید من از این فکر چه در حال متقلب شد که اگر در آنوقت چند صد گرم از ماده مخصوصی وجود می داشت من میتوانستم جان عزیزترین کسان خود را از خطر مرگ نجات دهم.

«در هر حال مقصودم اینست که مرضی را که ما امروز غیر قابل علاج میدانیم ممکن است فردا درمانی برای آن کشف شود. آیا شما تصور میکنید که اگر من امید داشتم باینکه بالاخره روزی این دختر معصوم را مداوا کنم اینقدر او را شکنجه و عذاب میدادم؟»

تا اینجا من بادقت بهرفهای دکتر گوش داده بودم ولی تمام مطالبی را که گفته بود نفهمیده بودم . در اینموقع مجدداً بیاد سماجت و سرسختی (ککسفالوا) افتادم و برای اینکه حرفهای بیشتری از زبان دکتر بشنوم پرسیدم :
 « پس بعقیده شما احتمال بهبودی هست و فعلاً شما تا حدی درمعالجه (ادیت) موفقیت حاصل کرده اید ؟ »

دکتر چند لحظه ساکت ماند . حرفهای من ظاهراً او را ملول کرده بود . بعد گفت :

« شما از کجا میدانید که من درمعالجه (ادیت) موفقیت حاصل کرده ام ؟ مگر شما متوجه آن شده اید ؟ بعلاوه شما بیش از چند هفته نیست که با بیمار آشنائی پیدا کرده اید و حال آنکه من متجاوز از پنج سال است او را معالجه میکنم . خواست برای آخرین بار شما بگویم که من درمعالجه این دختر هیچگونه موفقیتی بدست نیاورده ام و آنچه تا کنون کرده ام آزمایشی بیش نبوده است . این حمام و ماساژ برقی همه ریشخند است آیا شما خیال میکنید که فلج ستون فقرات با این مزخرفات معالجه میشود ؟ وقتی که ما پزشکان از درمان بعضی دردها عاجز میشویم برای اینکه مریض پی به عجز و درماندگی ما نبرد او را هزار جور ریشخند میدهیم . خوشبختانه در بعضی موارد طبیعت هم ما را در خدمه و نیرنگمان کمک میکند و شریک جرم ما میشود . تلقین بنفس نیز بزرگترین یار و یاور ما است که حتی به احمق ترین پزشکان یاری مینماید .

« این چوب ژیر بفل و سایر ادوات که من تجویز کرده ام همه حقه بازی است که تنها بمن کمک میکنند نه بآن دختر ! اینجا فقط بمنزله عروسکی است که او پدرش را ساکت میکند . منم چاره ای جز این ندارم زیرا نمیتوانم در مقابل اصرار (ککسفالوا) مقاومت کنم و بهیچوجه هم از این نیرنگ های خود خجل نیستم . »

دکتر (کاندور) در اینجا حرف خود را قطع کرد و کلاهش را برداشت تا بادست عرق پیشانی خود را پاک کند . سپس از گوشه چشم نگاه ای بن افکند و گفت :

« گمان میکنم شما از حرف های من خوشتان نیامده چون عقیده شما را به اینکه پزشک یار و یاور نوع بشر است متزلزل کرده ام و نظر شما را نسبت به (ککسفالوا) که او را مردی اصیل و اشرافی میدانستید تغییر داده ام

من از بابت او خیلی متأسفم ولی علم طب هیچگونه ارتباطی با اخلاقیات ندارد زیرا هر مرض بالنفسه لطیفانی علیه طبیعت است و شخص باید کلیه وسائل را برای مبارزه با آن بکار برد. از طرفی نباید به بیمار ترحم کرد چون او خود را از حدود قانون خارج میداند و همواره به نظام طبیعت تجاوز مینماید و برای اعاده نظم و آرامش، اسان باید بیرحمانه حمله کند و کلیه وسائل و لوازمی را که در اختیار دارد بکار برد زیرا حقیقت و صداقت تا کنون موفق به مداوای هیچ یک از امراض بشر نگردیده است. مثلاً اگر افسون و نیرنگ مؤثر باشد آن را دیگر نباید از لحاظ اخلاقی مذموم شمرد بلکه باید بعنوان داروی معالج بکار برد. در مورد (ادیت) من واقعاً از اینکه تا کنون هیچگونه موفقیتی در بهبودی او حاصل ننموده‌ام خینجام ولی از طرفی هم نمیخواهم شما تصور کنید که از معالجه او مأیوس شده‌ام. از حسن اتفاق دیروز در یکی از مجلات پاریس مقاله‌ای بدین مضمون خواندم که (پروفسور وینو) موفق شده است پسری چهارده ساله را که دو سال تمام در اثر ابتلاء بفلج قادر بر حرکت نبوده طوری معالجه کند که در ظرف چهار ماه آن طفل توانسته است از پنج بلگان با کمال راحتی بالا برود. البته جزئیات حالت و بیماری مریض و طرز معالجه او بر من معلوم نیست ولی با مایه ای مستقیماً پروفسور با مرده نوشته تقاضای ارسال اطلاعات دقیق کرده‌ام زیرا تا اطلاعات صحیح در دست نباشد قیاس حالات دو بیمار میسر نخواهد گردید. بنا بر این ملاحظه میکنید که من هیچوجه از معالجه (ادیت) مأیوس نشده‌ام بلکه بهر پرکاری متشبث می شوم. در این معالجه جدید ممکن است امیدی برای ما باشد. بهر حال امروز خیلی حرف زدم، دیگر بس است.

در این موقع بایستگاه نزدیک شده بودیم و گفتگوی ما عنقریب تمام میشد؛ لذا مصرانه پرسیدم: «شما تصور میکنید که...»
دکتر کاندور سخن مرا قطع کرد و با خشونت گفت:

«من هیچ تصویری نمیکنم! عجب کاریست! آخر شما ها از جان من بیچاره چه میخواهید؟ مگر من ارتباط تلفنی با خدا دارم. من هیچ حرف قطعی و صریحی نکرده‌ام. هیچ قولی بشما نمیدهم و هیچ تصویری هم نمیکنم. من امروز خیلی و راجی کرده‌ام، دیگر کافی است. خیلی از مصاحبت شما ممنونم. شما هم بهتر است هرچه زودتر مراجعت کنید والا سرتا پا خیس

خواهید شد .»

این را گفت و بدون دست دادن با عجله بطرف ایستگاه رفت .

پیش‌بینی دکتر (کاندور) درست بود. وقوع طوفانی که از چند ساعت پیش آتارش آشکار بود هر لحظه نزدیکتر میشد. خیابانها از جمعیت خالی شده بود و من هم بعجله بطرف سربازخانه روانه شدم تا گرفتار طوفان نشوم .

پارک کوچکی که در جلوی سربازخانه واقع شده بود غرق در تاریکی بود. من از زیر درخت‌ها بسرعت گذشتم ولی هنوز بمدخل سربازخانه نرسیده بودم که شبی از پشت درختان ظاهر شد. من ناپستادم زیرا تصور کردم هاشه‌ایست که در تاریکی کدین سربازی را می‌کشد اما اندکی بعد متوجه شدم که ناشناس بسرعت مرا دنبال میکند . من برگشتم تا سزای آن شخص گستاخ را کف دستش بگذارم ولی در زیر پر تو رعد و برق که همان‌وقت تاریکی را در هم شکافت ، با نهایت تعجب معلوم شد که آن شخص (ککسفالوا) است !

ابتداء خیال میکردم دچار توهم شده‌ام زیرا بهیچوجه نمیتوانستم باور کنم که (ککسفالوا) بمحوطه سربازخانه ما آمده باشد لکن بعد دیدم که درست خود اوست و پس با تعجب گفتم :

«جناب (ککسفالوا) ! شما را بخدا چه طور یا اینجا آمدید؟ شما در آن‌موقع خیلی خسته بودید. پس چرا نرفتید بخواید؟»

در پاسخ گفت: «نتوانستم بخواهم اول باید.... باید....»
گفتم :

«شما هرچه زودتر باید خودتان را بمنزل برسانید، زیرا اعتقرب طوفان در میگیرد. اتومبیل‌تان کجاست؟»

گفت: «اینجا است .»

گفتم: «بسیار خوب! پس عجله کنید. اگر تندبا اتومبیل بروید بموقع بمنزل خواهید رسید. زود باشید!» اینرا گفتم و چون دیدم مکث میکند بازویش را گرفتم و بدون تشریفات او را بطرف اتومبیل کشانیدم. ولی (ککسفالوا) بازوی خود را از چنگ من رها کرد و گفت:

« یک دقیقه تأمل کنید و بعد من خواهم رفت ، ولی اول بگوئید به بینم او چه گفت ؟ »

من با تعجب پرسیدم : « از کیست ؟ »
گفت : « مقصودم دکتر (کاندور) است . آیا با او راجع به آن موضوع صحبت کردید ؟ »

آنوقت مقصود او را فهمیدم . آری آن پیرمرد علیل سه ساعت تمام در توی پارک جلوی سر باز خانه با انتظار من نشسته بود که از وضع بیماری دخترش اطلاع پیدا کند .
من بالهن اطمینان بخشی گفتم :

« اوضاع کاملاً رضایت بخش است . فردا بعد از ظهر تمام جریان را برای شما شرح خواهم داد حالا شما بایستی هر چه زود تر خود را با تو میبل برسانید »
لکن پیرمرد قادر به حرکت نبود و خودش را روی یکی از نیمکت های پارک انداخت . وقتی آن مرد متول را دیدم بر نیمکتی نشسته که روی آن هنگام ظهر کارگران ناهار میخوردند و عصرها پیر مردان و زنان حامله برای استراحت می نشینند و شبها فواحش از سر بازان پذیرائی میکنند ، مجدداً حس ترحم بر وجودم غلبه یافت . از طرفی فکر میکردم که این پیرمرد بعدی سمج است که من بهیچوجه نمیتوانم او را از آنجا دور کنم . لذا خم شدم و آنچه را که دکتر (کاندور) باقید هزاران احتیاط راجع به روش جدید معالجه (پرفسور وینو) گفته بود من با آب و تاب و اغراق و مبالغه تمام برای او شرح دادم . حرف های من روح تازه ای بکالبد بیرمق او بخشید و خود را به من نزدیکتر کرد ، گوئی میخواست از بدن من کسب حرارت کند . آری اینهم يك نشانه دیگر از ضعف نفس من بود که امیدهای واهی ناو میدادم برای این که نمی توانستم در مقابل حس ترحم خود مقاومت کنم .

پیرمرد از شنیدن سخنان امید بخش من نیروی تازه ای گرفت و در حالی که دستم زیر بغلش بود با اتفاق بطرف اتو میبل رفتیم .
ولی همینکه خواستم تخته پوست را روی پاهای او بیندازم تا سرما نخورد ، او ناگهان دست های مرا از منج گرفت و قبل از آنکه بتوانم مانم بشوم آنها را بطرف دهان خود برد و هر دورا چندین بار بوسید و در حالی که ماشین بسرعت دور میشد گفت : « خدا حافظ تا فردا ! »

خدا حافظ تا فردا !

من از شدت بهت و تعجب همچنان در جای خود خشک شده بودم ولی در همان موقع باران شروع شد و من بعلله بطرف سربازخانه رفتم، درحالیکه تمام فکرم متوجه احوال و اعمال آن پیر مرد بود .
صبح روز بعد موقعی که از خواب برخاستم بدون فکر و تأمل بغا طس آوردم که آنروز روز تمرین اسب سواری است و بغیر شیپوری که از محوطه سربازخانه بگوش میرسد این حدس را تأیید مینمود . «و رآلباس خود را پوشیدم و سرعت بسوی میدان اسب سواری حرکت کردم . پس از چند دقیقه اسب ها ب حرکت افتادند .

آنروز هوا بسیار خوب بود و باران آخرین آثار مهرازدوده بود . من مانند مرغی سبکبال بر ترك زین نشسته در آن هوای روح پرور باینسوی و آنسو میتاختم و صدای سم صدها اسب چون نوای شورا انگیز موسیقی در اعماق قلبم دخنه مینمود . در آن هنگام تمام ناملایمات و غم و اندوه زندگی را بدست فراموشی سپرده بودم . شامگاهان که به سربازخانه مراجعت نمودم قلبم هنوز مملو از نشاط و طرب بود چون بدر اطلاق خود رسیدم گماشته بهال خبردار ایستاد و گفت: «سرکارستان تلگرافی برای شمار سیده.»

این خبر مرا قدری ناراحت ساخت . با خود گفتم من کسی را ندارم که برایم تلگراف بفرستد . سپس بطرف میز رفتم، پاکت را برداشتم و با اکراه سر آنرا گشودم . مضمون تلگراف این بود: «(گکسفالوا) از من خواهش کرده فردا به ملاقات او بروم . ساعت پنج بعد از ظهر دم کافه (وینستوب) منتظر شما هستم . کاندور .»

کافه ایکه (کاندور) برای ملاقات تعیین نموده بود همان محل خلوت و آرامی بود که آنشب دکترا اسرار خانوادہ (گکسفالوا) را نزد من افشاء کرده بود . بهر حال از آنجا ایکه بیصبری انسان را وقت شناس میکنند من یک ربع قبل از ساعت معهود خود را بکافه رساندم و درست سر ساعت مقرر دکترا (کاندور) با کالسکه دو اسبه از سمت ایستگاه ظاهر و دم کافه پیاده شد . سپس یکراست بطرف من آمد و بدون تعارف و تشریفات گفت: «چه خوب شد که شما سر ساعت آمدید . بهر حال بهتر است مادر همان گوشه خلوتی که آنشب اختیار کرده بودیم بنشینیم .

زیرا مطالبی را که من میخواهم بیان کنم دیگر آن نباید بشنوند .
 هر دو با عجله وارد کافه شدیم و گوشه خلوتی اختیار کردیم و پس از آنکه
 دستور آوردن یک لیتر شراب دادیم پیشخدمت را مرخص کردیم .
 همینکه پیشخدمت از آنجا دور شد دکتر کانن دور گفت :

« خوب حالا بدون مقدمه برویم سراصل مطلب . دیروز صبح تلگرافی بمضمون
 زیر از (ککسفالوا) دریافت کردم :

« دوست عزیز ، خواهشمندیم در اولین فرصت ممکنه اینجانب تشریف بیاورید
 ما همه با نهایت بی صبری منتظر شما هستیم . امضاء (ککسفالوا) »

من از عبارت (اولین فرصت ممکنه) و (نهایت بی صبری) بهیچوجه خوشم
 نیامد . فکر کردم که بچه علت آنها ناگهان تا این حد بی صبر و حوصله شده اند ؟
 مگر من (ادیت) را چند روز قبل ماینه نکرده بودم ؟ ابتداء تصور میکردم که
 شاید پیرمرد باز خوابهای تازه ای رای خود و دخترش دیده . ولی امروز صبح نامه
 بلند بالائی از (ادیت) دریافت کردم باینمضمون که اواز روز اول میدانسته که
 من ناجی او هستم و حاضر است هر گونه معالجه ای را که من تجویز کنم و لو هر قدر
 مشکل باشد تحمل کند و در خاتمه تقاضا کرده که هر چه زودتر معالجه جدید
 را شروع کنم زیرا او دارد در آتش بیقراری میسوزد و هکذا . . .

عبارت (معالجه جدید) موضوع را در نظر من کاملاً روشن کرد
 فوراً حدس زدم که شخصی این مطلب را به (ککسفالوا) یاد دخترش گوشزد
 کرده و این شخص هم البته هیچکس نیست جز سرکارستوان !
 من از جمله آخر کلام دکتر ، بکه خوردم و میخواستم حرفی بزنم ولی
 (کانن دور) بستخان خود ادامه داد و گفت :

« خواهش میکنم دیگر معالجه نکنید چون من این موضوع را فقط بشما
 گفته بودم و بس پس در اینصورت اگر خانواده (ککسفالوا) این فکر را
 بخود راه دهند که بیماری (ادیت) در ظرف چند ماه بکلی بهبودی خواهد
 یافت ، فقط شما مسؤول عواقب آن هستید . بهر حال خوب است ملامت را کنار بگذاریم
 و دیگر در اطراف این موضوع صحبتی نکنیم ، زیرا هر دو مقصر هستیم .
 من امروز شما را باینجا نخوانده ام که کنفرانس بدهم بلکه چون دیدم
 در کار من دخالت کرده اید وظیفه خود دانستم که شما را به حقایق امر آشنا
 کنم . من میدانم که مطالبی که الساء میخواهم بگویم بمذاق شما ناگوار

خواهد آمد ، ولی چنانکه گفتم حالا موقع ابراز احساسات نیست . هنگامی که من آن مقاله را در مجله پزشکی خواندم نامه ای مستقیماً به (پروفسور وینو) نوشتم و جزئیات امر را از او استفسار کردم . اتفاقاً پاسخ او امروز صبح با همان پستی رسید که نامه (ادیت) را آورده بود ولی متأسفانه روش معالجه او به هیچوجه در مورد (ادیت) بکار بستنی نیست . زیرا طرز معالجه او فقط در بیمارانی مؤثر واقع شده که مبتلاء با مراض نخاعی ناشیه از سل بوده اند اما در مورد (ادیت) که سلسله مرخصی اعصاب او از کار افتاده ، روش (پروفسور وینو) بهیچوجه اثر نخواهد بخشید . پس حالا متوجه شدید که اگر این امید پیوده ای که شما با و داده اید مبدل به یاس شود چه لطمه بزرگی بروح و پیکر او خواهد زد ؟

من برای اینکه دفاعی از خود کرده باشم گفتم : « آخر من ~~که~~ قصد بدی از این کار نداشتم . اگر چیزی به (ککسفالوا) گفتم فقط از راه ... از راه ... »

دکتر (کاندور) سخنان مرا قطع کرد و گفت : « میدانم . البته (ککسفالوا) این حرف را بزور از زبان شما بیرون آورده . من میدانم که شما اسیر حس ترحم خود شده اید ولی کسیکه نمیداند چگونه ترحم را بکار برد باید بکلی دل و دست از آن بشوید . ترحم مانند مرفین برای بیمار داروی مسکن است ولی اگر مقدار و موقع آن رعایت نشود سمی کشنده خواهد شد . چند تزریق اول اثر خوب دارد ، اعصاب را تسکین میدهد و درد را با بود میکند اما گرفتاری در این است که بدن هم مثل روح ، طرز عجیبی باین داروی مسکن عادت میکند و همانطوریکه سلسله اعصاب روز بروز مرفین بیشتری میطلبد روح و احساسات بیمار هم روز بروز ترحم بیشتری می خواهد تا جاییکه از حدود قدرت شخص خسار می شود و ناچار است بگوید : « نه » آنوقت این امتناع ، برای بیمار و کسانش بسیار گران تمام می شود و در این صورت آنها بیشتر او را نفرت پیدا میکنند تا اگر از ابتداء کمکمی به آنها نکرده بود . آری سرکارستان ، انسان باید همان ترحم خود را کاملاً در دست داشته باشد والا ترحمیکه همانش از دست شخص خارج شود بیشتر از بیرحمی زبان میرساند . پزشکان و قضاه و مجریان قانون این نکته را خوب دریافته اند چه اگر همه آنها تسلیم حس ترحم خود بشوند آنوقت این دنیا تبدیل بجهنم میگردد ؛ حالا ملاحظه میفرمائید که ضعف نفس شما چه بار آورده ؟

گفتم: «آخر انسان نمیتواند کسیرا در حال یأس ترك کند.... بالاخره از این عمل من زبانی متوجه کسی نشده ...»
دکتر (کاندور) با خشونت گفت:

«اشتباه میکنید، زیان این عمل شما از حد بیرون است! شما که آدمی را از راه ترحم با دادن امید بیهوده گول میزنید، مسئولیت بسیار بزرگی بگردن میگیرید. من میدانم که ترحم شما را به اینکار واداشته ولی ترحم بر دو نوع است: یکی ترحم ناشی از ضعف و احساسات که هیچ نیست جز اینکه دل بیقرار است تا هرچه زودتر از چنگال عواطف دردناکی که از مشاهده بدبختی دیگری براو چیره شده خود را خلاص کند. این نوع ترحم مترادف با مهر و عطوفت نیست بلکه يك میل غریزی بشر است باینکه روح خود را در مقابل رنجهای دیگران استعظام بخشد. و نوع دیگر ترحم عاری از احساسات و در عین حال هستی بخش است که هدف خود را میداند و حاضر است باثبات قدم و شکیبایی تا آخرین حد قدرت خود و حتی فراتر از آن پایداری کند. انسان وقتی میتواند بهمنوعان خود خدمت کند که سرمایه ای پایان ناپذیر از صبر و شکیبایی داشته باشد که بتواند تا آخرین نفس در راه نیل بمنظور خود ایستادگی نماید یعنی فقط و فقط وقتی که حاضر شد حتی هستی خود را فدای حصول منظور کند!»

همین که جمله آخر از دهان دکتر خارج شد بی اختیار بیاد سخنان (ککسفالوا) افتادم که میگفت دکتر (کاندور) زنی نابینا دارد که بکفاره اینکه از عهده معالجه اش بر نیامده او را بقصد خود درآورده و این زن کور بجای آنکه نسبت با وحق شناس باشد بلای جان او شده است.

در این موقع دکتر با گرمی و محبت دست خود را روی بازوی من گذاشت و گفت: «مقصود من از این حرفها ملامت شما نیست، زیرا چنین واقعه ای ممکن است برای هر کس پیش بیاید. بهر حال برویم سراصل مطلب. البته میدانید که ما باید هرچه زودتر این فکر باطل را از مغز آن ها بیرون بیاوریم و برای اینکار لازم است که هر دو مشترکا بکار بپردازیم، چون اگر من هزار بار حقیقت موضوع را برای او تشریح کنم و حتی نامه جوابیه (پرفسور وینو) را به آن پیرمرد سمج نشان بدهم او باز قول و وعده شمارا بر رخ من خواهد کشید که «آخر، سرکار ستوان چنین و چنان گفت» و یا

« شما باو چنین وچنان وعده داده بودید .»

بنا براین من تا شمارا در حضور او بشهادت نگیرم نمیتوانم مجابش
کنم زیرا ریشه کن کردن خیالات و امیدهای باطل مخصوصاً از مغز اشخاص
خیال پرست بآسانی انجام پذیر نیست پس ما باید هر چه زود تر و بدون فوت
وقت دست بکار شویم .

دکتر (کاندور) منتظر موافقت من بود ولی من سر بریر افکنده بودم
و فکر میکردم که آیا سزاوار است با یک ضربت کاخ آرزوی آن
دختر معصوم و مغفل و درمانده را ویران و دوباره او را دروادی ناامیدی
سرگردان سازم ؟ خیر من چنین کاری را نخواهم کرد . با این خیال باز بانی الکن
به دکتر (کاندور) گفتم :

« آیا ... آیا ممکن است چند روزی ... لااقل چند روزی صبر کنیم و
بعد این موضوع ... این موضوع را پیش بکشیم ؟ چون همین امید ، یک قوت روحی
باو خواهد داد که در بهبود حالش اثر نیکویی خواهد بخشید . من بچشم
خود دیدم که پس از شنیدن این خبر میتوانست راه برود . خوب است بگذاریم
به بینیم نتیجه این امید چه خواهد شد .»

دکتر (کاندور) ابتداء قدری مرا تمسخر کرد و سپس سر خود را
خاراند و گفت :

« راستی مثل اینکه فکر بدی نیست . عجب اینجاست که وقتی من هم نامه
(ادیت) را دریافت کردم باین فکر افتادم که شاید بتوان از این ایمان قوی او
به بهبودی سریع ، استفاده نمود . در هر حال ممکن است او را به قصبه ییلاقی
(اسکادین) بفرستم . در آنجا دوستی دارم که بشکل پزشکی اشتغال دارد و (ادیت)
تصور خواهد کرد که ما معالجه جدید را شروع کرده ایم . البته اثر این کار در
ابتدای امر معجز آسا خواهد بود زیرا امید و تغییر آب و هوا و تنوع مناظر
و ازدیاد نیرو برای درمان هر بیماری فوق العاده مفید و مؤثر است . ولی بعد از همه
اینها ، روزی باید حقیقت امر باو گفته شود که در آنصورت نومیدی آن هنگام
بمراتب خطرناک تر از آنست که الساعه او را از اشتباه و عقیده باطل بیرون
بیاوریم . آیا شما حاضرید این مسئولیت را بعهده بگیرید ؟ »

من بالهن جدی پاسخ دادم : « بلی من این مسئولیت را خود بعهده میگیرم و
یقین میدانم که اگر ما او را در این امید بگذاریم که بیماریش بزودی پایان

خواهد یافت ، اثر خوبی در حال او خواهد بخشید . ضمناً چنانچه سرانجام لازم شود که حقیقت امر را به (ادیت) بگوئیم ، من حاضر مریعاً مسئولیت خود را تصدیق و تأیید نمایم .

دکتر (کاندور) پاسخ داد: «بسیار خوب اگر شما حاضر باشید این مسئولیت را به پده بگیرد آنوقت موضوع صورت دیگری بخود خواهد گرفت و ما ممکن است چند روزی صبر کنیم تا حالت عصبی او بهتر شود. ولی قبل از آنکه من از بیان حقایق به (ککسفالوا) صرف نظر کنم میخواهم بدانم که آیا میتوان اطمینان داشته باشم که شما از زیر بار مسئولیت شانه خالی نخواهید کرد ؟ من گفتم : «کاملاً مطمئن باشید .»

دکتر گفت: «بسیار خوب، امیدوارم که نتیجه خوب از این کار بگیریم.» سپس هردو از جا برخاستیم و از کافه خارج شدیم. دکتر (کاندور) در درشکه ای که در جلوی کافه منتظر بود سوار شد و بطرف منزل (ککسفالوا) حرکت کرد. من هم راه سربازخانه را در پیش گرفتم. سه ساعت بعد يك نامه كه توسط شوفری آورده شده بود در روی میز خود یافتم . سر نامه را گشودم، مضمون آن این بود: «فردا هر چه زودتر بمنزل ما بیایید. چیزهای گفتنی بسیار دارم. دکتر (کاندور) الساعه اینجا بود. تا ده روز دیگر ما حرکت خواهیم کرد. من فوق العاده خوشحال هستم.»

امضاء (ادیت)

واقعاً تصادف بازی های عجیبی با بشر میکند. آن شب من چنان خسته بودم که نمیتوانستم بخوابم و نه میتوانستم درست فکر کنم. لذا به جستجوی کتابی پرداختم تا با خواندن آن بلکه بخواب بروم . کتاب هزار و یکشب را از روی رف برداشتم ، باین امید که حکایات ساده و شیرین آن قویترین اثر تخیلی را خواهد داشت. کتاب را باز کردم و حکایت اول آنرا که راجع بشهرزاد و پادشاه بود خواندم و همینطور بخواندن ادامه دادم تا به حکایت عجیب آن جوانکی رسیدم که پیرمرد چلاقی را می بیند که در سربازخانه افتاده است. پیرمرد با حال یأس و نومیدی جوان را بكم می طلبد و از او خواهش میکند که چون چلاق است و قادر بر حرکت نیست او را بدوش خود بگیرد. جوانك هم باو رحم میکند و به نیت دستگیری از پیر ناتوان خم میشود و او را بدوش خود سوار میکند .

اما این مرد ظاهراً عاجز و ناتوان يك چن خبیت و يك جادوگر نابکار

یشتی دوال پا بوده که بعضی سوار شدن بردوش جوان معصوم دوی پای خود را بدور کردن اوقلاب میکند و پیرحمانه آن جوان را که باو ترحم کرده، حیوان سواری خود میکند و باینسوی و آنسو میراند. جوان بیچاره هم ناچار میشود بدون يك لحظه استراحت آن پیرمرد ملعون را تا بدبهر کجا که میلش باشد ببرد و اگر لبانش از تشنگی خشکید اختیار نوشیدن آب را هم نداشته باشد و مادام المرغلام حلقه بگوش و حیوان بارکش آن پیرمرد نابکار بشود.

در اینجا دست از خواندن کتاب کشیدم. قلبم چنان بشدت می طپید که گویی می خواست از صندوق سینه ام کنده شود. در عالم خیال (ککسفالوا) را بصورت آن پیرمرد جادوگر مجسم کردم که پاهای خود را بگردن من قلاب کرده و مرا چون حیوانی از اینسو بآنسو میراند. چنان فشار پاهای او بدور گردنم محسوس بود که یارای نفس کشیدن نداشتم. کتاب از دستم افتاد و من باتنی سرد چون یخ بر روی تخت افتادم. صبح که از خواب برخاستم موهام همه از اثر عرق مرطوب بود و چنان خسته بودم که گویی راه بی پایانی را طی کرده ام.

آنروز بعد از انجام خدمت بعضی اینکه راه خانه (ککسفالوا) رادر پیش گرفتم فوراً پیاد آن بار سنگین شب گذشته افتادم زیرا در اعماق ضمیر ناراحت خود احساس میکردم که از آن دقیقه ببعد مسئولیت فوق العاده سنگین تر و تازه تری بگردن دادم.

در منزل (ککسفالوا) وضعیت را طوری یافتم که خود پیش بینی کرده بودم. بعضی اینکه قدم در مهتابی گذاشتم با پذیرائی گرمی مواجه شدم. یکدسته گل با خود برده بودم که توجه آن ها را از خود منصرف کنم، ولی (ادیت) پس از آنکه علت آوردن گل را پرسید شروع به صحبت کرد و گفت:

«دکتر (کاندور) همان مردی که نظیرش یافت نمیشود امید تازه ای

من تلقین کرده و ما تازه روز دیگر به (انگادین) خواهیم رفت و حالا که میخواهند جداً شروع بمعالجه من میکنند چرا حتی یکروز از این ده روز را بیهوده تلف بکنم؟ تا بهال من میدانستم که روش معالجه آن ها صحیح نیست و این ماساژ و استعمال برقی فایده ای ندارد. من تا الساعه دوبار قصد کرده ام که به این زندگی تلخ خانه بدهم ولی موفق نشده ام آخر انسان که نمی تواند تا ابد با این وضع زندگی کند و یکدقیقه راحت نباشد. فایده

این زندگی چیست که باید همیشه باری بدوش دیگران باشم ؟ حالا موافق نجات من فرار سیده و شما خواهید دید که اگر روش درستی در پیش بگیرند من چه زود شفا پیدا میکنم . این بهبودی های جزئی در حال من اثری ندارد ، چون انسان ناسلامتی کامل حاصل نکند سالم نیست . آه نمیدانید که حتی پیش بینی این موضوع چقدر برای من لذت آور است .

(ادیت) همینطور باشور و هیجان حرف میزد و من مثل دکتری که بهذیان گویی یک مریض مالیخولیائی گوش بدهد بحرف های آندخترک گوش میدادم و هر خنده ای که از دهانش خارج میشد رهش بر وجود من می انداخت زیرا میدانستم که او خود را فریب میدهد و ما هم او را فریب میدهیم . بالاخره (ادیت) حرف خود را قطع کرد و گفت :

«نظر شما در اینخصوص چیست؟ چرا با آن حالت احببانه ، بیخشید ، وحشت زده آن گوشه نشسته اید ؟ چرا چیزی نمی گوئید ، چرا در شادی من شرکت نمیکنید؟»

من از این تعرض ناگهانی مثل کسی که دروغش فاش شده باشد بکه خوردم و گفتم :

«این چه حرفی است شما میزنید! علت سکوتم اینست که من از شنیدن این خبر ذوق زده شده ام! در (وین) ضرب المثلی است که میگویند: خوشحالی زیاد انسان را گنگ و لال میکند. البته من هم از این بابت فوق العاده خوشحال هستم .»

این کلمات را بقدری خشک و مصنوعی ادا کردم که حال خودم را هم منقلب کرد . (ادیت) هم متوجه حال من شده بود ، چون رویه اش غفلتاً تغییر کرد و گفت : «من که خوشحالی فوق العاده شما را ندیدم .» طعنه او را در باقتم و برای استمالت او گفتم :

«آخر طفل عزیزم»

اما هنوز این حرف از دهان من خارج نشده بود که (ادیت) از جا در رفت و گفت : «خواهش میکنم اینقدر مرا « طفل عزیزم » خطاب نکنید که تاب تحملش را ندارم . علاوه مگر سن شما چقدر از من زیاد تر است ؟ تعجب میکنم که چطور شما از شنیدن این خبر خوشحال نشده اید و ابراز هلاقه بآن نمیکنید و حال آنکه اینخانه چند ماهی بسته خواهد شد و شما هم با رفتن ما

فراموشی پیدا می کنید که در کافه بشنید و بار قای خود بورق بازی مشغول
و از قید تشریفات فعلی آسوده شوید. من یقین دارم که شما از این موضوع
خوشحال و غرورمندید زیرا اوقات خوش و خرمی در پیش دارید .
لحن او بدردی نیشدار بود که تا منراستخوان من نفوذ کرد و چون
به واقب و خیم عصبانیت او آشنا بودم سعی کردم کمی مزاح داخل صحبت کنم و گفتم:
آری شما غیر نظامی ها خیال می کنید که ما آسایش داریم. آیا تصور
می کنید که یک افسر سوار می تواند روی آسایش راه حتی در خواب ببیند ؟ از حالا
باید در فکر تهیه مقدمات ما نور باشیم . از صبح تا غروب افسرها و سربازها
خسته و کوفته ، مشغول مشق و تمرین ورژه هستند و اینکار تا مساء سپتامبر
ادامه دارد .

(ادیت) که گوی خیالی درس داشته باشد ناگهان بفکر فرورفت و
گفت : « تمامه سپتامبر ! پس چه وقت بدیدن ما می آید ؟ »

من مقصود او را فهمیدم و با سادگی پرسیدم: « یکجا بیایم ؟ »
(ادیت) باردیگر گره برپیشانی افکند و گفت : « اینقدر سؤالات
احمقانه نکنید ! مقصودم اینست که چه وقت بدیدن ما بدیدن من خواهید آمد ؟ »
- در (انگادین) ؟

- پس کجا ؟
نازه آنوقت منظور او را فهمیدم و برای من که آخرین هفت (گرونت)
خود را خرج خرید یک دسته گل کرده بودم حتی فکر مسافرت تفریحی هم
به (انگادین) با وجود بنجاء در صد تخفیف در گرایه ، محال بود .

بهر حال پس از آنکه عذر نداشتن پول وعدم امکان گرفتن مرخصی را
آوردم و (ادیت) هر دو عذر را رد کرد و وعده داد که پدرش با دوستانی که
در بین افسران ارشد دارد میتواند مرخصی بگیرد و خرج سفر را هم خود
آنها خواهند داد و من باز دو حرف خود با فشاری کردم (ادیت) بالاخره
گفت :

- پس شما مایل به آمدن نیستید ؟
- من نکتم مایل به آمدن نیستم ، بلکه فقط علت نیامدنم را برای
شما شرح دادم .

- اگر پدرم از شما تقاضا کند چه طور ؟

- خیر حتی آنوقت هم نخواهم آمد .

- اگر من بعنوان دوست عزیزی از شما تقاضا کنم چهطور ؟

- خواهش میکنم چنین خواهشی نکنید که بی فایده است !

(ادیت) سرخود را زیر انداخت . ولی من متوجه ارتعاش و جمع شدن لبهای او که حمله عصبی خطرناکی را خبر میداد شده بودم . آری این بچه ناز پرورده حکه تمام خانه دور وجود او میچرخید ، برای اولین بار کلمه «نه» شنیده بود . ناگهان دسته گل مرا از روی میز برداشت و با شدت تمام بطرف معجز پر تاب کرد و بالعنی عصبانی گفت :

- بسیار خوب ! حالا اقلا فهمیدم که دوستی شما تاچه اندازه است ! و این

خواهش من خودش محکمی بود . شما باین هنرها متوسل میشوید تا مبادا رفقایان در کافه حرفهایی بزنند . بسیار خوب دیگر در اینخصوص بشما اصرار نمیکنم . شما نمیخواهید بیایید ؟ . . . بسیار خوب ، تمام شد و رفت ! من فهمیدم که هنوز آتش خشم و هیجان او کاملاً خاموش نشده زیرا بی درپی میگفت :

- بسیار خوب ! بسیار خوب ! موضوع خاتمه پیدا کرد . تقاضای عاجزانه ما مورد قبول ذات مبارک واقع نشد . شما از آمدن بدیدن ما امتناع میکنید ، برای اینکه اینکار با میل شما سازگار نیست . بسیار خوب ! اینطور باشد . ولی من میخواهم يك چیز را بدانم ، آیا قول میدهید که رك و بی پرده من جواب بدهید ؟

- بلی البته .

- مقصودم اینست که از روی صداقت جواب بدهید . آیا قول شرف میدهید

که راستش را بگوئید ؟

- حالا حکه اصرار دارید میدهم .

- بسیار خوب . بسیار خوب . (او این عبارت برنده و گزنده را بی درپی مانند اینکه چیزی را با کارد خورد کنند تکرار میکرد) بسیار خوب نترسید . دیگر به آمدن عالیجناب اصرار نمیکنم ولی میخواهم يك چیز را بدانم و انتظار دارم که شما رك و پوست کنده بمن جواب بدهید و آن اینست که : اصولاً شما بچه دلیل بدیدن ما میآئید ؟

من برای پاسخ بهر سوآلی حاضر بودم جز این ! و برای اینکه وقت فکر کردن پیدا کنم بالکنت زبان گفتم :

- به ! اینکه خیلی ساده است و احتیاج بگرفتن قول شرف ندارد .

- بسیار خوب ، چه از این بهتر ؟

دیدم که دیگر طرفه زدن محال است و لذا گفتم :

- مادموازل (ادیت) عزیزم ، آمدن من باینجا هیچگونه علت پنهانی

ندارد . بالاخره شما بخوبی میدانید من از آن اشخاصی نیستم که در باره

منظورهای خود فکر کنم و باین جهت نمیتوانم هیچگونه دلیل مربوط و مناسبی

برای رفت و آمد دائمی خودم باین خانه بگویم جز اینکه فقط دوست دارم به

اینجا بیایم و در اینجا صدها بار خوشتر از جاهای دیگر هستم و از طرفی

البته مرا از اینکه اینطور بی پرده حرف میزنم خواهید بخشید ... از طرفی

بیش خودم فکر میکنم که شما میل دارید من اینجا بیایم و در اینجا من صدها بار

راحت تر و آزاد تر از هر جای دیگر هستم و هر وقت بشما نگاه میکنم آنوقت

احساس میکنم که ... که در اینجا شخصی است که وجود من برای او

چندان بی اهمیت نیست . گاهی اوقات هم پیش خودم فکر میکنم که میادا

شما از من سیر بشوید ولی بعدا فکر میکنم که شما در این خانه بزرگ و خلوت

تک و تنها هستید و باین فکر میافتم که اگر کسی بدیدن شما بیاید شاید

خوشوقت بشوید . وقتی باینجا میآیم و شما را در اطاق یا مهتابی تنهایی بینم

بخودم میگویم : خوب شد که آمدم و او را تنها نگذاشتم . حالا فهمیدید که

منظورم از آمدن باینجا چیست ؟

این حرفها تأثیر غیرمنتظره ای در (ادیت) کرد . رنگ چشمانش از

خاکستری بزرگ شیشه تار در آمد گوئی حرفهای من مردمک چشم او را

تبدیل به سنک کرده . انگشتانش بیش از پیش بیقرار شد ، دهانش کمی از

شکل طبیعی خارج گردید و ناگهان گفت :

- بلی کاملاً فهمیدم . حالا باور میکنم که هرچه گفتید حقیقت داشت .

آری ، همانطوری که میگوئید شما باینجا میآئید برای اینکه من «تک و تنها»

هستم و یا بعبارت دیگر باین صندلی بسته شده ام آری ، شما فقط از راه ترحم

باینجا میآئید . شما از آن نوع اشخاص هستید که میل دارند مردم بگویند

«آه چه آدم نازنینی است !» این جور اشخاص بهر سبک و شغالی ترحم می

کنند تا چه رسد بیک دختر افلیج !

اینرا گفت و غفلتاً صاف و راست روی صندلی خود نشست و در حالی که
رعشه ای بدن نهیفش را تکان میداد گفت :

«خیلی متشکرم ! من از آن دوستی که فقط بعلت چلاق بودن من باشد
بی نیازم . از مدتها پیش میدانستم که شما فقط از راه ترحم باینجا میآئید و
از اینها گذشته دلتان می‌خواهد که مردم شما را بیاس این فداکاری تحسین
کنند ولی من بهیچکس اجازه نخواهم داد که بخاطر من فداکاری کند .
خدارا شکر که من بوجود شما و امثال شما احتیاج ندارم و هر موقع
نتوانستم زندگی را تحمل کنم میدانم چطور خود را از دست شماها
خلاص کنم . »

در اینجا (ادیت) دست خود را بطرف من آورد و گفت : « نگاه
کنید ! یکبار قصد انتحار کردم اما قیچی کند بود و من نتوانستم شریان خودم
را قطع کنم او بدتراز همه، اهل خانه بموقع رسیدند و جلوگیری کردند والا
تابحال من از شر ترحم نحس‌هه شما خلاص شده بودم . ولی مطمئن باشید که
این بار این کار را درست انجام میدهم . من مرگ را ترجیح می‌دهم باینکه
کسی بحال من ترحم کند . »

سپس دخترک ناگهان شلیک خنده را سرداد و گفت : « آنجا را
نگاه کنید ! پدر فداکارم در مو قعی که این برج را برای خاطر من تبدیل به
مهابتی کرد یک چیز از یادش رفت . مقصود او فقط این بود که مطابق دستور
پزشک من از مناظر قشنگ اطراف و هوای آزاد و نور آفتاب بطور کامل استفاده
کنم ولی نه دگر و نه پدرم و نه معمار هیچکدام فکرشان باینجا نرسید که
من بکروز چه استفاده ای ممکن است از این مهابتی بکنم . خوب نگاه کنید ! »
بلافاصله (ادیت) قدر است کرد و بایک حرکت تشنج آمیز خود را بمحجر
رسانید و با هر دو دست آنرا محکم گرفت و گفت :

« از اینجا تا سطح زمین پنج طبقه است و خدارا شکر که من هنوز آتقدور
قوت در بدن دارم که خودم را بیالای محجر بکشم . آری راه رفتن با اعضا
عضلات را ورزیده میکند ! فقط یک حرکت کافی است که از شر شما و
ترحم نحس شما خلاص شوم . فقط کافی است که کمی خم شوم ... اینطور ...
اینطور ! »

چون (ادیت) بطور خطرناکی در روی محجر خم شده بود من

سراسیمه از چای پریده بازوی او را محکم چسبیدم ولی او مثل اینکه آتش روی پوستش گذاشته باشند خود را بشدت کنار کشید و فریاد کرد :
 « گم شو ! بچه جرات بمن دست میزنی ! گم شو ! من اختیار کار خودم را دارم ! مرا ول کن ! مرا ول کن ! »

چون بحرف او گوش ندادم و خواستم او را از بالای معجر بزور پائین بکشم ، او ضربه محکمی بر سینه من نواخت و در همین وقت دستش از معجر در رفت و توازنش بهم خورد ، زانوهاش سست شد و من دستم را برای نجات او دراز کردم ولی کار از کار گذشته بود و دخترک بسا حرکت تشنج آمیزی بسمت مهتابی سقوط کرد و در حین سقوط میز را هم باخودش بزمین انداخت . گلدان ، بشقابها ، فنجانها و قاشقها همه جرنگ کنان بروی من و از آنجا بروی زمین ریخت . زنك مغرضی هم که روی میز بود بر زمین افتاد و صدای آن دوهفتایی طنین انداز شد .

در خلال این احوال (ادبیت) بوضع ترحم آوری بروی زمین افتاده بود و از شدت خشم و خجالت زاری میکرد . من سعی کردم بدن نحیف او را از روی زمین بلند کنم ولی او مرا از خود راند و گفت :
 « دور شو ! گم شو ! ای حیوان ! ای وحشی ! »

(ادبیت) میخواست بدون کمک من از جا بلند شود و هر بار که پیش می رفتم تا کمکش کنم ، او مرا بشدت ازخودش دور میگرد و فریاد میزد : « گم شو ! بمن دست زن ! از اینجا خارج شو ! »

در همان موقع صدای بالا آمدن آسانسور شنیده شد . حتماً صدای زنك ، (ژوزف) را که همیشه گوش بزنگ داشت بسا خبر کرده بود . (ژوزف) در حالیکه سر بزیر انداخته بود باعجله بسوی دختر گرفت و بدون اینکه نگاهی بمن بکند او را از زمین بلند کرد و آهسته بسمت آسانسور برد . يك دقیقه بعد آسانسور باهستگی پائین میرفت و من در مقابل میز برگشته و ظروف شکسته تنها مانده بودم .

درست نمیدانم که تاجه وقت در میان آن ظروف شکسته باحال پریشان استادم ، با خودم فکر میکردم که چه حرف احمقانه ای زده و چه حرکت

زشتی کردم که او اینقدر آنشی شد ولی کمی بعد آسانسور دوباره بالا آمد و (ژوزف) ناردیگر ظاهر شد و در حالیکه سرش را بزریر انداخته بود و آثار غم از چهره اش آشکار بود بطرف من آمد و دستمالی از زمین برداشته گفت :

«سرکارستوان ببخشید . اجازه بدهید لباستان را پاک کنم .»

تازه حالا متوجه شدم که دو لکه بزرگ روی کت افسری و شلوارم افتاده . حتماً وقتی خم شده بودم تا مانع از سقوط (ادیت) بشوم محتوی یکی از فنجان های چای در حین واژگون شدن میزروی لباسم ریخته بود . پس از چند لحظه (ژوزف) سرش را بلند کرد و گفت : «فایده ندارد بهتراست شوفر را سربارحانه فرستیم تا کت دیگری برای سرکارستوان بیاورد . سرکارستوان نمیتواند با اینوضع از منزل خارج شوند ، ولی به سرکارستوان قول میدهم که تا یک ساعت دیگر لباس هایشان را خشک کنم و اتوی گرمی هم بشوایشان بکشم .

باو گفتم اینکار اداً لازم نیست بلکه بهتراست درشکه ای صدا کند که من بکراست بمنزل بروم ولی (ژوزف) صینه خود را صاف کرد و بالحنی که آمیخته به التماس بود گفت .

« سرکار . بتوان خواهش میکنم باین زودی بروید و گرنه حال مادمازل (ادیت) خیلی منقلب خواهد شد . مادمازل (ایلونا) بمن گفتند به سرکارستوان بگویم حتماً کمی تأمل کنند تا ایشان بیایند .»

با وجود آن احوال حرفهای پیشخدمت خیلی بمن اثر کرد . فکر میکردم که چطور همگی آن دختر بیمار را دوست دارند و برای رفتار او بهانه میتراشند . با این فکر دستی شانه او زدم و گفتم .

« (ژوزف) جان ' باشد عیبی ندارد . این لکهها در ظرف چند ثانیه در آفتاب خشک خواهند شد . امیدوارم چای شما آنقدر پر رنگ نباشد که اثری باقی بگذارد . من صبر می کنم تا مادمازل (ایلونا) بیایند .» (ژوزف) گفت :

«واقعاً سرکارستوان این کمال لطف شماست که باین زودی تشریف نمیبرید . جناب (ککسفالوا) هم بزودی خواهند آمد و از دیدن شما خوشوقت خواهند شد .»

در این اثنا صدای پائی شنیده شد و سروکله (ایلونا) ظاهر گردید .

ایلونا هم مثل (ژوزف) وقتی بطرف من میآمد سرش پایین بود و چون نزدیک شد گفت . « (ادیت) از شما خواهش میکند که چند دقیقه باطابق او بروید ، فقط چند دقیقه »

با هم از بلیکان مارپیچ پائین آمدیم و بدون اینکه کلمه ای حرف بزنیم از اطاق های پذیرائی و نشیمن گذشتیم و بدالایی که مسلماً منتهی باطابق خواب (ادیت) میشد وارد شدیم . (ایلونا) سردرگوش من گذاشت و گفت : « زیاد توقف نکنید . فقط چند دقیقه کافیه ... »

دورا آهسته باز کردم و ابتداء چیزی در آن اطاق یزک دیدم چون پرده های اطاق افتاده بود ، ولی پس از چند دقیقه توانستم تحت خواب مستطیل شکل او را تشخیص دهم و از آنجا صدای آشنائی بکوشم خورد که گفت :

« لطفاً بفرمائید اینجا روی چهارپایه بنشینید . من بیشتر از چند دقیقه وقت شمارا نخواهم گرفت . »

من بطرف تحت خواب اورفتم و او شروع بصحبت کرد و گفت :

– ببخشید که من در اینجا از شما پذیرائی میکنم ، راستی حال من خیلی آشفته بود . و نمیبایستی آن همه در آفتاب سوزان نشسته باشم چون همیشه سرم را آرام میدهد . حقیقتاً تصور میکنم سر عقل بودم وقتی که . . . ولی حتماً شما تمام جریان امروز را فراموش خواهید کرد ، اینطور نیست ؟ البته از گستاخی من نخواهید رنجید ؟

لحن کلام او همان توأم با اکتماس بود که من فوراً پاسخ دادم .

– شما چه فکرها میکنید ؟ بقصیر از من بود که نمیبایستی گذاشته باشم

شما آفتاب سوزان سوران بمانید .

– پس از من رنجشی ندارید ؟

– اندک .

و دوباره مدل همیشه بهرل ما خواهد آمد ؟

– بلی فقط بیک شرط .

– چه شرطی ؟

– این شرط که شما بیشتر بمن اعتماد داشته باشید و همیشه این واهمه را بخودتان راه ندهید که مرا رنجیده خاطر کرده اید . آخر این حرفها

بین دوستان معنی ندارد . اگر بدانید که وقتی شما خودتان را از این قیدها آزاد میکنید و اوقاتتان خوش است چه در حالتان فرق میکند و تا چه اندازه همه ما شاد و خرم میشویم ؟

- آری من میدانم که این بد بینی و بهانه جوئی من یکنوع غرور احمقانه و کودکانه است و جز اینکه لطمه با عصاب من بزند فایده ای ندارد . اما از طرفی وقتی که معالجه مرضی اینقدر طول میکشد انسان چطور میتواند پریشان نباشد . ایکاش این مرض شوم بر طرف میشد تا من میتوانستم دست از اینهمه ملعنت و درنده خوئی و کج خلقی خودم بردارم ؛

پس از چند دقیقه من از جا برخاستم تا دست او را برای خدا حافظی بهشارم ولی او ناگهان با تعجب پرسید :

- آه ؛ آن چیست روی لباستان ریخته ؟

- چیزی نیست . اهمیتی ندارد . بچه شیطانی فنجان چای را روی لباسم برگردانده .

- و شما آن بچه شیطان را تنبیه کردید ؟

- خیر لازم نبود ، چون مدتی است دوباره بچه خوبی شده .

- و شما دیگر از او رنجشی ندارید ؟

- ابتدا ، مگر نشیدید که با چه ملاحتی ارمن عنبرخواهی کرد ؟

- حالا تکلیف آن بچه چیست ؟

- همیشه صبور ، حوش رفتار و بشاش باشد و حالا هم باید بخوابد و دیگر

سر خودش را درد بیاورد ، شب بهیرا

با او دست دادم و با دلی شاد قصد خروج کردم ولی هد-وز دستم

بدستگیره در نرسیده بود که صدای خنده ای از پشت سر خود شنیدم .

-- گفتید آن بچه شیطان حالا خوب شده ؟

- بله کاملاً . بمره اخلاقش هم خیلی خوب است اما حالا بخوابد و

دیگر راجع باین چیزهای بد فکر نکند .

دوباره صدای ارتعنا خواب بگوش رسید که گفت .

- آیا فراموش کرده اید که بیک بچه خوب قبل از خوابیدن چه میدهند ؟

- چه باید بدهند ؟

- یک بوسه شب بهیر !

من اذاین تکلیف آخری زیاد خوشم نیامد ولی برای اینکه اوقات
اورا تلخ نکرده باشم گفتم :
- آری ، البته ! نزدیک بود فراموش کنم .

همچنانکه بطرف تختخواب او میرفتم از سکوت ناگهانی او تشخیص
دادم که نفسش را در سینه حبس کرده . من بروی او خم شده لبهایم را بطور
خفیف و سریع روی پیشانی او قرار دادم ولی دست های او که مسلماً
روی بالش در کمین بود غفلتاً بهوا جست و قبل از آنکه من بتوانم سرم
را کنار بکشم اوشقیقه های مرا گیره مانند میان دو دست خود گرفت ، لبهایم
را از پیشانی برداشت و بطرف لسان خود کشید و چنان با حرارت و ولع بهم
فشارد که دندانهایم بهم برخورد کرد . ضمناً سینه اش را با قوت و شدت بالا
میاورد تا بدن مرا در حالیکه بروی او خم شده بودم لمس کند . من هرگز در
همرم چنین بوسه و حشیانه ، جسورانه و سوزانی را که این دختر اهل بیج از من
ربود ، بیاد نداشتم

باین کار هم اکتفاء نکرد و بایک قوت مستانه مرا آنقدر بخود چسباند
تا نفسش قطع شد آنوقت دست هایش را از شقیقه هایم برداشت و در میان
موهایم فرو برد ولی هنوز مرا رها نمی کرد فقط یک لحظه دست های خود را
سست کرد و بعقب تکیه داده در چشمان من خیره شد ، گویی مسحور چشمان
من شده بود و بعد دوباره مرا سمت خود کشانید و بوسه های آتشین و
کور کورانه از گونه ها ، پیشانی ، چشمان و لبان من برداشت و هر مرتبه
سر مرا برای گرفتن بوسه پائین میآورد میگفت : « ای اناه ... ای بیخبر ..
ای بچه اناه » حمله او هر لحظه شدیدتر و حرص آلودتر و بوسه هایش
هر آن پر شورتر میشد تا بالاخره تشنجی بدنش را فرا گرفت آنوقت
مرا رها کرد ، سرش دوباره در روی بالش افتاد و فقط چشماش مطهرانه
بسوی من میدرخشید .

در این موقع ناگهان روی ازم بر گردانید و در حالیکه هم حسته بود
و هم شرمنده آهسته گفت . « حالاً رو ... بروای بچه نادان .. برو ! »

من تلوتلو خوران از اطاق خارج شدم . قبل از آنکه بانتهای دالان
تاریک برسم ، آخرین رمق قوت ازم سلب شد . سرم بدون افتاد بطوری

که ناچار شدم دستم را بدیوار بگیرم تا بتوانم تعادل را حفظ کنم. باخود گفتم: پس قضیه ارا اینقرار بود! پس راز ناراحتی و سرپر خاشخوئی او که تا بحال بر من پنهان بوده و اکنون بکس کار از کار گذشته آشکار شده همین بود *

از این خیال برحشت افتادم. خود را مانند کسی میدیدم که بیخیال روی گلی خم شود و ماری او را بگززد. اگر این موجود حساس مرا زده بود، دشنام داده بود، رویم تف انداخته بود اینطور منقلب نمیشدم، من برای هر پش آمده حاضر بودم جز اینکه يك دختر بیمار، يك اهلچ درمانده بتواند بکسی عشق بورزد و بخواهد او عشق بورزند، که این حمله، این موجود نابال و ضعیف پروای آرا داشته باشد که مانند يك زن بالغ سودای عشق شهوانی در سر پروراند. هراحتمالی را پیش بینی کرده بودم جز اینکه يك دختر خردسال، آنهم موجودی که دست تقدیر پاهای او را قطع کرده و قوت کشیدن جثه خود را ندارد، بتواند خواب معشوق به بیند و نیت شخصی چون من را که فقط ارا راه ترحم بدیدنش میرفتم سوء تعبیر کند، ولی يك لحظه بعد باین مطلب پی بردم که همان ترحم دو آتش من بیش از همه در این کار مقصر بوده. حتی رای يك لحظه هم این فکر را بخود راه نداده بودم که در زیر آن پوشاک، بدنی عریان نفس میکشد، حس میکند، انتظار می کشد و مانند بدن سایر موجودات هوس دارد و میخواهد هوس برانگیزد من هرگز حتی در عالم خواب هم فکر نکرده بودم که بیماران، چلاقان، کودکان نابالغ، و زندگان اجتماع و افراد طبقات پست چرا داشته باشند در سر سودای عشق پروراند. زیرا يك جوان با آزموده همواره زندگی حقیقی را بخود بر لوح خاطر ترسیم میکنند که از دیگران شنیده و یاد کتاب ها خوانده، در کتابها، نمایشها و فیلمها که هر يك نوبه خود گوشه ای از صحنه زندگی حقیقی را نشان میدهد می بینیم که همیشه بدون استثناء حیوانات، زیبا یان و موجودات بجهت جهان هستند که یکدیگر را دوست میدارند و از این جهت من پیش خود خیال کرده بودم که شخصی حتماً باید ربابا، ممتاز و ثروتمند باشد تا بتواند جلب نظر جنس مخالف را بکند. حالاً فهمیدم چرا در موقعی که سینه خود را بمن می چسباید میگفت: «ای بیخبر! ای ابله!» او حق داشت، من ابله و ارا همه جا بیخبر بودم تمام

اهل خانه ازار باب گرفته تا بکر همگی از همان ابتداء کار متوجه این موضوع شده بودند . فقط من احمق ، من نادانم که اسیر حس ترحم شده بودم از این ماجری خیر نداشتیم . در این موقع یکصد و یک تصویر گوناگون بمغز من هجوم آورده و من که گویی در اثر انبجار بمی از پا در آمده بودم بدیوار تکیه دادم ، نفس در سینه ام حبس و زانوهایم چون زانوهای (ادیت) سست و لرزان شده بود . دوبار سعی کردم که کور کورانه راه خود را در پیش گیرم و از آن خانه بیرون بروم و دفعه سوم بود که تاره موفق شدم دستم را بدستگیره در برسانم با خود گفتم که این در بسان باز میشود و من باید قفل از آنکه کسی از اهل خانه مرا نااینها زار ببیند خارج شوم ولی خیلی دیر شده بود چوب (ایلونا) در سالی انتظار میکشید و طاهر آ صدای پای مرا شنیده بود بعضی ایسکه چشمش بمن افتاد رنگ صورتش بریده گفت :

«آه شمارا چه میشود؟ رنگان مثل رنگ مرده پریده آیا باز حال (ادیت) بد شده ؟»

گفتم «خیر، چیزی شده بصورت میکنم حوا بیسته . ببخشید من باید بروم .» این جملات را من نالکنت زبان گفتم و خود را برای رفتن آماده کردم . ولی (ایلونا) مرا محکم گرفت و زور روی مبیل نشاند گفت :

« کمی نشینید حالتان اید حایماید . موهایتان چرا ایستور پریشان شده ؟ صبر کنید قدری کنیاک برایتان بیاورم .»
ایب را گفتم و با عجله بطرف قفسه رفت و گیلانی کنیاک آورد که من لاجرم سر کشیدم مدتی ساکت و حادوش پهلوی من شست و بالاخره پرسید :

«آیا (ادیت) چیزی گفت ؟ مقصودم این است که راجع بشخص شما حرفی زد ؟»

ارطرز رفتار او پی بردم که تمام ماجری را حدس زده و من آنقدر ضعیف و ناتوان بودم که نتوانستم انکار کنم و ریر لب آهسته گفتم «آری !»
(ایلونا) به نکابی خورد و به حرفی رد . فقط من متوجه شدم که ضربان قلبش شدیدتر گشت . سپس رو بمن کرد و گفت «آیا شما تاره حالا متوجه این موضوع شده اید ؟»

گفتم: «چطور میتواستم چنین فکر..... چنین فکر باطلی را بخودراه بدهم؟ چطور شده که او از بین تمام مردم نسبت بمن»

(ایلو نا) آهی کشید و گفت

«آری او تا بحال خیال میکرد که شما فقط بخاطر او باینجا میآئید و حال آنکه من ازروز اول ازطرز رفتار و گفتار شما پی برده بودم که فقط از راه ترحم باینجا آمد و روت میکنید. ولی من چطور میتواستم او را از توهمی که باعث دلخوشی او بود منصرفش کنم.»

من که دیگر قدرت خودداری نداشتم گفتم: «شما بیدریک او را از این توهم بیرون بیاورید این خیال فقط یکنوع جنون و یک هوس بچگانه است. او شفته لباس افسری من شده و اگر فردا افسر دیگری اینجا بیاید حتما (ادیت) دلباخته او خواهد شد. شما باید تاوقت باقی است این فکر را از سر او بیرون کنید»

اما (ایلو نا) در پاسخ سر خود را مغمومانه تکان داد و گفت:

«خیر دوست عزیزم، خودتان را گول نزنید. حال (ادیت) خطرناک است و روز بروز خطرناکتر میشود. خیر، من نمیتوانم این گره کور را در یک آن برای شما باز کنم. اگر بدانید که در این خانه چه خبر است! (ادیت) شبها سه یا چهار مرتبه رنگ میزنند و بیرحمانه همه ما را از خواب بیدار میکنند و وقتی ما با عجله باطاق او میدویم تا-مبادا بلائی بر سر آمده باشد- می بینیم که او راست در روی تخت خواب خود شسته و بعضا خیره شده. آنوقت او مکرر از ما میپرسد که «آیا فکر میکنید که او کمی بمن علاقه مند باشد؟» و این سؤال را حتی از پدرش و پیشخدمتها هم میکنند.

تا حال او چهار بار بشما نامه نوشته و بعد آنها را پاره کرده گاهی اوقات از من خواهش میکند که بروم و ارشما بیرسم آیا نسبت باو علاقه دارید یا خیر؟ آیا او مزاحمتی برای شما ندارد؟ حتی مرا وادار میکند که عباراتی را که میخواهد شما پیغام دهد از بر کنم. ولی همیکه شوهر اتومبیل را حاضر میکند و من آماده حرکت میشوم یکدهه رنگ میزند و مرا از رفتن منع کرده سوگند میدهد که موضوع را بکلی فراموش کنم. راستی چطور شما میگوئید که تا بحال ایدا متوجه این موضوع نشده اید؟

من فریاد زدم «بخداوند قسم که تا بحال هیچ از این قضیه خبر

نداشته ام! شما خیال میکنید که اگر کوچکترین خبری داشتم می آمدم
همیشستم اینجا و بشطرنج و تخته برد بازی و شنیدن صفعات گرامافون مشغول
میشدم؟ خیر، ابدأ، ابدأ!»

(ایلونا) ساکت بود و بالاخره آهی کشید و گفت :

«بله، من از روز اول اینمطلب را میداستم و ترس رسیدن چنین
روزی را هم داشتم. آه خدایا! عاقبتش چه خواهد شد! از چه راهی حقیقت
مطلب را باو حالی کنیم؟

مدتی ساکت و خاموش نشستم و بعد (ایلونا) ناگهان از جا پرید و
بدقت گوش داد. همانوقت صدای «پت پت» اتومبیلی ازخارج بگوشم رسید
و گفتم : این بایستی (ککسفالوا) باشد! (ایلونا) عجله برخاست و گفت:
«بهتر است شما با او برخورد نکنید زیرا حالتان خیلی آشفته است
و نمیتوانید آرام صحبت کنید. من الساعه کلاه و شمیرتان را می آورم
و شما اردرعب پارک خارج بشوید.»

(ایلونا) بایک خیز کلاه و شمیر مرا آورد و بدون آنکه کسی متوجه
شود برای دومین بار باورچین، باورچین از آن خانه شوم مثل دزدی فرار
کردم نمیتوانم تشریح کنم که آروز چطور شهر رسیدم. همینقدر میدانم که
با سرعتی هرچه تمامتر راه را طی میکردم و فقط يك فکر درمغز من بود که
با هر يك از ضربات بضم صدا میکرد: دور شو! دور شو! از این خانه. از این
دام بلا، بگریز، محو شو! این کلمات چون چکشی بر شقیقه هال من میخورد.
بعداً از گرد و عباری که در روی کفشم جمع شده بود پرار گیجائی که
در اثر تصادم با روته های خار در شلوارم ایجاد شده بود، فهمیدم که من
پا شتاب و عجله از میان مزارع و چمنزارها و کوچه ها دویده ام. بهر حال
موقعیکه بشا همراه رسیده بودم خورشید غروب کرده بود. من مانند کسی
که در خواب راه برود قدم بر راه گذاشتم که ناگهان شخصی دستی به پشت
من زد و گفت

«آه تویی تو ای بجائی؟ چه خوب موقعی پیدایت کردیم! ما تمام سوراخ
و سنبه هارا گشتیم و ترا پیدا نکردیم. حتی نزدیک بود به آن خانه اشرافی
تو هم تلغن نکنیم!

وقتی بخود آمدم خود را در میان چهارمهر از رفقای خود محصور

دیدم و یکی از آنها گفت :

« حالا بخودت بجنب! خبر خوشی برایت داریم! (بالینکی) بی خبر وارد شده و همه افسران را امشب بشام دعوت کرده سرهنک هم خواهد آمد و اگر بفهمد تو بیستی داد و پیدادش آسمان خواهد رفت. »
من که هنوز حواس پریشام را جمع نکرده بودم باحالت منگی رسیدم:
« گفتید کی آمده؟ »

گفتند : « به ! (بالینکی) آمده ! لابد میخواهی بگوئی او را نمیشناسی ! »

من مدتی فکر خود فشار آوردم تا بالاخره (بالینکی) بفخاطرم آمد. مدت‌ها قبل از انتقال من باین پادگان، با درجه ستوان دومی و بعد ستوان یکمی در این هنگ خدمت کرده بود در سواری نظیر بداشت ، باصطلاح نظامیها بی مع ترین افسران هنگ بود، دائم دنبال قمار وزن بود و بعد تصادفی شد (البته من جزئیات قضیه را هنوز نپرسیده ام) که در طرف بیست و چهار ساعت لباس افسری را از تن کند و بحالت آوارگی تمام نقاط جهان مسافرت کرد. شایعات عجیب و غریب زیادی راجع به کارهای او شنیده میشد تا بالاخره در مهمانخانه (اکسلسیور) قاهره يك بویه زن متمول هلندی را که دارای يك شرکت کشتیرانی مرکب از ۱۷ فروند کشتی و کشتزارهای وسیعی در (جاوه) و (سوماترا) بود باصطلاح بتوررد و با او ازدواج کرد. از آدوقع بعد (بالینکی) ولینعت نامرئی ما بود و هر وقت باطریش می آمد آتقدر برای همقطاران سابق خود خراش میگرد که تاچند هفته بعد ورد زبان خاص و عام میشد.

اگر هر موقع دیگری غیر از آروز بود من ازدیدن او فوق العاده خوشوقت میشدم ولی در آروز حالم بعدی بد بود که میدیدم بهیچوجه حوصله هیاوی مستانه و شیدن نقطه‌های بعد از شام آن مهمانی را ندارم بنابراین سعی کردم از زیر بار آن دعوت شانه خالی کنم و کسالت را بهانه کردم ولی رفقا آتقدر اصرار و سماجت کردند که بالاخره تسلیم شدم.

کلیه افسران مشغول تهیه مقدمات ضیافت بودند و سرباران نیز با عملیاتی هرچه تمامتر بآنها کمک میکردند تا اینکه در ساعت هشت همه چیز حاضر شده بود و فقط لازم بود که ما بسر بازخانه بازگردیم، شست و شویی

بکنیم و تغییر لباس بدهیم. همچنانکه در اطاق بکمک گماشته ام مشغول شست و شو بودم در اطاق زده شد. بگماشته سفارش کردم که اگر کسی مرا خواست بگوید نیستم. گماشته با عجله از اطاق بیرون رفت و پس از چند لحظه با پاکت قطوری وارد شد پاکت را از او گرفتم و دیگر از وی نداشت که بخط نگاه کنم تا صاحبش را بشناسم. يك ندای درونی بمن امر میکرد: بگذار بعد! بگذار بعد! آنرا حالا بخوان ولی بر خلاف ندای عقل سرپاکت را گشودم.

نامه ای بود در ۱۶ صفحه که بهجمله و با دستی لرزان نوشته شده بود. مضمون نامه این بود :

« من تا حال شش نامه برای تو نوشته ام و همه را پاره کرده ام زیرا نمیخواستم را زدلم را فاش کنم. من تا آنجا که توانایی مقاومت داشتم پایداری کردم. هفته ها در کوشش و تلاش بودم تا احساسات خود را از تو پنهان سازم. هر وقت تو از راه دوستی و بی خبر از همه جا دیدن مامی آمدی من بدست های خود امر میکردم که ثابت و آرام باشند و به نگاه خود فرمان میدادم که تظاهر به بی اعتنائی کند تا حال تو دگرگون شود. بسیاری از اوقات حتی من با تحقیر و خشونت با تو رفتار میکردم تا تو بی نبری که قلب من چگونه در آتش عشق تو میسوزد. من تا آنجا که در حدود توانایی يك فرد بشراست و حتی فراتر از آن پایداری نمودم ولی امروز بر حسب اتفاق کاری که نباید بشود شد و من سوگند یاد میکنم که اینکار بر خلاف میل من انجام گرهت و مرا غافلگیر ساخت. حتی خودم هم نمیدانم چگونه تن به چنین کاری دادم بعداً هم بینهایت شرمسار شدم زیرا میدانم، آری میدانم که اینکار تا چه اندازه جنون آمیز است که من خود را جبراً بقو تحمیل کنم. يك موجود افسیح، يك فرد چلاق مانند من، حق ندارد کسی را دوست داشته باشد. من که دختری درمانده و درهم شکسته هستم و حتی خودم هم از خویشتم بیزارم چگونه میتوانم جز يك بار گران چیزی برای تو باشم؟ میدانم که آدمی چون من حق ندارد کسی را دوست داشته باشد و یا آرزو کند که کسی دوستش داشته باشد. چنین موجودی باید سگوشه ای بخزد و ببرد و زندگی دیگران را با وجود خود تباه نسازد. من هرگز جرأت نمیکردم عشق خود را بتو ابراز کنم ولی تنها تو بودی که بمن اطمینان بخشیدی.

که مادام‌العمر باین حال در ماندگی نخواهم ماند ، وخواهم تو ایست مانند سایر اشخاص ، مثل ملیونها مردم زائد دیگر که بمیدانند هر گامی برمیدارند نعمت و سعادت است ، حرکت کنم و راه بروم . من تصمیم آهنین گرفته بودم که خاموشی اختیار کنم تا بدر حله ای برسم که فردی از افراد بشر باشم ، زنی مانند سایر زنان کردم و شاید ، محبوب من ، آتوقت شایسته همسری تو بشوم . اما یتابی من برای بهبودی بعدی جنون آمیز بود که وقتی تو بروی من خم شدی من خود را آن آدم سالم ، آن دختر دیگر ، آن موجود تازه تصور کردم . حالا فهمیدی ؟ من مدت ها آرزو میکردم که دوباره بهبودی یابم و آنگاه که تو بمن کاملاً نزدیک بودی من برای يك ثانیه آن پساهای منحوس خود را فراموش کردم ، فقط تو را میدیدم و خود را آن آدمی مینداشتم که برای وصال تو آرزوی بودنش را میکردم محبوب من ، باور کن که فقط ای دیگر جنون آمیز و این اندیشه باطل که من دیگر ابله یی نیستم ، ناقص - الخاقه ، مفور و واحورده بیستم آنطور غنان دل از دست من ربود و بچنان کاری وادارم ساخت . بدان ~~که~~ من از دیار بسار دل در گروی عشق تو داشتم .

ولی حالا آنچه را که تا بهبودی کامل من تو نمیایستی فهمیده باشی ، بهمیدی و برمیدابی که من برای خاطر چه کسی مایلم بهبودی یا م یعنی فقط و فقط برای خاطر وجود تو . محبوب دل من ، از داشتن چنین عسفی مرا عمو کن و قتل از هر چیز از تو تقاضای عاجزانه دارم که از من وحشت و دوری کنی . هرگز این خیال را با خاطر راه نده که چون یکبار مزاحم تو شده ام همیشه مزاحم تو خواهم شد . به من سوگند یاد میکنم که هرگز خود را بتو تحمیل نکنم بلکه سعی خواهم کرد احساساتم را از تو پنهان بدارم . من میخواهم باشکیمائی در انتظار بشییم تا خداوند بمن ترحم کند و مرا صحت و سلامتی بخشد .

بنا بر این محبوب عزیزم از تو اسدعا دارم که از من هراسان نباشی . بخاطر داشته باش که تو بیش از هر کس دیگر بمن ترحم کرده ای در نظر داشته باش که من چطور عاجز و درمانده بهندلی زنجیر شده ام و قادر نیستم حتی یکقدم هم بدون کمک دیگری بردارم و توانائی آنرا ندارم که تو را تعقیب کنم و بدنامال تو بدوم . فراموش میکن که من محبوس هستم که بایستی

بهمیرانه همیشه در زندان خود منتظر باشم تا تو یک ساعت اوقات خود را بمن اعطاء کنی، تا بمن اجازه دهی که بتو نگاه کنم، صدای تورا بشنوم، بدانم تو همین هوای استنشاق میکنی و وجود تورا احساس کنم. آری این تنها سعادت من است که بعد از سالیان در ازبکستان من شده است بخاطر بیایر در نظرت مجسم کن که من روز و شب که هر ساعتش سالی بمن میگذرد در اینجا چشم راه می بینم تا بالاخره تو میایی. ولی من نمیتوانم مانند زبان دیگر از جا بپریم و تورا سخت در آغوش گیرم بلکه باید بنشینم، خود را مضطربم بر احساسات خود چیره شوم و سکوت اختیار کنم و مراقب هر کلمه، هر نگاه و هر آهنگ صدای خود باشم تا تو ظن نری که من تورا دوست میدارم. ولی محبوب من، باور کن که حتی همین سوز و گداز هم برای من مایه لذت بوده و در این مدت هر مرتبه که من بخوابیدن داری توفیق می یافتم خود را تحسین میکردم و تو بدون این که بویی از عشق من بیری از منزل خارج میشدی.

حالا آنچه نباید بشود، شد و دیگر محبوب من، نمیتوانم احساسات خود را از تو مخفی سازم و از تو استدعا دارم که نسبت بمن جفا کار نباشی. حتی بیچاره ترین فرد بشر برای خود عزت نفسی قائل است و اگر تو مرا بجرم ایسکه نتوانسته ام عنان دل در دست داشته باشم معذرت داری، من تاب تحمل آبرو نخواهم داشت. من انتظار دارم که تو هم مرا دوست داشته باشی، به بخدائی که باید مرا شفا و نجات دهد سوگند که من پروای آبرو ندارم که چنین انتظاری را داشته باشم. حتی در عالم خواب هم من نمیتوانم امید داشته باشم که تو مرا با وضع و حال فعلی دوست داشته باشی و بطوریکه میدانی از تو تمای مددکاری و ترحم هم ندارم. تنها تمنای من اوست این است که اجازه بدهی من در سکوت و خاموشی با انتظار بنشینم و تکلی از من دوری نکنی. البته میدانم که این تمنای بیجائی است که من از تو میکنم ولی میخواهم بدانم که آیا چنین سعادت کوچکی را بهیچیک فرد بشر کردن کار فوق العاده ایست؟ و حال آنکه انسان با کمال میل بهر سگی این سعادت را روا میدارد که گاه گاهی کمک و ابرصاحبش بکاهی بکند! آیا ازومی دارد که کسی آن سگ را جبراً و بضرب شلاق از خود دور کند؟ تنها چیزی را که من نمیتوانم تحمل کنم این است که من بجرم این که راز دل خود را فاش نمودم، منمورتو

واقع شوم و مرا تنبیه نمائی، زیرا اش مساری پشیمانی بعدی من خود بزرگترین تسمیهی است که میتوانی برای من قائل شوی. در آن صورت من فقط يك راه درپیش خواهم داشت و تو آرا میدانی زیرا قبل از تو نشان داده ام.

اما متوحش مباش، نمیخواهم تو را تهدید کنم. من قصد ندارم تو را وحشت اندازم و بجای عشق ترحم، یعنی تنها چیزی که تو تا کنون بمیل خود سست بمن ابراز کرده ای وادار کنم تو باید خود را کاملاً آزاد و بدون قید بدانی خدا می داند که من نمیخواهم نار خود را بدوش تو تحمیل و پشت تو را در زیر تکلیفی که بعهده نداری حم کنم. تنها چیزی که من خواهان آن هستم این است که تو ماحرای گذشته را فراموشی کنی و آنچه را که من بتو گفته ام و اسراری را که برد تو افشاء کرده ام به طاق بسپاری بمن فقط این قول را بده که ارم من متعمر شده ای و دوباره اسکاری که هیچ اتفاقی بمقتاده بدن من ما خواهی آمد. تو نمیتوانی تصور کنی که اردست دادن تو برای من چقدر سخت و ناگوار است از همان لحظه ای که در اطاق پشت سر تو بسته شد تا کنون من در بیم و اضطراب بوده ام که مبدا این آخرین دیدار ما باشد. موقعی که ترا از آغوش خود رها کردم، يك چهره ات چنان پریده و آثار وحشت بعدی از چشمانت آشکار بود که من با وجود آن همه حرارت چون یخ سراپا سرد شدم و میدانم (دبرا ژورف بمن گفت) که تو کلاه و شمشیرت را با عجله برداشتی و در يك چشم بهم زدن از منزل خارج شدی. او تمام حانه را جستجو کرد و اثری از تو نیافت و از اینجا فهمیدم که تو مانند کسی که از ونا و طاعون بگریزد از خانه ما گریختی. اما نه محبوب من، من ترا مقصر میدانم من که خودم از دیدن ورنه ای که پاهایم آویخته از خود مشمئز میسوم باید بگویم که چرا مردم دیگر با وحشت ارم میروند. آه من خوبی میدانم که چرا مردم وقتی با موجود با فاض الحلقه چون من مواجه میشوند از او میگریزند با این حال از تو استدعا دارم مرا عفو کنی زیرا هیچ شب و هیچ روزی بدون تو برای من مفهوم نخواهد داشت جز باس و حرمان محض. فقط يك یادداشت، يك یادداشت کوچک و سراسری یا يك ورقه کاغذ سفید یا يك گل یا چیز دیگری برای من بفرست تا من بدانم که تو مرا وانزده ای و من مغفور تو واقع نشده ام. بخاطر داشته باش که تا چند روز دیگر من چندین ماه

بمساهرت خواهم رفت و تا يك هفته يا ده روز ديگر شكسجبه تو پايان خواهد يافت و اگر عذاب من يعنى عذاب هفته ها و ماه ها دورى از تو هزاران مرتبه افزون شود، فكر آنرا نكن. فقط در فكر خودت باش همچنانكه من هميشه فقط و فقط در فكر تو هستم. تا يك هفته ديگر تو آزاد خواهى شد پس دوباره بمنزل ما بيا و ضمناً پيغام مختصرى هم براى من بفرست. من نميتوانم فكر كنم، نميتوانم نفس بكنم، نمى توانم حواس خود را بكار ببندازم مگر وقتى مطمئن شوم كه مورد عفو تو واقع شده ام. اگر تو مرا از حق دوست داشتن خود مجبور سازى من نمى توانم بزندگى ادامه بدهم!»

نامه را چندين بار از آغاز تا پايان خواندم. دستهايم ميلرزيد و ضربان رگهاى شقيه ام هر لحظه شديد تر ميشد و حشت من از اين طرز اظهار عشق به بحدى بود كه قابل وصف باشد.

در اثناييكه من در خواندن نامه مستغرق بودم، (فرنج) يكي از رفقاي سابق الذكر بيخبر وارد اتاق شده بود و پس از آنكه دست محكمى بپشت من بواخت گفت :

« به تو هنوز لباس را نپوشيده اى ؟ همه ما بيقرارى منتظر تو هستند. سرهنگ تا چند دقيقه ديگر خواهد و ميدانى كه اگر كسى دير بيايد چه غوغاى بيا مى كند. بچه ها مرا رستاده اند پيغم چه الاى سر تو آمده، اما حالا مى بينم كه دارى نامه عاشقانه مىخوانى ! بحدودت بجنب و الا سرهنگ خوب از حجات هردومان در خواهد آمد ! »

با شتاب هر چه تمامتر لباسهاى خود را پوشيدم و دوان دوان بطرف مجلس ضيافت روان شدم. افسران همه ساكت و حاموش مانند بچه هاى مدرسه ورود افسران ارشد نشسته بودند

پس از چند لحظه انگهسانها در را باز كردند و سرهنگ و همراهاش وارد سالن شدند. همه برخاستيم و لحظه اى حال خبرداريستاديم سرهنگ در طرف راست و سرگرد سمت چپ (بالينكى) نشست و بلافاصله صدائى كارود چنگال و سباق و صحبت افسران ضياع سالن را پر كرد. فقط من ساكت در بين روى شوخ خود نشسته بودم و پيچ چيز جز آن امه كه در جيب كتم بود فكر نمي كردم. از غذاها و مشروباتى كه جلويم گذاشته بودند هيچكدام را دست

زدم . پس از چند دقیقه سرهنك برای ایراد نطق ازجا برخاست . من فقط بعضی اربعات نطق او را میشنیدم ولی در خلال جملات نطق سرهنك ، حملات دیگری از قبیل . «اگر تو مرا ارحق دوست داشتن خود محروم کنی ، ادامه زندگی برای من محال است !» در گوشم طنین می انداخت .

سرهنك بعد از پایان نطق گیلان خود را برداشت و سایر افسران هم بتمهیت از او گیلان های خود را برداشتند و بسلامتی (بالینکی) سر کشیدند . سپس تمام حاضرین شروع بخوابدن سرود هنکی و بعد سرود ملی کردند . متعاقب آن جناب سرگرد که اهر فرصتی برای ابراز قریحه شاعری خود استفاده میکرد از جا برخاست و قهقیده بلند بالائی را که آمیخته با بذله های شاعرانه بود در شرح زندگی (بالینکی) ایراد نمود . بعضی از رفقای پهلودست من یا برای خوش آمد افسر مافوق و یا از فرط مستی بهر مصرع از قهقیده جناب سرگرد هر هر میخندیدند تا بالاخره یکی از بذله های شاعر گرفت و فریاد « احسنت ! احسنت ! » از نهاد تمام حاضرین برخاست . در این موقع ناگهان حال من مقلب گردید . آن خنده های نامطبوع قلب مرا محروم ساخت . با خود میگفتم چائیکه شخصی در گوشه ای از شدت بومیدی مینالد و شکمچه های بی پایان میکشد ، اینها چگونه میتوانند اینطور بخندند ؟ دیگر مشاهده آن اشخاص شوخ برای من تحمل ناپذیر بود . فکر میکردم که مگر (ادیت) در نامه خود از من تقاضا نکرده بود که پیغام مختصری برای او بفرستم ؟ خوست بروم و تلمنی باو بکنم . اسان نباید کسی را اینطور در حال بلانکلی می بگذارد .

در این افکار مستغرق بودم که ناگهان شلیك « براوو » و « احسنت ! » و کف زدن در سالن طمس انداز گردید . دیگر تحمل آن همه و غوغا و قهقهه و تعریج برای من صبر نبود . ازجا برخاستم و ارسالی خارج شدم . در آسایشگاههای سربازان گذشتم و چون بد راطاق خود رسیدم برای ایسکه گماشته ام را که در اطاق مجاور در جواب بود بداد بکسم بانوك پا وارد اطاق شدم و پس از آنکه شمشیر و بقیه خود را بیرون آوردم چراغ را روشن کردم تا اولین نامه دلگذاری را که جوان حام و بی تجربه ای چون من از زنی دریافت داشته بود باز دیگر بخوانم .

ولی بعد از يك لحظه ارجای خود پریدم زیرا در روی من و در زیر

پرتو چراغ چشم بهمان نامه ای افتاد که تصور میکردم هنوز در جیب کت من پنهان است! آری همان پاکت آبی رنگ و چهار گوش با همان خط آشنا!

ابتداء تصور کردم که مست هستم یا در عالم بیداری خواب می بینم ولی چون بجیب خود دست زدم نامه را صحتیح و سالم در آنجا یافتم. تازه حالا فهمیدم که این باید يك نامه تازه باشد. گلویم از شدت خشم خشك شد زیرا فكر میکردم که از این ببعده هر شب و هر روز و هر ساعت و هر دقیقه (ادیت) برای من نامه پراکنی خواهد کرد. اگر من نامه برایش بنویسم او جواب خواهد داد و اگر ننویسم علتش را خواهد پرسید. بعد از این دیگر هر ساعت از من خواهشی خواهد نمود و پیغامها و تلفنهای او پایانی نخواهد داشت و در تمام اوقات مراقب حرکات و سکنات من خواهد بود.

ابتداء بخود امر میکردم: «آن نامه را بهیچوجه بخوان! خودت را بیش از این دچار گرفتاری نکن!»

ولی بعد فكر کردم که شاید (ادیت) بعلمت اینكه من پاسخ نامه اش را نداده ام، گزند و آسیبی بخود رسانده باشد. پس سر پاکت را پاره کردم و دیدم الحمدلله نامه مختصری است که روی يك ورقه کاغذ درده سطر نوشته شده و هنوانی هم ندارد. مضمون نامه این بود:

«نامه قبلی مرا فوراً پاره کنید. من در موقع نوشتن آن کاملاً دیوانه بودم آنچه نوشتم حقیقت نداشت و خواهش میکنم فردا هم ندیدن ما بیایید. من باید خود را بجرم اینكه تا این حد خوار و خفیف کرده ام تنبیه کنم. بنابراین بهیچوجه مایل نیستم که شما فردا بمزل ما بیایید. به نامه منهم هیچ جوابی ندهید. نامه قبلی مرا بلا درنگ نابود سازید و تمام کلمات آنرا فراموش کنید و دیگر راجع بآن فكر نکنید.»

«دیگر در اطراف آن فكر نکنید!» چه امر بیچگانه ای! در حالیکه هنوز انگشتان من از کلمات آسین نامه او میسوخت، درحینى که تنها فكر من این بود که چگونه از این عشق منفور و افراط آمیز بگریزم، چگونه در برابر آن مقاومت کنم و چگونه خود را رها سازم، او بمن امر میکرد:

«دیگر در اطراف آن فكر نکنید.»

چراغ را خاموش کردم که این افکار را بدست فراموشی بسپارم و

خود را بروی تخت خواب انداختم تا بخواب بروم و حواس و مشاعر خود را از کاربندازم ولی افکارم آرام میشد و مانند خفاش دیوانه وار در اطراف مغزم پرپر میزد . بالاخره با هزار تقلا بخواب رفتم ولی در خواب هم آسوده نبودم و افکار پریشان چون مرشهای وحشی قشر سیاه فام خواب را میجوید و بهالم رؤیا رخنه کرده بهمزم پی در پی حمله میبرد ، بطوریکه وقتی صبح از خواب بیدار شدم حالم طوری بود که گویی خفاشات حو آشام تمام رگهای بدنم را مکیده اند . بیداری در پس این قبیل شب های پرتشویش چقدر مایه آرامش جسم و تسکین روح است! نشست بر زین اسب و با سایرین باین سوی و آسوتاختن ردائما گوش بزنگ بودن ، چه روح و نشاطی دارد؟ برای سه یا چهار ساعت آسان کاملاً از خود بیخبر است !

ابتداء کارهای ما همه بحسب بر گذارشده . در تمام مدت روز هنگ مامشغول انجام مقدمات ماور بود و در آخر کار نیز کلیه ستون های سوار از مقابل فر مانده هنگ رژه رفتند . افکار من بعدی متوجه وظایف محوله بود که همه چیز دیگر را فراموش نموده بودم . ولی هنگامی که ده دقیقه راحت باش برای رفع خستگی اسب ها داده شد ، بر حسب اتفاق نظری باطراف افکندم . در نقاط دور دست ، مزارع زیبایی با توده های خرمن در زیر پرتو آبی رنگ خورشید میدرخشید و افق نیم دایره کاملی در مقابل آسمان تشکیل داده بود . در ماوراء جنگلزار ، برجستگی سایه مانند برجی که از دور اندازه يك حلال دندان كوچك شده بود ، نمایان بود . با خود فكر كردم كه آن برج و مهتابی منزل (او) است حالا ساعت هشت است و او الساعه بیدار شده و در فكر من است . شاید پدرش بر بالیش نشسته و او راحه من صحبت میکند . شاید حالا ببالای برج رفته و از آنجا حیره بسوی من نگاه میکند . اگر چه فرمان های نظامی از همه طرف داده میشوند و اگر چه واحدهای مختلف چهار نعل مشغول عملیات مقرره بودند و خود من هم در این معر که فرمانهای بیچ گرد ؛ و براست گرد ؛ میدادم ولی افکارم در جای دیگر بود . در اعماق ضمیر و در زوایای مغز خود ، فقط به چیزی فكر میکردم كه نمایستی فكر كنم .

در این موقع غلظت آسرهك در حالی كه چهره اش از شدت خشم ارغوانی شده بود ، چهار نعل بطرف میدان رژه آمد و فریادش آسمان بلند شده

حق هم داشت . یکی از افسران حتماً فرمان عطلی داده بود ، چون دو گروهان که میبایستی براست برگردید و ستونهای تشکیل دهند بهم هجوم برده و بطور خطرناکی درهم افتاده بودند ؛ در نتیجه یکی دو اسب رم کرده و يك سربار بزیر سم اسبان افتاده بود . تلق و تلق حربه ها ، شیهه اسب ها و صدای سم ستوران چنان گوش خراش و مهیب بود که گویی چنك واقعی در گرفته است . پس ارچند لحظه نغیر شیپورها در فضا طنین انداز شد و دسته ها دوباره بصفت ایستادند . متعاقب آن سکوت مدهشی حکمرا ما گردید و سرهنك در میان آن سکوت جاهر سا اسب خود را به پیش راند و با صدای خشن و برندهای که در سرتاسر میدان رژه منعکس شد فریاد زد :

« ستوان هومیلر ! »

تازه در این موقع بود که من ملتفت قضیه شدم . بدون تردید آن فرمان غلط را من داده بودم . حتما در آن موقع افکارم متوجه جاهای دیگر بود . آری تنها من در اینکار مقصر بودم . خلاصه سرهنك بعد از آنکه در حضور تمام افسران و سرباران چندین دشنام آبدار ، از آن دشنامهای آبداری که در چننه داشت ، شام نمود ، هنك را بالحنی که شباهت به (اردسگی) داشت مرخص کرد تا فردا آنطوری که باید و شاید بحسام برسد !

در حبسی که شهر بر می گشتیم من در دل زمزم و زمان دشنام میدادم . با خود می گفتم که باید از این محل دور شوم و بجائی بروم که از همه چیز و همه کس رهایی یابم و هیچکس را ببینم . چون بسر نارخانه رسیدم دهانه اسب خود را سربازی دادم و از محوطه خارج شدم ، و از ترس اینکه ساداموردتسخر هم قطاران واقع شوم تصمیم گرفتم که آنروز طهر را به سالی غذاخوری بروم .

میدانستم یکجا بروم ، هیچ نفع و هدمی نداشتم وضعیت من در هر دو محیط یعنی هم در محیط سربارخانه و هم در محیط (ککسوالوا) غیر قابل تحمل شده بود . تمام افکارم در اطراف دور شدن از سربارخانه و شهر و گریختن از همه چیز و همه کس ، دور میزد . ناگهان صدای آشنائی از فاصله نزدیکی بمن سلام گشت . چون روی برگرداندم (بالینکی) را دیدم که با لباس شخصی پهلوی اتومبیلی ایستاده و دو نفر مکایک مشغول

وردرفتن با اتومبیل هستند . ناخنده اشاره به اتومبیل کرد و گفت
 « باز این اتومبیل لعنتی خراب شده . آردو بدلم مانند که یکوقت
 نیم وحب راه با این بروم و عیبی پیدا نکند . گمان میکنم بیست سال دیگر
 طول نکشد تا ما بتوانیم با این ماشین های (بف بقی) دو قدم بی دودسر راه
 طی کنیم صد رحمت بیاو مردنی های سابق خودمان ! چون بار لااقل
 ما سوار کارها قلقشان را میدانستیم . »

از دیدن (بالینکی) فوراً بفکر افتادم که در کار خود اراو استخدام
 کنم ، چون میدانستم که او هم روزی بهمین درد من مبتلاء بوده و تاحال
 نیز به سیاری از همقطاران سابق خود مساعدت کرده است . پس بخود
 جرأت داده و گفتم :

« ببخشید ، آیا ممکن است پنج دقیقه از وقت خود را بمن بدهی ؟ »
 خندید و گفت

« البته ، نا کمال میل برای انجام هر خدمتی حاضرم . » پس باتفاق
 باطاق او که در طبقه دوم مهمانخانه واقع شده بود رفتم .
 در آنجا بلافاصله بر سر مطلب رفتم و گفتم :

« خوب هوفملر جان ، حالا چگونه بسم چه خدمتی از دست من برمی آید
 که در حق تو انجام بدهم ؟ »

پیش خود فکر کردم که ناید در اینجا راست و پوست کنده صحبت
 کنم ، بنا بر این گفتم .

« من میخواهم خدمت آرتش را ترك كنم وار اطریش خارج شوم .
 ضمناً مایلیم بدانم که نظر تو در این خصوص چیست آیا میتوایی شغلی
 برای من پیدا کنی ؟ »

(بالینکی) در اینجا ناگهان قیافه جدی بخود گرفت و گفت
 - برای جوابی ملل تو این حرفها بیمه می است . مگر چه پیش آمده
 شده که تصمیم بحنین کاری گرفته ای ؟

- دوست عزیزم ، خواهش میکنم از من توضیح نخواهی هر کسی
 مصلحت خود را بهتر میداند و هیچکس نمیتواند از خارج در مورد کسی
 قضاوت کند . من حتماً باید خود را آزاد کنم .

- بسیار خوب حالا که اصرار داری من اعتراضی ندارم ولی تصور

می کنم امروز وقت نداشته باشی . مقصودم این است که خانم من هنوز در (وین) است و چون کارها در دست او است ، تصمیم نهائی را هم او باید اتخاذ کند و لازم است که من ترا پیش او ببرم .

- خیر امروز آزاد هستم .

- بسیار خوب ؛ بسیار خوب ؛ در اینصورت با هم سوار این اتومبیل می شویم و تا ساعت ۵ به (بریستول) خواهیم رسید .

من دست او را محکم گرفتم و باتفاق از پلکان پایین آمدم . چون در آن موقع دیگر اتومبیل ، حاضر شده بود ، بلافاصله سوار شدیم و شوفر بسرعت برق آسائی ماشین را بحرکت درآورد .

ساعت پنج و بیست بود که ما سراپا پوشیده از گرد و غبار بمهاخانه (بریستول) رسیدیم . (بالینکی) گفت :

« تو با اینوضع نمیتوانی دیدن خانم من بیایی . مثل اینست که یک کیسه آرد رویت خالی کرده اند ؛ در هرصورت بهتر است من تنها نزد او بروم و ترتیب کار را بدهم . »

من در آنجا زیاد معطل نشدم چون (بالینکی) بعد از پنج دقیقه مراجعت کرد و در حالیکه تبسمی بر لب داشت گفت .

« خوب همانطور که گفتم ترتیب کار داده شد . تو میتوانی در اطراف موضوع کاملاً فکر کنی و هر موقع که خواستی تصمیم خودت را بمن اطلاع بدهی . شعلی که برایت در نظر گرفته شده این است که وارد یکی از کشتیهای ما بشوی تا فنون و رموز کار را فرا بگیری و در هند شرقی هلند نیز بکارهای مربوطه سرکشی کنی . بمنأی با سمت معاون امور حسابداری وارد خدمت خواهی شد ، لباس متحد الشکل خواهی پوشید و در سالن غذا خوری افسران حوراک خواهی خورد . بعداً شغل تاسی در هر قسمت مایل باشی برایت در نظر گرفته خواهد شد . »

- آه میدانم که چقدر از تو منشکرم ؛

- احتیاج به تشکر ندارد . این مساعدت من در حق تو یک امر عادی و طبیعی است ، ولی یکبار دیگر از تو تقاضا دارم که چنین تصمیم مهمی را بدون تأمل و در تحت تأثیر احساسات آبی نگیری . در هر صورت ممکن است پس فردا خودت را برای خدمت معرفی کنی . من هم برتیس مربوطه تلگراف خواهم کرد که اسمت را یادداشت کند .

ولی البته بهتر است که در اطراف اینموضوع بدقت فکر کنی بعقیده شخص من ، خدمت در ارتش برای تو بهتر است اما اینموضوع بستگی بذوق و سلیقه شخص دارد . دراینموقع (بالینکی) دست خودرا بطرف من دراز کرد و گفت :

« خوب ، خواه نتیجه تصمیم تو مثبت و خواه منفی باشد من بسیار خوشحالم ازاینکه توانسته‌ام بتوخدمتی بکنم . خدا حافظ ! »
همچنانکه باین مرد نیک سیرت که تقدیر بکمم من فرستاده بود نگاه میکردم ، قلبم بشدت تکان میخورد زیرا قسمت بزرگی از آن بارسنگین را ازدوش من برداشته بود . حالا تنها تکلیف من اینست که استعفای خودرا بنویسم و خود را آزاد و آسوده کنم .

اولین کاری که بلافاصله انجام دادم این بود از نزدیکترین مغازه لوازم التحریر مروشی دورق کاغذ (مرمی) و یک پاکت خریدم . بعداً بیک کافه ، یعنی جائی که تمام معاملات و کارهای کوچک و بزرگ مردم شهر (وین) در آنجا انجام میگرفت ، رفتم . تا بیست دقیقه دیگر یعنی تا ساعت شش میبایستی استعفایم را بنویسم تا دوباره فقط و فقط بخودم تعلق داشته باشم .

خلاصه درحالیکه صد ها فکر گوناگون بمغزم هجوم آورده بود ، استعفای خودرا در بیست سطر نوشتم ، وبعد از امضاء آنرا تا کردم تا در حیب پیش سیاهام بگذارم ولی درانای این عمل کاغذ بمایعی برخورد و وقتی دست بجیبم بردم تا ببیم که آن مانع چیست ، بیاختیار انگشتم را بعقب کشیدم چون فوراً دریافتم که محتویات حیب من دونا مه دیروزی (ادیت) است !

من نمیتوانم هیچانی را که بر اثر این یادآوری بمن دست داد ، درست تشریح کنم . در یک چشم بهم ردن باین سخته پی بردم که اعمال وافکار و محسوسات من در طرف دو ساعت احیر همه کاملاً غیر واقعی بوده . فکر میکردم که اگر من میخواهم از خدمت ارتش خارج شوم نه برای این است که سرهنک بن توهین کرده ، زیرا این اتفاق در هر هفته برای همه کس پیش میآید ، بلکه در واقع من از خانواده (ککسعالوا) و از ما درستی و از مسئولیت های خود میگریزم . همانطوریکه انسان در کشاکش یک بیماری مهلك ، درد های جابر سای خود را در اثر عارض شدن يك دبدان درد اتفاقی فراموش می کند ، من هم آنچه را که واقعاً زجر

شک‌نجه‌ام میداد و بگریز چین آمیز و ادارم ساخته بود ، فراموش کرده و یا میخواستم فراموش کنم و آن حادثه جزئی میدان رژه را بهانه استغای خود قرار داده بودم .

اما از آنجائی که هر عمل انجام شده تا حدی قطعیت دارد ، من هم چون استغای خود را نوشته بودم دیگر میل نداشتم در آن تجدید نظری کنم . با عصبانیت بخود می‌گفتم که: اگر (او) در انتظار و التهاب است بمن چه ارتباطی دارد ؟ آنها بقدر کافی مرا در زحمت و درد سر انداخته اند . اگر يك زن بیگانه و ناشناس عاشق من شده بمن چه مربوط است ؟ او با میلیونها تمول خود میتواند شخص دیگری را فوراً پیدا کند و اگر هم نتوانست بکند چه ربطی بمن دارد ؟ همین صرف نظر کردن از شغل و مقام برایم کافی است . بمن چه که او بهبودی خواهد یافت یا خیر ؟ مگر من دکتر هستم ؟

ولی از این کلمه «دکتر» فوراً بمکر (دکتر کاندور) افتادم و با خود گفتم این کار مربوط باواست ، او پول میگیرد که (ادیت) را معالجه کند . بهترین راه آنست که مستقیماً بنزد او بروم و باو بگویم که من دست خود را از این کار شسته ام .

در این موقع ساعت نگاه کردم و دیدم يك ربع به هفت مانده است . چون آدرس منزل او را نمیدانستم ، با عجله بطرف مرکز تلفن عمومی رفتم و پس از آنکه آدرس منزل او را پیدا کردم درشکه ای گرفتم و بطرف مقصد حرکت کردم . وقتی درشکه چي رسیدن بمقصد را اعلام نمود من با خود گفتم که بادرشکه چي اشتباه کرده یا من . آیا (دکتر کاندور) ممکن است در چنین محله پست و کیمی رندگی کند؟ ولی هیچکدام اشتباه نکرده بودیم و (دکتر کاندور) در همان محله رندگی میکرد ، زیرا در مدخل عمارت پلاک او دنده میشد که در روی آن نوشته شده بود . «دکتر ارمیج کاندور طبقه سوم ، اوقات پذیرائی : دو تا چهار بعد از ظهر» ارحیاط عبور کردم و پس از بالا رفتن از يك پلکان شکسته و حراب بالاخره بطبقه سوم رسیدم . در اینجا بنزدالایی بود که در دو طرف و وسط آن چندین در دنده میشد . میخواستم کمریتی از جیم بیرون بیاورم تا نسیم در مطب دکتر کدام است که در این اساع يك کلفت شلخته از یکی از درهای طرف چپ بیرون آمد و

مشره ای حالی در دست داشت . من از اوس راغ دکتر کاندور را گرفتم . دخترک مرا با طلاق انتظار دگر که سبب سایر اطاقها آبرومندتر بود، راهنمایی کرد. در آنجا اشاره بطرف یکی از صندلی ها کرد و با لهجه شکسته ای که مخصوص اهالی چک است گفت « آنجا به نشینید . دکتر بهمین زودی خواهد آمد . »

من با حالتی عصبی که معمولاً در اطاق انتظار دگر همیشه بانسان دست میدهد، در آنجا با انتظار نشستم و برای اینکه ناراحتی و تشویش خود را پنهان سازم بدون آنکه قصد خواندن داشته باشم، شروع بوق زدن مجلات کهنه نمودم ، اما دائماً از حای خود بر میخاستم و دوباره میخاستم و بساعت نگاه میکردم .

بالاخره بعد اریست دقیقه انتظار دیگر نتوانستم خودداری کنم . ازجا برخاستم و بطرف پنجره رفتم . پس از چندی دوباره ساعت نگاه کردم؛ نیمساعت از هفت گذشته و دیگر طاقت صبر و انتظار در من نمانده بود .

سرانجام صدای بهم خوردن دری از اطاق مجاور بگوش رسید و من بعضی براحتی کشیدم . بلافاصله خود را جمع کردم و دائماً بخود تلقین مینمودم که « خود را شجاع و بیباک نشان بده . در مقابل او خونسرد و آرام باش . نا کمال حوسردی و بی اعتنائی ناو بگو که در موقع عبور از شهر برای خدا حافظی نزد او آمده ای و ضمناً از او خواهش کن که اگر در طرف چند روز بعد بممرل (ککسعالوا) رفت و در آنجا سوء طن و تردیدی دید بآنها توضیح بدهد که تو نایستی خدمت در ارتش را ترک کرده و به (هلند) بروی . » خدایا پس چرا دکتر بیامد و مرا با انتظار گذاشت ؟ صدای کشیده شدن صندلی را بخوبی در اطاق مجاور میشنیدم؛ شاید کلفت احمق فراموش کرده بود آمدن مرا ناو اطلاع دهد .

قصد داشتم بروم و حضور خود را مجدداً ناو یادآوری کنم که ناگهان بکه خوردم ، زیرا شخصی که در اطاق مجاور راه میرفت (کاندور) نبود ، چون من بصدای پای او آشنا بودم نمیدانم چرا نا آن اضطراب و دقت نا این صداها ی پای ناشناس گوش میدادم . در این موقع ناگهان صدای خمیفی از در برخاست گوئی شخصی دسته در را میگردد یا با آن نازی میکند . بالاخره در حرکت درآمد . من با خود میگفتم شاید باد است ،

زیرا هیچ شخص عادی جز دزد شیکرد هرگز در را اینطور (دزد کی) باز نمیکند . ولی خیر در بازتر شد ؛ حتماً دستی یا احتیاط در را باز میکرد و حتی در تاریکی شب آدمی تشخیص داده میشد . بعداً از وسط شکاف در صدای هراسان زنی بگوشم رسید که پرسید :

« در اینجا در اینجا کسی است ؟ »

من قدرت جواب نداشتم فوراً فهمیدم که فقط اشخاص نابینا اینطور صحبت میکنند و راه میروند و بلافاصله بخاطر آوردن که این زن دکتر (کاندور) است . بچشان خود فشار آوردن که شب او را در تاریکی به بینم و بالاخره زن لاعری را با پیراهن گشاد و موهای خاکستری و تقریباً ژولیده در تاریکی تشخیص دادم . خدایا ! چطور ممکن است این زن رشت و کریه المنظر همسر دکتر (کاندور) باشد ؟

مدتی ساکت ماندم ، بعد برخاستم و تعظیم کردم ، آری تعظیم کردم اگرچه تعظیم کردن به آدم کور کاملاً بیمعنی است ، و بالکننت زبان گفتم . « من ... من مستطرد دکتر (کاندور) هستم . »

زن نابینا در را در آن موقع کاملاً باز کرده بود ، بادست چپش هنوز دسته در را نگه داشته بود گوئی در طلعتی که او را احاطه کرده بود محل اتکائی میجست . سپس کور کورانه جلو آمد و با صدای خشنی گفت :

« مدت زیادی از اوقات پذیرائی گذشته . وقتی شوهر من بخانه میآید باید غذائی بحورد و استراحتی بکند . آیا ممکن نیست فردا بیایید ؟ »

دوباره در فضا تعظیمی کردم و گفتم .

« بپخشید ، البته من در این وقت شب قصد مشاوره طبی با شوهر شما ندارم بلکه فقط میخواهم راجع بیکى از مریض هایش ناوا گفتگو کنم . »

زن در حالیکه آثار خشم زیاد از لحن کلامش آشکار بود گفت :

« مریض های او ؟ همیشه مریض های او ! دیشب ساعت دو و نیم بعد از نصف شب عیادت مریضی رفته و امروز هم ساعت هفت صبح که از منزل خارج شده همور برگشته . اگر او را راحت نگذارد حتماً خودش هم مریض خواهد شد ولی من دیگر نخواهم گذاشت . حالا اوقات پذیرائی گذشته ممکن است یادداشتی برای او بنویسید و اگر کارتان خیلی فوری

است نزد دکتر دیگری بروید. چیزی که در اینجاها پیدا میشود دگتر است؛ زن، کور کورانه بمن نزدیکتر میشد و من مانند کسیکه مرتکب گناهی شده باشد از دیدن چهره خشمناکش خود را عقب کشیدم. و او همچنان به عتاب و خطاب خود ادامه میداد.

« بشما میگویم بروید! دور شوید! بگذارید او هم مانند سایر مردم خواب و خوراکی داشته باشد. در نیمه های شب، اول صبح و در تمام مدت روز مریض پشت مریض او را میطلبد بروید و دست از سرا بردارید؛ او بدون جهت دارد خود را تمام می کند شما فقط برای این همه با و متوسل میشوید که میدانید آدم ضعیفی است. آه که چقدر پیر رحم و سنگدل هستید! شما جز بگرفتاریها و ناخوشی های خود بهیچ چیز دیگر فکر نمیکنید. ولی من نمیتوانم این چیزها را تحمل کنم. فوراً از اینجا خارج شوید و او را راحت بگذارید! »
من بالحن پوزش آمیزی گفتم. « البته خانم، من کاملاً میدانم که آقای دکتر باید کمی راحتی داشته باشند. . . . من شما را دیگر زحمت نخواهم داد... آیا اجازه میدهید یادداشتی برای او بگذارم یا تا نیم ساعت دیگر باو تلفن کنم؟ » در جواب گفتم:

« خیر، خیر! نباید تلفن هم کنید. تلفن در تمام ساعات روز زنك میزند و همه را او چیزی میخواهند یا از چیزی شکایت دارند. هنوز يك لقمه بر نداشتند که صدای تلفن باید از جای خود بپرد. بروید و فردا دو یکی از ساعات پذیرائی بیایید. کار شما آنقدر هم فوری نیست. رود باشید خارج شوید. »
زن نابینا با مشت های گره کرده، کور کورانه بسوی من میآمد. منظره وحشتناکی بود. احساس کردم که او میخواهد با دست های جلوه آمده اش گریبان مرا بچسبد. ولی در آن موقع صدای بهم خوردن در تالار بگوش رسید. این باید دکتر (کاندرو) باشد! زن نابینا گوش فرا داشت و متوحش شد. سراپای وجودش لرزه در آمد و دست های خود را که تا يك لحظه پیش گره کرده بود بعلامت التماس بهم چسباند و با صدای آهسته گفت:

« او را زیاد معطل نکنید. چیزی باو بگوئید. او حتماً خسته است چون تمام مدت روز را سرپا بوده. خواهش میکنم قدری ملاحظه داشته باشید... رحم بکنید! »

درباز شد و (کاندرو) وارد اطاق شد. مسلماً او نایك نگاه قضیه را

دریافته بود ولی حتی برای يك لحظه هم خونسردی خود را از دست نداد و باحالتی صبیحانه و آرام که من فهمیدم برای اختفای اضطراب درونیش. بخود گرفته است گفت: « به ، از سر کارستان پذیرائی میکردی ؟ چه کار خوبی کردی (کلارا) !

سپس بطرف زن نایینا رفت و موهای خاکستری رنگ و ژولیده او را با ملاطمت نوازش داد از این نوازش قیافه زن بکلی تغییر یافت و اندوه و تشویشی که دهان بزرگ و گشاد او را کج معوج ساخته بود محو گردید و کمتر تبسم کثان دستهای خود را بگردن او حایل کرد و دوباره بالحن پر ملاطفتی گفت: « چه کار خوبی کردی (کلارا) . »

زن نایینا که مسلماً مایل بود از خشونت رفتار خود پوزش بخواهد گفت: « ببخشید ! من فقط میخواستم باین آقا توضیح بدهم که تاول باید غذایی بخوری، چون فوق العاده گرسنه ای معذرت میخواهم که باین آقا گفته ام فردا تشریف بیاورند . »

(کادور) خندید و برای اینکه زن ارخنده او آزرده نشود دوباره موهای او را نوازش داد و گفت: « طفل من، این مرتبه در مورد این آقا اشتباه کردی ستوان (هوفیلر) خوشبختانه مریض نیستند بلکه یکی از دوستان من اند که از مدت ها پیش بمن وعده داده اند هر وقت بشهر آمدند سری بها بزنند . ایشان فقط شبها از کار فراغت پیدا میکنند، زیرا در تمام مدت روز مشغول کارند . حالاشام خوبی حاضر داری که بما بدهی ؟ »

از این سؤال دوباره آثار اضطراب و کدورت در چهره زن هویدا شد و اوهول و تکان بی اختیاری که باو دست داد من پی بردم که میخواهد با شوهرش که از صبح تا آنوقت از خانه دور بوده تنها باشد. پس با عجله گفتم: « خیر، خیر، متشکرم من باید هر چه زود تر بروم زیرا ممکن است بقطار انرسم. من فقط اینجا آمده ام که سلام (ککسفالو) را شما برسانم و اینکار بیش از یکی دودقیقه طول نخواهد کشید . »

دکتر (کادور) در حالیکه کجکاوانه چشم بچشم من دوخته بود پرسید: « اشاء الله خبر خوش است ^۱ » اوحتماً فهمیده بود که اتفاق سوئی روداده زیرا بلافاصله اضافه کرد: دوست عزیز، من باید اعتراف کنم که فوق العاده گرسنه ام و تاغذایی بخورم و سیگاری آتش نز نم وجودم خاصیتی نخواهد

داشت. (کلارا) ، اگر تو ایرادی نداری مامیرویم و شامی می خوریم . سرکار
ستوان هم در اینجا کمی صبر خواهند کرد تا من برگردم .
من گفتم . « خاتم ، من ایشان را بیش از ده دقیقه معطل نخواهم کرد
چون بعد از آن باید با عجله بایستگاه بروم .
از این حرف من ، چهره زن نابینا دوباره باز شد و با ملاحظت گفت:
« سرکار ستوان جای تأسف است که شما امشب با ما صرف شام نخواهید کرد ،
ولی امیدوارم که وقت دیگری باینجا تشریف بیاورید . »
اینرا گفت و دست خود را بطرف من دراز کرد و من آنرا با احترام
بوسیدم . سپس با یک حس احترام واقعی مشاهده نمودم که دکتر (کاندور) زن
نابینا را بطرف در اطاق راهنمایی میکند تا چیزی تصادم نکند .

من در روی یکی از مبل های اطلاق پذیرائی دراز کشیدم و دقایق
انتظار را در تاریکی میگذراندم . پس از مدتی که با افکار و تخیلات گوناگون
سرگرم و مشغول بودم ناگهان دستی در روی شانه های خود احساس
نمودم دکتر (کاندور) با قدمهای بسیار آهسته وارد آن اطباق تاریک
شده بود یا شاید من بحواب رفته بودم که متوجه ورود او نشده بودم
میخواستم از جای خود برخیزم ولی او مانع شد و گفت: « همانجا که هستی
باش ، منم میآیم و پهلوی تو مینشینم . گفتگو در تاریکی آسان تر است
فقط من یک خواهش از بودارم و آن ایست که خیلی آهسته صحبت کنی چون
میدانید که حس سامعه کورها بسیار قوی است . بسیار خوب ، حالا تمام
جریان را بمن بگوئید و خجالت نکشید من از نظر اول فهمیدم که حال
خوشی ندارید »

منهم در آن تاریکی توأم با سکوت و خاموشی که هیچ چیز جز عذسیهای
عینک دکتر حرکت نمیکرد تمام قضایا را بی کم و کاست برای او نقل کردم .
متعاقب آن مدتی سکوت حکمفرما بود سپس دکتر (کاندور) بالحنی
که حکایت از عدم رضایت میکرد گفت « پس موضوع از این قرار بود! و من
چقدر احمق بودم که هیچ متوجه این نکته نشده بودم! آنروز که من برای
اولین بار پس از آشنائی شما باها بوده (که کسفالوا) دختر را معاينه نمودم
فورا احساس کردم که در حال (ادیت) تغییری حاصل شده . اگر بخاطر
داشته باشید من آنروز بعد از معاينه از پیرمرد پرسیدم که آیا دکتر دیگری

برای معاینه دخترش دعوت کرده ؟ چون من ازمیل شدید او به اینکه در يك چشم بهم ردن بهبودی باید مبهوت شده بودم . پس کاملاً درست حدس زده بودم که شخص غیری در این قضیه دخالت داشته، منتها از حماقت تصور میکردم که این شخص غیر باید يك پزشك قلبی و یا يك (هینویست) باشد ولی هرگز متوجه این نکته بسیار ساده و منطقی نشده بودم . آری این دختر درست در سن و مرحله بروز غریزه جنسی و عشق ورزی وارد شده است . حای تأسف اینجا است که این قضیه دوچنین موقع و با چنین شدتی اتفاق افتاده است . طفلك بیچاره ! >

در این موقع دکتر از حابر خاست و در اطاق شروع به قدم ردن نمود . سپس آهی کشید و گفت : « واقعاً جای نگرانی است که این اتفاق درست در موقعی رخ داده که ما ترتیب مسافرت او را به انگلستان داده ایم بدیختی اینجا است که حالا که او تا این حد بلند پروازی کرده ، به بهبودی مختصر و متوسط اکتفاء نخواهد کرد . خدا یا چه مسئولیت سنگین و هولناکی ما بعهده گرفته ایم ! >

در این موقع يك حس عصیان بر وجود من چیره شد و از اینکه دكتر پای مرا هم در این قضیه بمیان کشیده بود فوق العاده خشمگین شدم ، زیرا من باینجا آمده بودم که خود را آزاد کنم نه اینکه گرفتار بشوم پس نا لحنی جدی گفتم . « مهم کاملاً ناشما همعقیده هستم . عواقب این کار را نمیتوان پیش بینی نمود . ما باید در موقع مناسب از این دیوانگی جلوگیری کنیم . شما باید جدی باشید . شما باید باو بگوئید ... >

— باو بگویم چه ؟

— بگوئید که این شیفتگی صرفاً يك فکر پوح و بیچگانه است . شما باید او را با حرف از این فکر منصرف کنید .

— او را منصرف کنم ؟ از چه چیز منصرف کنم ؟ زنی را با حرف از دوست داشتن منصرف کنم ؟ باو بگویم که احساسات خود را تغییر دهد ؟ باو بگویم وقتی دوست دارد دوست نداشته باشد ؟ چنین کاری بدترین و احمقانه ترین کارها است . آیا شما تاکنون شنیده اید که منطق بر عشق و سهوت هائى آبد ؟ آیا شنیده اید کسی به تب بگوید : « ای تب ، قطع شو ! > یا آتش بگوید « ای آتش ، سو ران ! > واقعاً چه فکر عاقلانه ایست که

انسان درگوش یکنفر بیمار، یکنفر اعلیح فریاد کند : «ترا بخدا هرگز این خیال را بمغز خود راه نده که توهم میتوانی ماسد سایر مردم کسی را دوست داشته باشی ! این گستاخی و جسارت است که تو موجود اعلیح ابراز احساسات کنی و انتظار داشته باشی که مردم هم نسبت به احساسات نشان بدهند . تو باید بگوشه‌ای بروی و فکر عشق را بکلی ادرست بیرون کنی.» آری طاهر آ توقع دارید که من این قبیل حرفها را بآن دختر بدبخت تحویل دهم ولی لطفاً عواقب و اثرات این عمل را هم در نظر بگیرید !
- ولی این وطیعه شماست که ...

- چرا وظیفه من است ؟ شما صریحاً تمام مسؤولیت ها را بعهده گرفتید حالا چرا من آرا بگردن بگیرم ؟

- برای ایسکه من نمیتوانم ناو بگویم که ...

- بیاید هم بگوئید . اول او را دیوانه میکنید و بعد انتظار دارید که نایک حمله بیرحمانه مشاعر از دست رفته اش را باز یابد ! لازم بند کربست که شما شاید حرفی بنزیم یارفتاری کنید که او گمان سرد که شما از ابراز عشق او منصرف هستید چنین عملی بمنزله اینست که شما او را باضربه تبری از پا ده بیاورید

- ولی آخریکمهر باید باو حالی کند که ..

- چه چیز را حالی کند ؟ ممکن است تصور خود را واضح تر بیان کنید ؟

- مقصودم اینست که . . . که این فکر، سه‌لا حام . که لا ماطل است . اگر من اگر من .

صدا بم در ایست ایضاح شد . (کاندید) هم ساکت . خود مسلماً انتظار داشت

من سخنان خود ادامه دهم و بعد بطور کاملاً عریضه دو قدم بلند بسوی در برداشت و دست خور را بروی کلید گذاشت . الا فاصله سه شعله سعید خیره کننده در لامپها پدیدار و اطاق مانند روز روشن شد . سپس بالحن مہجی گمت .

- همان ! حالا اطاق روش شد ، سرکارستان ! البته شما از این روشنایی زیاد راحت نیستید . پنهان بدن در پناه تاریکی بسیار آسانست و

در بعضی موارد بهتر است اشخاص چشم به چشم هم بدوزند. شما نمیتوانید مرا متقاعد کنید که فقط برای شان دادن این نامه باینجا آمده اید. حتماً زیر این کاسه بیم کاسه ای هست. یا باید حقیقت امر را صریحاً بمن بگریزید و الا ناچارم از شما تقاضا کنم که از اینجا خارج شوید.

شیشه های عینک او برق میزد. من از عدسی های پر برق عینک او هراسناک بودم و سر خود را زیر انداختم.

- سرکارستولن این سکوت شما تأثیر خوشی در من ندارد. این سکوت حکایت از آسودگی وجدان نمیکند. من حدساً میدانم که چه سری در کار است. خواهش میکنم طفره نروید. آیا بعزت و وصول این نامه قصد دارید با اصطلاح دوستی خود را باین خانواده قطع کنید؟ آیا میدانید که این کناره - جوئی چه عواقبی در بر خواهد داشت؟ پس بگذارید عقیده شخصی خود را راجع باین رویه شما بیان کنم. اینطور گریختن يك عمل نزدانه و نامردانه است. پس بیائید، بیائید و این لباس نظامی را از تن بیرون آورید. پس باید قانون شرافت افسری را بدور بیندازید. کار باین سادگی که شما تصور میکنید نیست، زیرا سعادت يك موجود جوان وزنده که من مسئول او هستم در مخاطره است. در چنین مواقع من تعارف و ادب را بکار نمیگذارم فرار کردن شما در چنین موقع باریکی يك جنایت جین آمیز نسبت بیک موجود بیگناه است.»

آنردخپله و کوتاه قد در حالیکه چون مشت زبی مشتهارا گره کرده بود بطرف من آمد و فریاد کرد:

«این عمل بمنزله قتل نفس است! فهمیدید؟! آیا خیال می کنید اگر يك موجود فوق العاده حساس و پر غرور برای اولین بار سبب بمردی اظهار عشق کند و آن مرد شعاع' ماسه کسی که جن دیده در حواب عشق او پابگریز بگذارد، دیگر آن موجود میتواند تحمل زندگی را بکند؟ در این صورت اگر هول و تکان او را از پا در بیاورد بدست خودش بزبدگی خاتمه خواهد داد و چون شما از این موضوع با اطلاع هستید فرار شما به تهاذلات رضعت نفس و جن شما خواهد نمود بلکه سر حکم يك قتل عمدی و ناجوانمردانه خواهد بود.»

من مجدداً بیکه خوردم. از شنیدن کلمه «قتل»، منظر منظره پرتابی

برج در نظرم مجسم شد که (ادیت) با هر دو دست بآن آویخته شده بودمیدانستم
که، دکتر عراق میگوید

(کاندور) دوباره بستخان خود ادامه داد و گفت :

- آیا میتوانید این موضوع را انکار کنید؟ آخر قدری از آشجاعت
سرنازی که ادعا میکنید بهماشان بدهید!

- آقای دکتر تکلیف من چیست؟ من نمیتوانم چیزی برخلاف فکر
و عقیده ام بگویم. چطور من میتوانم طوری رفتار کنم که او به پروا ندن
این خیال باطل و اندیشه خام تشویق شود؟ خیر، خیر! من نمیتوانم! من تاب
تعملش را ندارم!

حتماً. ناوچ صدای خودم ریادزده بودم، چون دکتر (کاندور) بازوی
مرا با پنجه آهنین خود محکم گروته و گفت: « ترا بخدا آرام باش! »
سپس، طرف کلید برید و چراغها را دوباره خاموش کرد و گفت

- لعنت بر این کار و بار! آدم ناید باشما مثل يك نفر مریض رفتار
کند. بگیری آرام در آنجا بنشینید روی این صندلی مسائل بسیار مهمتر
از این مطرح شده است. خواهش میکنم زیاد جوش نزنید و آهسته و آرام
صحبت کنید؟ من باید بدانم چه چیز است که شما نمیتوانید تحمل کنید؟ آیا ...
لبته نمیشود این مقاصد را با کلام بیان کرد ... آیا نقص جسمانی (ادیت)
فرت در شما ایجاد کرده است؟

من با نهایت شدت باین سؤال او اعتراض کردم و گفتم

- خیر، انداء، هرگز! چطور شما چنین فکری بخود راه میدهید؟

- بسیار خوب از این لحاظ تا حدی مطمئن شدم، چون در مورد
عضی از مردما کوچکترین نقص بدنی يك زن ماسع از برقراری روابط
شقی میباشد من بسیار خوشوقتیم که اندلیج بودن (ادیت) بالعمه دایه نفرت
از بار شما نیست. در اینصورت فقط من میتوانم اینطور تصور کنم که....
جازه میدهید رک و پوست کنده صحبت کنم؟
- البته.

- که شما از عشق این دختر معصوم متوحش نیستید بلکه از عواقب
نوعی از طعن و تمسخر مردم مخصوصاً همقطاران خود هراسانید.
از این حرف چنان حالتی بمن دست داد که گویی دکتر یکی از

نشرهای خود را در قلب من فرو برده. چون چیزی را که او حالا میگفت من از مدت‌ها پیش در ضمیر باطن احساس کرده بودم ولی اجازه تصور آن را هم بخود نداده بودم. از همان ابتداء من میترسیدم که مبادا همقطار ام روابط مرا با آن دختر معلوج مورد تمسخر قرار دهند. (کاندور) درست حدس زده بود. از همان لحظه ای که من به عشق پر شور و حرارت آن دختر واقف گردیده بودم، بیشتر از فکرهائی که ممکن بود مردم در اطراف این قضیه بکنند معذب شده بودم.

در این اثنا تماس مغناطیسی دست های (کاندور) را در روی زانوهای خود احساس کردم.

- نه خجالت نکشید. من میتوانم به بیم و هراسی که انسان از زبان مردم دارد، پی ببرم. شما زن مرادیده اید، اینطور نیست؟ هیچکس نتوانست بفهمد که من با او ازدواج کردم هر چیزی که از مسیر مستقیم و طبیعی خود منحرف شود ابتداء مردم را کنجکاو و عند عصبانی میکند همکارانم فوراً این طور قضاوت کردند که من در حالیه او خط و ناشی گری کردم و از شدت ترس با او ازدواج نمودم آشنا با هم از طرف دیگر شایع ساخته که زن من پول فروان داشت و یا در انتظار ارث کلایی بود حتی مادرم هم تا دو سال از پذیرفتن عروسی امتناع میکرد زیرا دختر پرور و معروفی را برای من در نظر گرفته بود که اگر با او ازدواج کرده بودم در ظرف سه هفته يك سمت داشت. ری در دانشگاه احرار میگردم، بعد استاد دانشگاه میشدم و بقیه عمر را بحوشی و آسایش سر میبرد. ولی من میدانستم که اگر زنم را در آن برپا سازد، مالی و درماندگی ترك میگردم. حمای از بین میرفته او امید و اعتمادش فقط من بود و اگر من این امید را از او سلب میگردم، ادامه زندگی برای او امکان نداشت. ضمناً باید اعتراف کنم که من هرگز از این باب خود ندانستم، ندارم زیرا باور کنید که از بین تمام مردم دكترها کمتر و شندرت و حداد پاك و آسوده دارند، در این حرفه، انسان پی میبرد که کارهائی که برای کمک بدیگران انجام میدهد تا چه اندازه ناچیز است و يك شخص نمیتواند بر کلیه بدبختیها و گرفتاریها - هائیکه در این دنیا بشر را احاطه نموده اند فائق آید. يك پزشك فقط چند قطره ای از اقیانوس ژرف و بیکران بدبختی را آنهم با انگشتان بیرون

میریزد و کسانی را که تصور میکنند امروز معالجه کرده فردا بدرد دیگری. دچار میشوند. از طرف دیگر خط های حرمه ای است که يك پزشك بناچار مرتکب میشود. و بنا بر این چه خوبست که انسان بداند که اقلا يك نفر را نجات داده، نسبت به يك نفر وفادار مانده و لااقل يك کار بخوبی انجام داده است. بشر باید بالاخره بداند که آیا عمر خود را بعطالت و بطالت گذرانده و یاد رزندگی هدف و منظوری داشته است. باور کنید که بعهدہ گرفتن کاری که خوشبختی و راحتی دیگری را تأمین کند و او هر قدر دشوار باشد، قدر و ارزش دارد.

لحن عمیق و مرتعش صدای او مرا سخت تکان داد. احساس کردم که نزدیک است باز حس ترحم بر وجودم علیه کند و مقاومت مرا در هم شکند. ولی بخود تلقین کردم: «تسلیم شو. نکنار دوباره پایت بمیان کشیده شود.» پس بالحنی حدی گفتم.

- آقای دکتر هر کس تا اندازه ای حدود قدرت و توانائی خود را میداند بنا بر این باید بشما گوشزد کنم که دیگر من هیچگونه امید و اتکائی نداشته باشید. حالا وظیفه شماست که به (ادیت) کمک کنید نه وظیفه من. من بیش از آنچه باید و شاید در این قضیه آلوده شده ام و اکنون بی رودرماستی بگویم که برخلاف تصور شما من آدم نوع پرست و از خود گذشته ای نیستم. حالا دیگر کاسه بردباری و پایداری من لبریز شده و اگر شما الان بحقیقت قضیه پی ببرید بهتر است تا اینکه بعد رنجیده و مایوس شوید. بشرافت سر بازیم سوگند که وقتی بگویم من امید و پشت گرمی نداشته باشید عین حقیقت را میگویم.

- از حرفهای شما هیچوجه ملوہ است که يك تصمیم قطعی گرفته اید. در اینصورت خواهش میکنم حقیقت مطلب را بی کم و کاست بگوئید. آیا تصمیم قطعی و برگشت ناپذیری از طرف شما گرفته شده؟

من استعفا نامه را از جیب بیرون آورده گفتم :-

- بلی، اینست تصمیم من! بگیریید و ملاحظه فرمائید!

(کناندور) با دودلی ورقه را از دست من گرفت و در زیر پرتو چراغ آهسته آنرا خواند و بعد تا کرد و با کمال خونسردی گفت :-

- بسیار خوب، ولی باتوجهاتی که داده شد خیال میکنم دیگر...

- عواقب اینکار پی برده باشید
ما باین نتیجه رسیدیم که دراز شما در حکم قتل نفس خواهد بود، یا
منجر بابتحار خواهد شد.

من پاسخ دادم و (کاندور) دوباره گفت :
- سرکار متوان، سئوالی از شما کردم و آنرا تکرار میکنم. آیا
شما از عواقب اینکار آگاهید؟ آیا مسئولیت آنرا بعهده وجدانت خود
میگیرید؟
باز من خاموش بودم. او نزدیکتر آمد و مدرک را بطرف من دراز
کرد و گفت :

- پس، بگیرید من بکلی دست از این کار می‌شویم، بگیرید.
دستم خشک شده بود. به قدرت داشتم که آن تکه کاغذ را بگیرم و نه
جرأت داشتم که بچشمان کنجکاو او نگاه کنم.
دکتر پرسید :

- پس قصد ندارید این حکم قتل را صادر کنید؟
من برگشتم و دستهایم را بیشت کمر خود زدم. او موضوع را دریافت
و گفت : «پس اجازه میدهید آنرا پاره کنم؟»
- بلی، خواهش میکنم.

دکتر (کاندور) بسمت میز رفت و من بدون اینکه سرم را بلند کنم
صدای پاره شدن استماع نامه و افتادن تکه های آنرا در توی سبد زیر میز
شنیدم. برای دومین بار در آنروز بر حوادث، تصمیمی بوکالت از جانب
من اتخاذ شد. آری خودم نمایانستی شخصاً آن تصمیم را بگیرم (کاندور)
دوباره بسوی من آمد و باملاطت مرا روی میلشاند و گفت

- خوب، ما امروز ارفاجه بررگی جلوگیری کردیم. پس حالا گوش
کنید، من از شما تکلیف دشواری انتظار ندارم جز اینکه فقط لارمترین
قسمت اینکار را انجام دهید. طوریکه میدانید ما به (ادیت) ایستوروانود
کردیم که روش تازه ای برای معالجه او در پیش خواهیم گرفت و او برای خاطر
شما تا یک هفته دیگر چندین ماه بمسافرت خواهد رفت. تنها خواهش من
اینست که در ظرف این یک هفته حرفی ننید یا رفتاری نکنید که حاکی از
تقصر شما نسبت به اظهار عشق آن دختر بیچاره باشد. عجلالتا همین کافی

است و درحائیکه جان يك آدميزاد در خطر است ، گمان نمیکنم یکمفته بردباری کار دشواری باشد .

- بسیار خوب ، بعداً چه ؟

- عجبالتاً فکر آبرا نمیکنیم . وقتی کسی ما را بكمك میطلبید فقط يك وظیفه داریم و آن اینست كه بدون مكث و تردید دست سكار بزنیم در تمام موارد راه صحیح و معقولی جزاین در میان نیست و بقیه ككارها در دست سرنوشت و یا باصطلاح اشخاص مقدس ، در دست خداوند است . شاید در ظرف این چند ماه ، حال او رودتراز آنچه من پیش ایسی میکنم خوب بشود ، شاید آتش عشق او سبب بشما فرو بنشیند من نمیتوانم تمام احتمالات را پیش بینی کنم و شما هم نباید در صدد چنین عملی بر آئید . تمام قوای خودتان را صرف اینكار کنید تا نگهدارید درطی این مدت بحرانی ؛ و متوجه بشود كه از اظهار عشقش منزجر و ناراحت هستید . دائم بخودتان تلقین كنید كه : تا يكمفته دیگر موجودی را اربستی نجات خواهم داد و در این مدت او را رنجیده ، آزرده ، پریشان و مأیوس نخواهم كرد . آیا شما میتوانید از عهدۀ اینكار بر آئید ؟

از همان آن كه فهمیدم برای تكلیف محوله بمن حدودی قائل شده اند بیروی تازه ای درخود یافتم پس بالحق جدی گفتم :

- ولی ، البته ! البته كه میتوانم !

- بسیار خوب ، پس قصایا حل شد و اکنون میتوانیم نزد (كلارا) برویم .

ولی (كاندور) هنوز از جا بلند نشده بود و من تشعیص دادم كه گرفتار تردید است سپس با صدائی آهسته گفت :

- يك موضوع دیگر هم نا قیست . ماد كترها باید حتی احتمالات را هم پیش یسی كنیم و برای مواحهبه با هر گونه اتفاق غیرمعتطره خود را آماده سازیم . اگر در طرف این مدت اتفاقا حربهان سوئی پیش آمد ، مقصود ما اینست كه اگر بیروی خودداری ار شما سلب شد و یا سوء طلی (ادیت) به بروز بحرانی منجر شد ، شما باید فوراً بمن اطلاع بدهید چون حریفی ترین اتفاقی ممكن است عواقب وحیم ببار بیاورد . اگر در انجام این تكلیف خود را عاجز دیدید و یا مشتتانی پیش « ادیت » بار شد ، ترا بجدا خذالت بكشید . من بدبهای عربیان و دل های شكسته فراوان دیده ام . هر آن كه لازم شد ممكن است

سری بمن زنید یا تلفنی بکنید و منهم همیشه برای کمک بشما حاضر خواهم بود.»

در این موقع دکتر از جایش برخاست و ما با اتفاق از اطاق مشاوره خارج و وارد اطاق دیگری شدیم که (کلارا) در آنجا نشسته و بافتن سرگرم بود. (کاندور) بطرف او رفت و با ملاحظت گفت :

- (کلارا) اگر بدای من از آمدن سرکار ستوان باینجا چقدر خوشوقتم! ضمناً باید بگویم که محل خدمت ایشان در همان شهری است که خانواده (ککسفالوا) در آن منزل دارند. آیا آن مریض کوچک من یادت هست؟
- آه، آن طفل معصوم چلاق را میگوئی؟

- آری، من بعلای اینکه خودم بآنجا بروم، گاهیگاهی سرکار ستوان باینجا قدم ر بجه میکنند که من از حال مراجعی او باخبر شوم.

زن نایبنا سر خود را بطرفیکه خیال میکرد من نشسته‌ام، برگردانید و در حالیکه فروغ، مهربانی چهره زخمیتش را روشن کرده بود گفت:

- سرکار ستوان شما چه کار تو ای میکنید؟ من میدام که این مهر بانیهای شما تا چه اندازه دل آن دختر معصوم را تسکین میدهد.

(کاندور) سخن خود ادامه داد و گفت :

- آری این عمل ایشان بحال من هم فایده دارد، والا من میبایستی شخصاً برای دل‌داری و امیدواری او هر روز بآنجا بروم. البته سروکله ردن با آن دختر کار آسانی نیست، ولی ستوان (هوفمیلر) شیوه مخصوصی در رام کردن او دارد، و من میدام که ایشان روی من را زمین بخوابانند گذاشت من بیشتر اتمام دستیاران و همکاران خودم بایشان اعتماد دارم

فهمیدم که دکتر (کاندور) سعی دارد با گرفتن قول درجه ریکرن درماده دیگر، مرا در عهد خود راسخ تر کند. ولی من بمثل خه : قبول را تأیید کرده گفتم:

- البته آقای دکتر شما میتوانید بمن اطمینان داشته باشید. من در این هفته آخر، هر روز بدین از خواهم رفت و اگر کوچکترین اتفاق سوئی پیش بیاید شما را با خبر خواهم کرد.

ایشان گفتند و بقصد خدا حافظی ارجا برخاستم. زن نایبنا سر خود را بلند کرد و گفت :

-آیا حتماً باید تشریف ببرید؟ چقدر مایه تاسف است! البته هر چه زود تر باز اینجا تشریف می‌آورید؟
 در این جا پیش خودم فکر کردم که چه سری در وجود من است که همه بمن اعتماد دارند؟ که این زن نابینا چشمهای پیغروغش را با خوشحالی متوجه من کرده و اینمرد، که کاملاً بمن بیگانه است، دستش را دوستانه بروی شانه من گذاشته؟ وقتی از بلکان پائین آمدم، دیگر نمیدانستم برای چه ناانجا آمده بودم. چرا قصد داشتم بگریزم؟ برای اینکه يك مرهك مرتوت و كج خلق بمن توهین کرده؟ برای اینکه يك موجود مفلوج و درمانده عاشق من شده؟ برای اینکه يك درد بشر میخواست بمن متوسل بشود و از وجودم تسکین خاطر بجوید؟ آیا بهترین کارها درد بیا این نیست که انسان بهم نوع خودش یاری کند؟ این افکار سبب شد که کاری را که دیروز يك فداکاری طاقت فرسا میپیداشتم امروز بدانخواه خودم انجام دهم، یعنی نسبت به عشق شدید و سوزان يك دختر بیمار سپاسگزاری و حق شناسی کنم.

يك هفته نعمل و بایرداری از موقعی که دکتر (کاندور) حدی برای تکلیف من معین کرده بود، من دوباره به خود اطمینان و امیدواری پیدا کردم. فقط از فکر آن لحظه ای که بایستی با (ادیت)، اولین نارپس از اظهار عشق او روبرو شوم، بیماك بودم.

ولی بعضی ایسکه روز بعد قدم بمنزل (ككسفالوا) گذاشتم فوراً متوجه شدم که (ادیت) تدبیرها قلابه ای اندیشیده تا اولین ملاقات ما در حضور جمع صورت بگیرد. هنوز در تالار بودم که صدای گفت و گوی جمعی زن بگوشم خورد. همچو معلوم بود که (ادیت) برای اینکه تشویش لحظات اول ملاقات را برطرف کند عده ای اردو ستاش را در آن موقع از روز که معمولاً مارا تنها میگذاشتند، بمنزل دعوت کرده است.

پیش از آنکه وارد سالن شوم (ایلو نا)، یا بدستور (ادیت) و یا بابتکار خودش با عجله پیش آمد و مرا بنزد مهمان ها هدایت کرد و با این شیوه اثر اولین نگاه، که آنقدر مرا بوحشت انداخته بود، حنثی شد. سپس (ایلو نا) مرا پای میز برد و در آن جا نوشیدن چای و گفتگو با مهمانان مشغول شدیم. بالاخره وقتی مهمانها بقصد رفتن از جا برخاستند، (ایلو نا)

خیال مارا با يك عمل ماهرانه و سریع راحت کرد، یعنی گفت:
- من مهمانها را تادم درم شایست میکنم. شهادت و نفرهم خوبست مشغول بازی شطرنج بشوید. بعدهم من پی ایستام یکی دو کار که مربوط به مسافر تما است میروم، ولی تا یکساعت دیگر برمیگردم.

من بالحن عادی و آرام از (ادیت) پرسیدم:

- آیا مایلید یکدست بازی کنیم؟

(ادیت) درحالیکه چشماش را زیرافکنده بود گفت: «با کمال میل.»
تخته شطرنج را سرون آوردم و برای اینکه وقت نگذراهم با نظم و منظم شروع به چیدن مهره ها کردم مطابق قانون بازی، برای تعیین اینکه کدامیک با مهره سفید بازی کنیم، من دومهره سیاه و سفید در عقب سر در دوست خود گرفتم ولی ما حتی از ازار کلمه «چپ» یا «راست» هم که لازمه این کار بود احتیاج کردیم و مقصود خود را با حرکت سر بهم فهمانیدیم. مثل اینکه قرار بود که ما بهیچوجه نمیتوانستیم با هم صحبت بکنیم و تمام افکار ما باید محدود به آن شصت و چهار خانه عرصه شطرنج باشد. بهر حال دست اول بزودی پان یافت و (ادیت) در اثر چید حرکت خبط مغلوب شد. از ارتعاش انگشتش معلوم بود که دیگر نمیتواند آن سکوت جان فرسار تحمل کند و در وسط دست سوم، تخته شطرنج را بکساری زد و گفت:

«کافی است. حالا يك سیگار بمن بدهید.»

قوطلی سیگار قره امرا داد و کبریتی با احتیاط آتش زد و وقتی شعله از چوب کبریت برخاست، دیگر نتوانستم از نگاه کردن به چشمان او خودداری کنم.

چشمان او بجز نگاه میکرد، ولی متوجه من یا هیچ نقطه بخصوص دیگری نبود. اگرچه گره را بر او اش افتاده بود ولی چشماش که گویی از شدت خشم تبدیل بسک شده باشد، بطور نرات و بیحالت بهضای تهی خیره می نگرید. من فوراً دریافتم که این حالات، پیش درآمد شوم يك حمله عصبی است و با حال آشفته گفتم: «آرام باشید، خواهش میکنم حال خودتان را خراب نکنید.»

ولی او خود را بروی مبل انداخت و من دیدم تشنجی بر بیکر ش چیره شده و انگشتش را آن بان بیشتر در دسته های مبل فرو میبرد.

چون پی بردم حرفه بیفایده است، بروی او خم شدم و برای آرام کردن اودستم را روی بازویش گذاشتم. از تماس دست من به بدن او مثل این بود که يك حریان برق از آزو شاهه ها و از آنجا بتمام بدنش راه یافته بطوریکه تشنج فوراً قطع شد و (ادیت) بحال عادی برگشت ولی حرکت نمیکرد، گوشتی سرابای وجودش در تلاش بود تا بفهمد که این تماس دست من حکایت ارشفت، عشق و یا فقط ترحم میکند. من جرأت آنرا نداشتم که دستم را، دستی که با چنان سرعت طوفانی را آرام کرده بود، بحکم بکشم و از طرفی توانایی نداشتم تا آن نوازشی را که بدن (ادیت) و یا بسمارت دیگر گوشت گرم و سوزان او با شور و روان انتظار می داشت، بزور از انگشتانم بیرون بکشم.

میدانم دست من تا کی روی بازوی او باقی ماند، چون در طرف آن چند دقیقه مانند هوای اطاق، ساکن و بیحرکت بود. بعد حرکت حقیقی دو عضلات او حس کردم. دخترک نگاهش را از نقطه ای که بدان خیره شده بود، منحرف ساخت و دست مرا با ملایمت از روی بازویش برداشت و آهسته بطرف سینه اش کشانید و سپس دست چپش را هم نرم نرم و با حال شرمندگی روی آن قرار داد. هر دو دستش با ملایمت هر چه تمامتر پنجه درش، سگس، عریان و مردانه مرا قصه کرد و با کمال لطف و نرمی شروع بنوازش آن نمود.

میدانم این نوازش که فقط از سر انگشت تا میچ دست من امتداد داشت به مدت طول کشید زیرا مدت اینگونه حالات را نمیتوان با واحد سنجش اوقات عادی اندازه گرفت. رفته رفته آن حال سکون برای من تبدیل ناپذیر میشد همچنانکه اسان در حال چرت صدای ناقوس کایسا را میشنود من هم از آن حال بخود آمده متوجه شدم که باید بیکی از این دو طریق با و پاسخ گویم یعنی یا از اظهار محبت او پیرای و بعزت نشان دهم یا برعکس معامله بمثل کنم اما حرأت هیچیک از این دو کار را نداشتم. پس با کمال احتیاط عضلاتم را تکان دادم و با نهایت آرامی بطوریکه خیال می کردم نامحسوس باشد دستم را از بین دستهای او رها ساختم ولی (ادیت) به حساسیت فوق العاده خود پیش از آنکه خود من هم متوجه بشوم قصد مرا دریافت و با يك حرکت توأم با وحشت دست مرا رها کرد. سپس چهره اش را غبار کدورت و اندوه فرا گرفت و دهانش بار دیگر بعلامت بغض بچگانه

پیام جمع شد .

من آهسته گفتم : « ناراحت نشوید ، آرام باشید ! (ایلو نا) الساعه خواهد آمد . » اما چون دیدم این کلمات پوچ و تو خالی حال او را خراب تر میکند ، یکبار دیگر ترحم سوزانی وجود مرا گرفت . پس بروی او خم شدم و بوسه خفیف و سریعی از پیشانیش برداشتم . ولی چشمان او همچنان با حالتی جدی ، سرد و بیمهر بمن مینگریست گویی قادر و دافکار مرا از ماوراء پیشانیم بخواند . آری آن دختر بیمار آقدر تیزهوش بود که من نتوانسته بودم فریبش بدهم . او فهمیده بود که من با پس کشیدن دستم ، وجود خود را از بوازش های او پس کشیده بودم و این بوسه عجولانه علامت عشق حقیقی نبود بلکه فقط مایشی از سراسیمگی و ترحم بود .

این اشتباه بزرگ ، ناخوشدیدی و حبران نابذیر را من با وجود منتهای کوششی که برای پنهان ساختن احساسات خود بکار میبردم سه روز پی در پی مرتکب شدم . تصمیم من بر این بود که حتی نایک کلمه ، یک نگاه و یایک حرکت ، تعر خود را نسبت بعشق او آشکار نکم ولی در اجرای این تصمیم کاهیاب نشدم .

تذکرات (گاندور) را پی در پی بخاطر میآوردم و بخود تلقین میکردم : بگذار بورا دوست داشته باشد . احساسات خود را پنهان کن . این یک هفته را هم بساز . حس غرور او را جریحه دار نکن . ولی بهیچوجه از عهده بازی کردن نقش خود بر نیامدم و متأسفانه (ادیت) پی برد که من از آنها چیزی که آرزوی اوست ، یعنی ابراز عشق متقابل ، خودداری میکنم .

این جریان تا سه روز ادامه داشت و برای هردوی ما ، مایه رنج و عذاب بود ، تا اینکه روز چهارم من بکینه جوئی عجیب او ، که تا آن هنگام بر من پوشیده بود ، پی بردم آن روز من مطابق معمول عصر بدیدن او روه و دوسه گلی سبز برایش برده بودم و او گلها را بدون آنکه درست نگاه کند پشیمرت و بابی اعتنائی بکناری گذاشت ، گویی میخواست نا این بی اعتنائی ساختگی من حالی کند که باید تصور کنم که با آوردن هدیه و پیشکش می- توانم خودم را آزاد سازم . بالحق تحقیر آمیزی گفتم : « چه گلهای قشنگی ! » و دوباره ددربای سکوتی ساختگی و تعرض آمیز فرو رفت . من سعی میکردم

حرفهای خنده آدر و تعریضی بزم و او کلمات و عباراتی مثل «وا»، «راستی» میگویند؟ و «چه چیزها» من تعویل میداد و بطور صریح و توهین آمیز بمن میفهماند که از صحبت من ملول و کسل شده و باحرکات و سکناش هم عمدأ بی اعتنائی خود را تا دید میکرد. گاهی با کتاب بازی میکرد و ورقهای آنرا بیپوده بهم میزد و گاهی دوسه بار بظاهر خمیازه میکشید. بالاخره احساس کردم که قوت مقاومت دارد بکلی ازمین سلب میشود چندین بار بطرف در نگاه کردم که بینم آیا (ایلونا) یا (ککسفالوا) می آیند تا مرا از این وضع جانکداز نجات دهند، ولی اوجنی این نگاههای مرا هم از نظر دور نمیداشت و میپرسید: «آیایی چیزی میگردید؟ آیا چیزی میخواهید؟» و من با خجالت فوراً میگفتم: «نه، چیزی نمیخواهم.» در صورتیکه شاید عاقلانه ترین راه آن میداد که من در پاسخ برخاسته و بروج او قد راست کرده بگویم: «آخر تو از جان من چه میخواهی؟ چرا مرا اینقدر رنج و آزار میدهی؟ اگر نمیخواهی در اینجا باشم، میروم.» ولی به (کاندور) قول داده بودم که از اظهار هر گونه مطالبی که به (ادیت) هول و تکان بدهد یا منجر بشاجره بشود، خودداری کنم. اما بجای اینکه دنباله صحبتی را که شروع کرده بودم قطع کنم رشته سخن را دو ساعت تمام بدو از ازشاندم تا بالاخره (ککسفالوا) وارد شد و گفت: «بهرمائد شام حاضر است.»

همگی سر میز نشستیم و (ادیت) رو بروی من قرار گرفت ولی حتی یکبار هم سر خود را بلند نکرد و باهیچکس ولو یک کلمه هم حرف نزد. هر سه بفراحتی کردیم که سکوت اجوا جبه او برای ما بسیار جاسوس و اهاست آمیز است و بنا بر این من مستهای کوشش خود را بکار بردم تا مجلس را گرم کنم و از آن سکوت حائرسا نجات دهم. پس صحبت فرمانده هنگمان را بیان آوردم و گفتم: «این جناب فرمانده در ماه ژوئن و ژوئیه هر سال مبتلا به داء المانور میشود و هرچه موقع مانور نزدیکتر میگردد، مرض او شدیدتر میشود.» و برای اینکه آن حکایت احقانه را سرهم بیابم، شاخ و برگهای زخرفی بدان میدادم و حال آنکه در تمام مدت صحبت حس میکردم که نزدیک است خفه بشوم ولی فقط (ایلونا) و (ککسفالوا) از حرفهای من نزور میخندیدند و مسلماً سعی میکردند سکوت دردناک (ادیت) را پنهان کنند. ناخود فکر کردم که بهر نحو شده باید صحبت ادامه بدهم

و در ده ساله حرفم گفتم که : « تمام روره‌های تابستان ما را اینگور بآنگور میکنند و با وجودیکه دو نفر سوار دیروز در اثر آفتابزدگی از اسب به زمین افتادند ، مع‌الوصف این پیرمرد بیرحم و سختگیر هر روز عرصه را بر ما تنگتر میکند بطوریکه من امروز با زحمت زیاد موفق شدم بموقع از سر بارخانه خارج بشوم و اینکه آیا بتوانم مردا هم سرساعت باینجا بیایم یا خیر فقط خدا میداند و فرمانده هنگ که عجلالتاً خودش را نماینده خداوند متعال در روی زمین میداند . »

الته این صحبت ، کاملاً ساده و خالی از شائبه بود و قاعدتاً نییاستی باعث رنجش و دلگیر شدن کسی شده باشد . ولی در اینجا ناگهان صدای افتادن چیزی شنیده شد . کاردی که در تمام مدت صحبت من در دست « ادیت » می لرزید توی بشقاب افتاده بود و همینکه حاضرین از این صدا ازجا های خود پریدند « ادیت » بالحن خشنی گفت

« اگر آمدنتان اینجا تا این اندازه درد سردارد ، بهتر است توی همان سر بازخانه یاد رکاهه بمانید . مامی . تو ایتم بدون حضور شما در نهایت خوبی و خوشی سرپریم . »

از این حرف ، همه یکه خورده نفس های خود را در سینه حبس کردیم ، گوئی تیری از پنجره بدرون اطاق خالی شده . (ککسفالوا) در حالیکه لپهای خود را نرمیکرد زیر لب آهسته گفت : « ادیت ! » ولی (ادیت) دوباره خود را بروی صندلی انداخت و بالحن تمسخر آمیزی گفت :

« آخر اسان نمیتواند از رقت بحاله کسیکه تا این اندازه از آمدنش معذب است خودداری کند . واقعاً لازم است که یکروز مرخصی باو بدهیم . من نوبه خودم با دادن مرخصی بابشان مخالفتی ندارم . »

(ککسفالوا) و (ایلونا) با حال پریشان بهم نگاه میکردند . نگاههای تشویش آمیز آنها نشان میداد که میترسیدند مبادا من خشونت را باخشوست جواب بگویم و بهمین جهت سعی کردم جلوی خشم خود را بگیرم و با ملامت گفتم . « (ادیت) ، خیال میکنم شما درست میگویید . من که اینطور خسته و کوفته از سر بازخانه میآیم ، همشین خوبی نمیتوانم باشم . ولی شما باید بتوانید چند روزی را بایک آدم خسته و وامانده سر کنید . این خانه تا چند روز دیگر خالی خواهد شد و همه شما خواهید رفت . تصور میکنم بیش از

چهار روز یا سه روز و نیم برفتن شما ...
اما همینکه حرف من باینجا رسید (ادیت) خنده عجیب و بلندی
سرداد و گفت .

« اوه ، خوب گوش کنید! سه روز و نیم! ها ها ! حتی نصف روری را
که از دست ما خلاص خواهد شد ، حساب کرده ! تصور میکنم که تقویمی
هم خرابه و روز حرکت ما را با مداد قرمز علامت گذاشته . اما بهتر است
مواظب کار خودتان باشید چون گاهی حساب آدم غلط در می آید 'ها ها! سه
روز و نیم . . . سه روز و نیم . . . »

صدای خنده او هر لحظه بلندتر میشد ، ولی در حین خندیدن بخودش
میلرزید حنده او از شادی بود ، بلکه شهادت بیک نوع خوف و حمله
داشت . (ایلوئا) که بحکم عادت چندین ساله ، تمام حالات (ادیت) را پیش
بینی میکرد ، آهسته گفت « بروم (ژوزف) را صدا کنم . » (ککسفالوا)
هم سراسیمه ، طرف دختر خود رفت . ولی ترس او بیهوده بود ، چون
موقعیکه (ژوزف) سر رسید (ادیت) حاضر شد که پیشخدمت و پدرش او را
بآرامی از اطاق بیرون سربد ، بدون آنکه يك کلمه از من جدا حافظی
باعذر خواهی میکند . مسلماً اضطراب ما با او فهمانده بود که چه عوغائی
پا کرده است .

من (ایلوئا) در اطاق تنها ماندم . حال من مثل کسی بود که از
هوایما سقوط کرده متوحش و مبهوت بقلا میکند با سر پا بایستد ، در حالیکه
نمیداند چقدر اتفاقی رخ داده .

(ایلوئا) با عجله در گوش من گفت « شما باید سعی کنید بقضیه پی
ببرید . (ادیت) اینروزها حتی یکشب هم خواب بچشمش نمیرود . فکر
مسافرت حالش را فوق العاده متقلب کرده ... شما میدانید که . . . »
گفتم : « چرا ، میدانم . همه چیز را میدانم ! و برای همین است که
فردا هم خواهم آمد . »

درحینیکه بسوی منزل بر میگشتم ، بخود میگفتم . پایداری کن ! ثابت
قدم باش . توبه کمتر (کاندور) قول داده ای . شرافت تو در مضاعفه است این
سه رور و نیم را هم پایداری کن و آنوقت هفته ها و ماهها خلاص خواهی شد .

دکتر (کاندور) راست گفته بود . فقط انتظارات و تکالیفی انسان را هراسان میکنند که حد و اندازه ای برای آن قائل نشده باشند . روز بعد من کارهای همگی خود را بطرز فوق العاده پسندیده انجام دادم ، بطوریکه برخلاف آنکه عموماً ، يك «خیلی خوب» از دهان سرهنگ مشکل پسند و سختگیر بیرون کشیدم . بعد از انجام وظایف روزانه من و سایر رفقاء در سالن ناهارخوری نشسته بودیم و درحینیکه مشاجره شدیدی بین چند نفر از افسران در گرفته بود گماشته ای در گوش من گفت : « سرکار ستوان شمارا پای تلفن میخوانند »

من با خیالی ناراحت ازجا برخاستم و گوشی را برداشتم . (ایلونا) پشت تلفن بود و با صدایی گرفته گفت : « فقط میخواستم بگویم که بهتر است امروز بیایید . (ادیت) حالش خوب نیست . »
من حرف او را قطع کردم و گفتم :
- اشاء الله خبر بدی نیست .

- نه منتهای خیال میکنم صلاح دراین باشد که بگذاریم امروز استراحت میکنند و انگهی (ایلونا در اینجا مدت زیادی مکث کرد) .
و انگهی یکروز بعد از آن اهمیت ندارد . ما باید . . . ما باید مسافرتمان را بتأخیر بیندازیم .
- بتأخیر بیندازید ؟

- بله فقط چند روز بهر حال فردا یا پس فردا راجع باین موضوع بحث می کنیم .. بنابراین خواهش میکنم امروز نیائید ... خدا حافظ »
- بسیار خوب ، اما ...

ولی دیگر جویای نیامد . باریکی دو دقیقه گوش دادم اما صدایی شنیده نشد . عجب ! چرا حرفش را با این عجله قطع کرد ؟ باید سری در کار باشد . چرا مسافر نشان بتعویق افتاد ؟ دکتر (کاندور) فقط یکپهلوته وقت معین کرده بود . اگر بیش از این باشد ، برای من غیر مقدور است .

حالم فوق العاده حراب بود و وقتی تلوتلوخوران بجای خود بار گشتم دیدم همور رفقاء سرگرم مشاجره هستند و یکی از افسران را که آنروز مورد سرزنش و عتاب و خطاب در مانده هك واقع شده بود ، پیاد ریشخند گرفته اند . این افسر اخیراً اسب سرکشی بنام « قیصر » خریده بود که

کمتر کسی میتواندست رامش بکنند و در آنروز هم موقعی که فرماید هنگ با ما درباره دستور و رويشت ميگردد ، اسب نامورده از سایه پریده ای رم کرده بزرگ بود صاحبش را که درسوارکاری کمتر نظير داشت بر زمین بيغکند و اين موضوع باعث عصبانيت فرماید هنگ شده بود .

بهر حال در موقعيکه من با صدها امکار پريشان دست نگريزان بودم ، رفقاء با همان شدت سابق گرم مشاجره بودند . يکي از اسيران گفت: « اين اسب شرور را هيچکس نمیتواند رام کند » من بدون مقدمه خود را داخل صحبت کرده گفتم: « حقيقت ميگوئي ؟ من بيميل نيستم امتحاني بکنم . » سپس از صاحب اسب اجازه خواستم يکي دوساعتي با اسب چموش او سر و کله برم تا رام شود . او هم خنده کنان با پيشنهاد من موافقت کرد .

اسيران همه با انتظار مشاهده يك منظره ديدني ، اشود و شغف ارجا پريدند و همگي بطرف اصطبل ها رفته تا قيصر چموش را بياوريم حيوان سرکش چو ديد که ما با داد و قال اطراف او جمع شده ايم فوراً بوبرد که بايد کمکي دوکار باشد و در اطلاق تنگ و جوي خود شروع بشريدن و پاکوبي کرد . بالاخره با زحمات فراوان آن حيوان بدگمان را به « ما » آوردیم .

من رويهمرفته سوارکار متوسطي ميش نمودم . ولي در آنروز بهترين سواران هنگ ياراي برابري با من نداشت و قيصر سرکش هم نمیتوانست دشمني خطرناکتر از من بتصور آورد زيرا سراپاي وجودم را خشم مرا گرفته بود . در حالیکه بسيار ماييل بودم که کسی يا چيزي را رام و مغلوب سازم ، غهش داشتم لااقل با من حيوان لجوج بشان بدهم که صبر و تحمل من هم حد را ندازه اي دارد . قيصر هر چه بايد بطرف و آنطرف پريد و همه پاش را بديوار کوبيد و سر پا بلند شد که مرا بزمن بيندازد و صدي ننحيد . حوتم ببوش آمده بود و بيرحمه دهانه اش را چنان بشدت کسيتم که گويي ميخواستم تمام دندان هاش را بشکنم ، باشنه حکمه هاييم را سخت در ديده هاي آن حيوان فرو بردم . بعد از اين عمل ، اسب اساده اي دسب در شراوتش برداشت و پس از يکم ساعت کشمکش سخت و بيرحمه ، حيوان سرکش تسليم شد و من در زمان فريادهاي تحسين همقطاران ، اسب مهور را از سربازخانه خارج و در حالیکه عنان آن را محسوس کرده بودم درختان بان هاي شهر و در داخل

چمن زارها آنرا بجولان درآوردم حرکات اسب سبك و آرام بود ومن هم سبكی و آرامشی در وجود خود احساس کردم . آری در آن يك ساعت تلاش ، تمام بار خشم خود را بر سر آن حیوان شرور حالی کرده بودم . پس از يك ساعت جولان باینسو و آسو ، بالاخره سراسب را بطرف سربارخانه برگرداندم . در این موقع ناگهان صدای بوق انومبیلی از پشت سر شنیدم . اسب چموش فوراً گوش های خود را تیز کرد و شروع بلرزیدن کرد . درست بموقع متوجه شدم که ممکن است حیوان رم بکند و دهانه اش را کشیده آن را بزیر درختی در کنار حاده راندم تا انومبیل رد شود

چون انومبیل رد شد ، قیصر آرام ایستاد ومن توانستم با فراغت نظری باطراف بیندازم ، ولی همینکه سر خود را بلند کردم ، دیدم شخصی از داخل انومبیل دست خود را بطرف من تکان میدهد من کله طاس و کروی شکل (کاندور) را که پهلوی پهلوی مجموعه بیضی شکل (ککسها لوا) قرار گرفته بود ، فوراً شناختم .

نمیدانستم که خودم میلرزیدم یا اسب در زیرم میلرزید . یعنی چه ؟ (کاندور) اینجا است و بمن اطلاع نداده ؛ حتماً آمده (ککسها لوا) را ببیند ، چون در انومبیل پهلوی او نشسته بود . پس چرا توقف نکردند چند کلمه ای مامن حرف بزنند ؟ چرا اینطور بایی اعتنائی از پهلوی من گذشتند ؟ حتماً رمزی در کار است که (کاندور) را در این موقع احضار کرده اند . بی شك این قضیه ناحرفهاییکه (ایلونا) در پشت تلن راجع به تأخیر مسافر تشاف گفته و ضمناً مرا از آمدن منع کرده ارتباطی دارد . بطور قطع خبری شده که آنها میخواهند از من پنهان سازند . آیا بهتر نیست بتاحت عقب آنها بروم ؟ شاید بتوانم در ایستگاه نه (کاندور) رسم .

ولی بعد فوراً بفكر افتادم که او بهیچوجه نخواهد رفت . خیر ، اگر خبری شده بود ، حتماً پیغامی برای من می فرستاد . ممکن است نادداشتی در سربارخانه برای من فرستاده باشد . پس باید دید يك سربارخانه سه مراجعت کم .

بعض ایسکه بسربارخانه رسیدم ، اسب را هر چه رود تر در اصطبل جا دادم و بعلجله اربلکان بالا رفتم تا مصافد با پر حرفی و چسرب زبانی رفقاء تشوم . در خارج اطلاق خود ، گماشته ام را دیدم که بحال انتظار ایستاده و تا

مرا دید ، خبر داد که آقای مالپاس شخصی در اطاق منتظر است . در دل گفتم خدا یا شکر که (کاندور) آمد ، حالا او تمام جریان را برای من باز خواهد گفت .

وقتی در را باز کردم ، دیدم شخصی که انتظار مرا دارد (کاندور) نیست بلکه برخلاف انتظار ، (ککسفالوا) است ؛ همینکه وارد شدم او او برخاست و با تعظیمی گفت :

« سر کارستوان ، از اینکه بدون اجازه وارد اطاق شما شده ام ، معذرت می خواهم . دکتر (کاندور) از من خواهش کرد که از قول او بشما سلام برسانم و از اینکه اتومبیل را نگه نداشتیم معذرت بخوام... چون اگر یک دقیقه دیر می کردیم ، او قطار می رسید ... و و بنابراین از من خواهش کرد که از طرف او عذرخواهی بکنم فقط همین جهت بود که من بدون اجازه وارد اطاق شما شدم . »

پیرمرد با کردن کج در مقابل من ایستاده بود ، گویی گردش در زیر یوغی نامرئی خم شده . حس کردم (و اشتباه هم نکرده بودم) که درس این حرکات و حرف ها ، نقشه بخصوصی وجود دارد . یک پیرمرد ضعیف القلب از سه طبقه عمارت بالا نیامده که فقط سلام کسی را بمن برساند . بخود گفتم . مواظب باش ؛ این پیرمرد از تو حاجتی دارد ؛ یکباردیگر هم مثل این دعه امادر تاریکی ظاهر شد . او چون گدایی ابتداء حاجتش را ، جزانه شروع نمود مثل آن صبی که حکایت آبرا در جواب و کتاب دیدی ، اراده اش را نتوانست تحمیل میکند ؛ تسلیم شو ؛ خود را در تله بینداز ؛ ارا و راجع هیچ چیز سؤال نکن ؛ بلکه هر چیز زود تر حور را از چنگ او نجات بده .

ولی مردی که در مقابل من ایستاده بود ، پیرمردی بود که گردش را عاجزانه هم کرده بود آخر یکمرد پیروء بل را که نمیشود بدون پند لایسه تعارف و احوالپرسی رد کرد . پس چنانکه تویی از بحر میات گذشت ، عبرتی نگرفته باشم او را طرف صمدانی رده گفته .

« جناب (ککسفالوا) حین لطف فرمودید که این زحمت را قبول فرمودید . واقعاً مرحمّت گردید . خواهش میکنم بفرمائید »

(ککسفالوا) جوابی نداد . شاید درست حرف مرا شنیده بود ولی از حرکت من ، بی مقصودم برد . با حالت ترس در گوشه بیگانهی که باو

تعارف کرده بودم نشست. عینکش را آهسته از جیبش درآورد و شروع بپاک کردن شیشه های آن کرد. من فهمیدم که او با این عمل میخواهد وقت بگذراند تا من سر صحبت را باز کنم و از احوال (ادب) و علت تعویق سفر چیزی پیرسم اما من سکوت محض اختیار کردم. بالاخره خودش بحرف آمد و در حالیکه سرش هنوز بزر بود، آب دهانش را قورت داد و گفت: «سرکارستوان، من میدانم که حق ندارم وقت شما را بگیرم، ولی چاره چیست؟ مانده ایم معطل که چه نکنیم؟ دیگر قدرت تحمل از همه ما سلب شده. نمیدانید که دخترک چه حالی پیدا کرده! هیچکس جرأت ندارد با او حرف بزند، از هیچکس هم حرف شنوی ندارد. ولی با وجود این میدانم که مریض نیست، بلکه فکر و خیال بسرش زده. ما تمام مقدمات سفر را فراهم کرده بودیم و حتی تا دیروز بعد از ظهر هم خود او عجله برفتن داشت ولی دیشب بعد از شام تغییر عقیده داد. حالا دیگر میگوید اگر خانه دچار حریق هم بشود از آن بیرون نخواهم رفت و بهیچوجه مسافرت نخواهم کرد. میگوید که این معالجه جدید عذر و بهانه ایست که میخواهد بوسیله آن از شر من آسوده شوند! میگوید همه اشتباه میکنند چون من از اینجا جنب نمیخورم.»

من بای اعتنائی گفتم: زودی این فکر از سرش بیرون خواهد رفت. شما که میدانید (ادب) تا - اندازه دمدمی زواج است، از طریقی (ایلدوبا) پشت تلن من گفت که مسافرت چند روزی بیش بتأخیر نخواهد افتاد. «بیر مرد آهی کشید و گفت: «کاش اینطور بود، بدسخنی در اینست که ما میترسیم او دیگر اصلاً بمسافرت نرود. من میدانم چه شده که او از روش جدید معالجه بهبودی حالش بکلی قاطع علاقه کرده میگوید من دیگر این رنج و شکنجه را تحمل واهم کرد، من هرگز حاضر بامتحان کردن این روش معالجه نخواهم شد. این حرف ها همه یابوه و گسراف است!» دیگر کسی نمیتواند مرا گول بزند!»

با احتیاط گفتم «من که هیچ سر از اینکار در نمیآورم. دختر شما تا حالا بدکتر (کادور) اعجاب کامل داشت و حالا که او این معالجه را قبول کرده من میبهمم چهطور (ادب) امتناع میکنند؟»

بیر مرد زمت - «من مطالب همین است! او از من آنچه کردن و نه»

فتن امتناع دارد اومی گوید : من هیچوجه نخواهم رفت ، من از این روغها خسته شده‌ام ، من نمیخواهم بهبودی پیدا کنم ، چون دیگر بهبودی ن موردی ندارد . »

من با تعجب وحیرت پرسیدم : «موردی ندارد ؟»
 در این موقع پیرمرد سر خود را بیشتر خم کرد . از تکان موهای سفید و فهمیدم که شدت میلرزد . بعداً با صدای آهسته گفت . « آری میگویند بهبودی من فایده و موردی ندارد ، چون (او) . . چون تمام احساسات (او) سبب من فقط و فقط ناشی از ترحم است . »

همینکه (ککسوالوا) کلمه (او) را اداء کرد ، رعشه سردی بر سراسر وجود من غلبه کرد . این اولین باری بود که پیرمرد اشاره به احساسات نلیی دخترش نزد من کرده بود . بعد از افشای این راز ، ما ساکت در جاهای خود نشستیم و حتی از نگاه کردن یکدیگر هم احتیاط میکردیم .

سکوت هر لحظه جا هر ساعتر میشد من از طر ز نفس زدن (ککسوالوا) حس کردم که این خاموشی جانگداز دارد او را خفه میکند . پیش خود فکر کردم که اگر این سکوت يك لحظه دیگر ادامه پیدا کند ، هر دوی ما را دچار خمگی خواهد کرد . ولی در همان موقع پیرمرد از صندلی بزمین افتاد و صندلیش هم با صدای بلند ی پشت سر او بزمین خورد .

اسدء تصور کردم که او عیش کرده ، زیرا دکتر (کاندور) من گفته بود که او قلمش ضعیف است . پس متوحشانه بطرف او دویدم تا او را از زمین بلند کنم و در روی بیم تخت قرار دهم . ولی فوراً متوجه شدم که پیرمرد از روی صندلی نیفتاده ، بلکه عمداً خود را بروی زمین انداخته بود . همینکه خم شدم تا او را از زمین بلند کنم او ، نزدیکتر شد ، دودست مرا محکم دردست گرفت و با عجز و لابه لفت

« شما باید باو کمک کنید ! شما تنها کسی هستید که میتوانید باو کمک کنید ... حتی دکتر (کاندور) هم همین عقیده را دارد ... من از شما استدءا میکنم باورحم کنید ! او آخر بلایم بسر خودش میآورد ، او خودش را نابود خواهد کرد ! »

در حالیکه شدت میلر زیدم او را سر با ایستادم اما او بازوهای مرا محکم گرفت و انگشتانش را مانند چنگال حیوانی ۵۷۵ در گوشت من

فرورد و نفس زمان گفت: «باو كمك كنيد، برای خاطر خدا باو كمك كنيد؛ نمیشود او را باین حال باقی گذاشت... بخدا قسم که این قضیه با زندگی اوستگی دارد! شما نمیتوانید تصور کنید که او در حال نو میدی چه حرفهای چنین آمیزی میزنند. با آه و راری میگوید: «من خودم را نابود میکنم تا همه شما از دستم خلاص بشوید!» بخود هم نمیگوید و در تصمیمش خیلی جدی است. تا بحال دوبار قصد انتحار کرده و موفق نشده و وقتی کاری را اراده کند هیچکس نمیتواند منصرفش کند. فقط شما نمیتوانید او را نجات بدهید.... فقط و فقط شما!»

گفتم: «البته جناب (ككسفالوا)، من حاضرم. خواهش میکنم آرام باشید. بطور قطع هر کاری از دستم بر بیاید کوتاهی نخواهم کرد. اگر مایل باشید ممكن است همین الساعه باتفاق بمنزلتان برویم. فقط بگوئید بیستم چه باید باو بگویم، چه باید بکنم؟»

پیرمرد ناگهان بازوی مرا رها کرده بچهره ام خیره شد و گفت: - چه باید بکنید؟ آیا واقعاً بیدارید، یا نمیخواهید بدانید؟ مگر او راز دلش را نزد شما فاش نکرد، مگر شما اظهار عشق نکرد؟ طفلك بیچاره بخطر این عملی که از او سر زده خودش را بسرحد مرك رنج و آزار میدهد! او نامه ای بشما نوشت و شما جوابش را ندادید. مگر میکند که شما از او منتظر هستید و میخواهید او را از سر خودتان وا کنید و همین فکر آرام و قرار را از او سلب کرده. مگر نمیدانید بی اعتنائی ناظهار عشق يك موجود پرغرور و آتشین مرا حی مثل (ادیت)، بمنزله صدور رأی قتل اوست؟» - من برای تسلی دل او هر چه از دستم بر میآید کردم. بالاخره باو گفته ام....

- خیر، باو هیچ چیز نگفتم اید! شما باید خودتان بهمید که وقتی او فقط منتظر يك كلمه است، آن كلمه ای که هر دن از معشوقش انتظار دارد، سكوت شما او را دیوانه می کند. البته تا موقعی که امید بهبودی او غیرت، او حرأت بداشت چمین هوسی در سر پروراند ولی حالا که نا یكپخته دیگر او مثل سایرین سدرست خواهد شد، بچه جهت نباید انتظاراتی را که هر دختر جوانی دارد، داشته باشد. شما گفته است که منتظر شنیدن يك كلمه از جاب شماست و دیگر میتواند خودش را بیشتر از این سبك و

زبون کند . و شما آن يك كلمه را هم كه ما به دلفغوشی اوست مضایقه کرده اید . آیا واقعاً تجسم این کار باعث انزجار شماست ؟ بالاخره چیزهایی كه منتهای اردوی بشر است نصیب شما خواهد شد . من مردی پیر و غلیل هستم و کلیه دارائی خودم را كه عبارت از این قصر و ملك و هفت میلیون پول نقدی است كه در طرف چهل سال جمع آوری کرده ام بشما ، دوزخ و گذار خواهم كرد . من دیگر چیزی برای خودم نمیخواهم و تنها آرزویم اینستكه بعد از مرگ من يك نفر از دخترم نگهداری كند . و من میدانم كه شما آدم خوب و شریفی هستید و از او مواظبت و نسبت باو مهربانی و خوشرفتاری خواهد كرد .

در اینجا نفسش بند آمد و با حال زار و ناتوان دوباره خود را بروی صندلی انداخت . من هم كه دیگر نیروئی در بدنم باقی نمانده بود خود را بروی صندلی دیگر انداختم ، هر دو مثل پیش در مقابل هم خاموش نشسته بودیم و بچشم هم نگاه نمیكردیم . فقط گاهی متوجه میشدم كه میزی كه نقطه اتكاء دست اوست در آن روضه هایی كه بر وجودش عارض میشد . آهسته تكان میخورد . بعد صدائی كه شباهت بمصدای بهم خوردن دوشی سخت بود بگوشم رسید . سرخم شده پیرمرد بروی میز افتاده بود . حس كردم كه تا چه حد رنج میرد و از اینرو میل فراوانی بدلقجونی از آن پیرمرد بر وجودم چیره شد . پس بروی او خم شدم و گفتم «حضرت آقای (ككسفالوا) بمن اطمینان داشته باشید: راجع باین موضوع سر فرصت فكر خواهیم كرد . من كاملاً در اختیار شما هستم و هر كاری از دستم بر بیاید انجام میدهم . فقط موضوعی كه الساعة بدان اشاره كردید ، غیر ممكن است ... كاملاً محال است . جناب (ككسفالوا) ، این يك كار امكان ناپذیر است و خواهش می كنم راجع بآن دیگر صحبتی نكنید شما فكر كنید كه من افسر جزئی بیش نیستم و معاشم را با حقوق اسیری و يك مسمری ناچیز تأمین میكنم ! این در آمد ناچیز اسان نمیتواند قبول مسئولیتی بكنند ؛ زیرا این درآمد برای امر امرار معاش دوزخ كافی نیست .»

پیرمرد میخواست میان حرم بدود ولی من مهلت ندادم و گفتم : «آری ، میدانم چه میخواهید بگوئید . میخواهید بگوئید كه پول ارتباطی با این موضوع ندارد و شما خودتان همه كارها را سر و صورت میدهید . از

طرفی من میدانم که شما پولدار هستید و من هرچه بخواهم ممکن است از شما بگیرم اما همین چیزدار بودن شما و بی چیز بودن من است که این کار را امکان ناپذیر ساخته همه خواهند گفت که من برای پول ازدواج کرده ام و حتی خود (ادیت) هم مادام العمر بهمین توهم دچار خواهد بود باور کنید که این کار، از محالات است. البته من واقعا برای دختر شما احترام فراوان قائل هستم و او را ... و او را دوست دارم ، اما علت امتناع خود را الساعه خدمتتان عرض کردم .

پیرمرد بیحرکت ماند . ابتداء تصور کردم حرفهای مرا نفهمیده ، ولی کم کم بدن او شروع بحرکت کرد . با تقلا سرش را بلند کرد و بعضای مقابل خود خیره شد . بعد کنار میرا با هر دو دست چسبید و من فهمیدم که میخواهد از جا برخیزد ، ولی نمیتواند . بالاخره با تلاش زیاد خود را بلند کرد و سر پا ایستاد و با لحنی خوفناک و غیر عادی مثل کسیکه با خود حرف بزند گفت : « پس در اینصورت کار تمام است ! »

آن لحن کلام و آحالت رضا و تسلیم محض او واقعا وحشتناک بود . در حالیکه هنوز بعضای حالی خیمه شده بود ، کور کورانه در روی میز به جستجوی عیشکش پرداخت و چون پیدا کرد آنرا به چشم نگذاشت بلکه در جیبش جا داد گویا فکر میکرد که دیگر فایده بینائی و دیدگانی چیست ؟ بعد آهنگ رفتن کرد و بدون آنکه بمن نگاه کند آهسته در ریلر گفت : « بشنید مزاحم شدم . »

کلاهش را وارونه توی سرش چسبید و مثل کسانی که مرض راه رفتن در حواب را دارند بطرف دررفت بعد چنانکه کوئی چیزی را فراموش کرده باشد کلاهش را ارسر برداشت ، تعظیمی کرد و دوباره گفت « بشنید مزاحم شدم . »

آری آن مرد پیر و شکسته در برابر من تعظیم کرد و همین رفتار مؤذبانانه او در عین ناامیدی بود که مقاومت مرا خسی کرد . دوباره حس تسرحم بر وجودم غلبه کرد و اشک در چشمم حلقه زد . مگر من میتوانستم آن پیرمرد را که آمده بود دختر خود ، یعنی تنها چیزی را که در دنیا عزیز میداشت ، بمن پیشکش کند مایوس برگرداندم ؟ باید چیزی ناو بگویم و او را دلداری بدهم . پس بدنبال او شتافته گفتم :

«حضرت آقای (ککسفالوا)، خواهش میکنم حرفهای مرا سوء تفاهم نکنید. سزاوارست که شما با اینوضع بروید و باو بگوئید که... این حرف، در چنین موقعی برای حال او واقعاً خطرناک است... و ضمناً حقیقت هم ندارد.»

هنگام بیان این حملات، آن بآن تشویش من بیشتر میشد، چون میدیدم پیرمرد بحرفهایم گوش نمیدهد. دلسردی و نومیدی او را مبدل به توده ای ازسنگ ساخته بود. میل دلجوئی از آن مرد ناتوان و سالخورده بیش از پیش درمن تقویت یافت و دردنباله کلام خود گفتم:

«حضرت آقای (ککسفالوا) من سوگند یاد میکنم که اینحرف حقیقت ندارد. هیچ چیزیش ازاین باعث آزار من نمیشود که به دختر شما (ادیت) اهانتی کنم و یا عملی احمقانه کنم که فکر کند من باو علاقه مند هستم. سوگند یاد میکنم که هیچکس بیش ازمن نسبت باو علاقه و محبت ندارد. اینکه او خیال میکند من با نظر بی اعتنائی باو مینگریم خیال پوچ و بیهوده است. بلکه برعکس... برعکس... قصدم فقط این است که فعلاً موردی ندارد من چیزی بگویم تنها چیزی که عحالتاً اهمیت دارد این است که او از خودش مواظبت کند و حالش کاملاً خوب بشود.

دراین موقع پیرمرد ناگهان روی خود را بطرف من برگرداند. چشماش که تا آن لحظه پیش منجمد و بی فروغ بود، اکنون چون فسفر در تاریکی میدرخشید. پرسید: «بعد از آنکه معالجه شد، چه؟»

من متوحش شدم. فکر کردم که اگر حالا قولی بدهم خود را گرفتار کرده ام. ولی در همان لحظه بخاطر آوردم که تمام امیدهای آن دختر واهی است و باین رودی شفا نخواهد یافت. دکتر (کالدور) بمن گفته بود که فکراعابت را بکنم. تسهائاتی که باید کرد این است که عحالتاً او را آرام ساخت و دلداری داد. پس گفتم: «وقتی معالجه شد، آنوقت البته من خواهم آمد و از شما تقاضا خواهم کرد که...»

پیرمرد بمن حیره شد. ریشه ای بدش را نتکان درآورد. بعد گفت:

«اجازه میدهید عین اینحرف شمارا باو بگویم؟»

دوباره احساس خطر کردم ولی دیگر یارای مقاومت درمقابل نگاه پراتماس او نداشتم. پس گفتم: «آری همین را باو بگوئید.» اینرا گفتم

ودست خود را بطرف او دراز کردم .
چشمان او از شادی برق زد و ارشاک حق شناسی پر شد . احساس
کردم دستی که در دست من است با شدتی بیش از پیش می لرزد، بعد پیرمرد
سر خود را خم کرد و من درست بموقع بخاطر آوردم که سابقاً او يك بار
خم شده و دست مرا بوسیده بود. پس به عجله دستم را عقب کشیدم و
دوباره گفتم .

« آری باو بگوئید، خواهش می کنم بگوئید . بگوئید غصه
نخور و بالا تراز همه اینها، او باید هر چه زود برای خاطر خودش و همه
ماشما یابد » پیرمرد با وجد و شغف بی پایان گفت .
آری او باید هر چه زود تر شما یابد. من مطمئنم که او فوراً حاضر
بمسافرت خواهد شد با برای خاطر شما معامله شود من از لحظه اول
داستم که خداوند شمارا بكمك من مرستاده . خیر، خیر، من نمیتوانم از
شما تشکر کنم. خداوند شما اجر بدهد! من الساعه می روم ... نه، خواهش
می کنم بحدودتان زحمت ندهید، من می روم »

بعد با قدمهای سبك و نندی که من تا آنوقت در او سراغ نداشتم
بطرف دررفت و در را پشت سر خود بست. من در اطاق تاریك، تنها ایستادم
و مانند کسی که تصمیم قاطعی بدون فکر قبلی گرفته باشد، کمی بهت زده
و مشوش بودم. بعد از ساعتی گماشته ام نامه برای من آورد که در روی
همان کاغذ آبی رنگ آشنا نوشته شده بود . مضمونش این بود .

« فردا حرکت خواهیم کرد، من نه پاپا قول داده ام حرکات و حرف
های چند روز اخیر مرا بیخشیده چون بیم از اینكه مبادا من تحمیلی بر شما
باشم حواس مرا پریشان کرده بود. حالا من میدانم برای چه و برای که
باید تندتر بشوم. و اکنون دیگر ترسی ندارم فردا هر چه زودتر بمنزل
ما بیائید. هرگز تا این اندازه بایی تا بی منمطر شما سوده ام! »
دوست ابدی تو (ادیت)

وقتی کلمه (ابدی) را خواندم رعشه بر بدنم افتاد، چون این کلمه
کلمه ایست که تا ابد آدم را مقید میسازد. ولی دیگر چاره نبود، یکبار
دیگر حس ترحم بر نیروی اراده من فائق آمده بود و من دیگر بخودم
تعلق نداشتم.

روز بعد هرچه عصر نزدیکتر میشد، اضطراب من زیاد تر میگردد تا بالاخره وقت رفتن فرا رسید و من راه منزل (ککسفالوا) را درپیش گرفتم. (ژوزف) با قیافه ای بشاش و خندان در را باز کرد و گفت: «آه سرکار ستوان آمدید! بهر مآئید توی سالن. مادموازل (ادیت) تمام ایندت را منتظر شما بوده اند»

در این موقع (ایلوئا) هم بملاقات من آمد. او نیز شاد و بشاش بود و دست مرا با حرارت و صمیمیت بیسابقه ای فشرد. تمام اهل خانه از نو کرتا از باب بحدی آن روز بشاش بودند که حدی بر آن متصور نبود. همه از من تشکر میکردند و از تغییر بزرگی که در حال (ادیت) روی داده بود، داستان ها می گفتند. رفتار و گفتار آنها تمام بر سهای مرا بر طرف کرد و حسن اعتماد بنفس را در من تقویت نمود پس با اشتیاق به اطاقی که دیروز با نومییدی از آن خارج شده بودم، وارد شدم.

آه! در آنجا در روی کاناپه، دختری نشسته بود که چنان با بشاشت نگاه میکرد و بحدی فروغ طراوت از چهره اش می تابید که من بزحمت توانستم او را بشناسم. پیراهنی از ابریشم آبی کمربت بر تن داشت که او را جوانتر جلوه میداد. در گیسوان خرمائی رنگش شکوفه های سعیدی میدرخشید و در اطراف جایگاه او بیز سبد های گل چیده شده بود. در آن موقع من کلمی فراموش کردم که آن تخته پوست بعضی را پوشانیده و آن کاناپه رده ان همیشگی اوست. من از دیدار این موجود حدید کاری جز حیرت و تعجب نداشتم چون جسمش بمن افتاد با خوشحالی گفت.

«آه بالاخره آمدی! بیا پهلوی من بشین و حرفی نرن، میخوام چیز مهمی بنویسم.»

من با فراغت خاطر بنشستم زیرا اکنون که او بالحنی حنین دوستانه حرف میزد، اسان دیگر حظور میسواست با هم ناراحت باشد.

«حالا کمی گوش بده و خواهش میکنم میان حرف من حرف نزن.»
من آنچه را که بوپدرم گفته ای، میدانم و همچنین میدانم که توجه مقصودی درباره من داری ناور کن که هر گرسئوال بخواهم کرد که آیا اینکار را! برای خاطر پدرم میکنی و یا برای من و یا از راه ترحم - خواهش می کنه حرف مرا قطع نکنی! من دیگر خود و سایرین را با این فکرها معذب

نخواهم کرد. همین کافی است بدانم که اگر عمر دوباره یافته ام و میتوانم بزندگی ادامه بدهم، فقط و فقط بخاطر وجود تو است.

در اینجا (ادب) لحظه ای مکث کرد و بعد بسخن ادامه داد: « حالا گوش کن که من از طرف خود چه قولی میدهم، چون دیشب در اطراف تمام قضا یا کاملاً فکر کردم. من برای اینکه از وضع جانفرسای فعلی نجات پیدا کنم و مانند سایرین بشوم، تصمیم گرفته ام هرچه دکترها بگویند انجام بدهم و در این راه تا آخرین ذره قدرت خود کوشش کنم. من همه اینکارها را برای خاطر تو خواهم کرد تا تو را وادار به خود گذشتگی نکنم. ولی اگر کارها بروفق مراد انجام نشد - خواهش میکنم حرف مرا قطع نکنید - و من کاملاً بهبودی نیافتم که بتوانم مانند سایر اشخاص راه بروم، آتوقت توترس بخودت راه نده چون در آن صورت من خود بتهنایی آن نارگران را بدوش خواهم کشید. من میدانم که درد دنیا از خود گذشتگی هائی است که انسان نمیتواند از کسی قبول کند مخصوصاً از شخصی که محبوب اوست. بنا براین اگر این معالجه که تمام امید من بآن بسته است، نتیجه نبخشد آنوقت تو دیگر چیزی از من نخواهی شنید و دیگر مرا نخواهی دید. در آن صورت، سوگند یاد میکنم که خود را بتو تحمیل نخواهم کرد چون دیگر نخواهم گذاشت وجودم بر کسی تحمیل شود. حرف من همین بود. حالا خوست دیگر از این مقوله چیزی نگوئیم، چون بیش از چند ساعتی بدهم نخواهیم بود و میل دارم که این لحظات را بخوشی و شادی بگذرانیم »

این صدا، صدای دیگری بود که حالا بامن تکلم میکرد و این چشمها چشمهای دیگری بود که مرا مینگریست، نه آن چشمهای سب آلود و بیمار سابق این عشق، عشق دیگری بود که اونسبت بمن ابرار میکرد، نه آن عشق بی پروا و پروا و برون رسیده گذشته. من هم با چشمان دگری باو نگاه میکردم و بدون اینکه خودم هم ملتفت باشم، رای اولین بار یک علاقه واقعی نسبت باین دختر نحیف که تا آن حد بامید سعادت آینده دلشاد بود در خود احساس کردم پس بدون آنکه بهمم چه میکنم، صندلی خود را نزدیکتر بردم و دست او را در دست گرفتم

مدتی بهمین حال نشستیم و بدون تشویش خاطر راجع به مسافرت و اتفاقات روز صحبت کردیم و بعد برای صرف شام بسالن غذا حوری رفتیم.

شمعدانهای نقره در زیر پر تو شمعها میدرخشید و گلها چون شعله های رنگین، از گلدانها سر بیرون کشیده بود. پر تو چهل چراغ بلورین از آئینه ای به آئینه دیگر منعکس میشد و خانه ساکت و خاموش چون صدف مدوری که گوهری درخشان در اعماق دل خود بهان کرده باشد، مارا فرا گرفته بود همه حیز دل انگیز تر و بهتر از پیش مینمود. پیرمرد مانند کیشی راست و موقر در آنجا نشسته بود و من (ادیت) و (ایلو) را هرگز تا آن حد حوان و پشاش ندیده بودم همگی در اطراف میز نشسته و بخوردن و نوشیدن مشغول بودیم. خنده مانند مرغی از یک دهان به دهان دیگر میبویید. فقط سکوت موقعی برقرار شد که (ژوزف) جامهای مارا ارشامبانی پر کرد و من ار جا برخاستم تا سلامتی (ادیت) جام خود را بنوشم.

(ادیت) در حالیکه با ایمان و اعتقاد بمن نگاه میکرد گفت: «آری، سلامتی - من باید سلامتی پیدا کنم!»

پدرش که دیگر قدرت خودداری نداشت، از جا برخاست و گفت: «خداوند عنایت بفرماید!» عینک او در اثر اشک چشمانش تار شده بود. عینک را از چشم برداشت، آهسته و ملاحظه مشغول پاک کردن آن شد. ضمناً دقیقه ای دست خود را از روی شانه من بر نیداشت و منم ناچار بودم با اظهار محبت او پاسخ بگویم، پس بطرف پیرمرد رفتم و او را در آغوش گرفتم. درحین که او بجای خود بر میگشت، احساس کردم که (ادیت) چشمان خود را بمن دوخته است. لبهایش و کمی میلرزید و من فهمیدم که لبان لرزان او تا چه حد تشنه همان تماس محبت آمیز است، و من ختم شدم و بوسه ای از دهان او را بردم.

این بود مراسم نامزدی ما! من لبان او را از روی اختیار بوسیدم. بلکه يك قوه آبی مرا نااینگار واداشت. این بوسه من بدون اطلاع و اراده من بود. ولی از این کار خود که فقط نشان کوچکی از محبت بود پشیمان نشدم؛ زیرا دیگر ایندهمه اوسینه پر حوش و خروش خود را وحشیانه بمن نچسبانید و مرا ارشدت شادی و شمع سخت در چنگال نگرفت، بلکه لبانش لبان مرا با تواضع و مروتی پذیرفت، مانند کسی که هدیه نفیسی را پذیرد. سایرین هم همگی ساکت بودند. ناگهان تماس دست های (ادیت) را روی دستهای خود احساس کردم و این جمله را از دهان او

شنیدم: «دست‌های را يك لحظه بمن بده!» نیدانستم او چه کار می‌خواهد بکند. در این هنگام، جسم صاف و سردی در انگشت چهارم من لغزید - و آن يك حلقه انگشتری بود. من بآن حلقه نگاه نکردم و فقط دست او را گرفتم و بوسیدم.

در آنشب من خدا بودم و دنیائی خلق کرده بودم که پراز نیکی و عدالت بود؛ من يك فرد بشر خلق کرده بودم که پیشانی‌ش مانند سپیده، بامدادی میدرخشید و رنگین‌کمانی از شادی در چشماش منعکس شده بود. من خوانی از نعمت گسترده بودم و بمیوه‌ها و شراب و خوراك، طعم و گوارائی بخشیده بودم. من آن اطاق و قلب ساکنین آنرا پرفروغ ساخته بودم. چه‌بچراغ هم چون خورشید نابان در جامها منعکس شده بود.

در آنشب من خدا بودم، ولی از فراز تختی رفیع بمخلوقات و شاهکارهای صنع خود نگاه نمیکردم، بلکه با مهربانی و ملامت بین آفریدگان خویش نشسته بودم و قیامه آنها را از پس ابرهای سیمگون خود مشاهده میکردم. در طرف چپ پیرمردی نشسته بود؛ پرتو لطف و محبت من چین‌های پیشانی او را زایل و ظلمت چشمانش را محو ساخته بود. در طرف راست دختر جوانی نشسته بود که وقتی اهل‌بج و اسیر بندوزنجیر بود ولی حالا پرتو بازگشت نندرستی در چهره‌اش میتابید. من با نفس لبهای خود، او را از دورخ بیم و هراس خارج و در بهشت عشق و امید وارد کرده بودم.

چون سرشب بیابان رسید، بعزم خدا حافظی از جا برخاستم ولی برای اولین بار، فکر جدا شدن از (ادیت) مرا ناراحت کرد و مانند عاشقی، وقت وداع را با این دختر، بتأخیر مینداختم. ولی چون دیروقت بود فقط دستهای خود را بگردن او انداختم و لبان او را بوسیدم.

در حین بوسیدن (ادیت) نفس خود را حبس کرد، گوئی میخواست برای همیشه حرارت نفس مرا حفظ کند. بعد از این مراسم خدا حافظی باتفاق (کنکسفالوا) بطرف در حرکت کردم.

من وارد سالن شدم و در آنجا (روزف) کلاه و شمشیر مرا بدست گرفته در انتظار بود. کاش زود تر رفته بودم؛ ولی پیرمرد نمیتوانست دل

بجدائیم بدهد یکبار دیگر دست مرا گرفت و بازوان مرا نوازش داد و چندین بار اظهار تشکر کرد. من هم دوسه دفعه دست او را برسم خدا حافظی فشردم ولی او همچنان نشکرات خود را نثار من میکرد و من که اسیر ترجم خود شده بودم، بوقف کردم و نیروی آنرا نداشتم که خود را از دست او خلاص کنم.

در این موقع از جانب دری که يك لحظه پیش خارج شده بودیم همه و داد و قالی شنیدیم من بدقت گوش دادم و با بیم و وحشت متوجه شدم که (ادیت) و (ایلو) مشغول مشاجره هستند (ایلو) میگفت: «خواهش میکنم حرکت نکن و سر جاییت بشین.» ولی (ادیت) با عصبانیت میگفت: «مرا ول کن! مرا ول کن!» بعد ناگهان صدای منحوس تق! تق! عصاهای (ادیت) بگوش رسید. حدایا نکند که او بدون کمک (ژوزف) بدسال من آمده باشد! ولی صدای تق و تق! هر لحظه تندتر میشد. بالاخره دسته در بحرکت درآمد و در پشت باز شد.

آه چه منظره وحشتناکی! (ادیت) در حالیکه هنوز در اثر تعلاهای خود نفس میزد، بچهارچوب درتکیه داد. با دست چپ کنار در را محکم گرفت تا بعدالش بهم نخورد و با دست راست عصاهای خود را سخت نگاهداشت و بعد قل از آنکه (کسمالوا) و (ژوزف) بخود بیایند. (ادیت) در حالیکه لبان خود را میگزید، گوئی خود را برای کار بسیار سختی آماده میکرد، و در حالیکه با حسمان سوران و ار حده در آمده من خیره شده بود، فشاری به چهارچوب در دود و بدون تکیه به بعضا بطرف من آمد. سس دوباره لبان خود را گزیده يك پا بجلو گذاشت و پای دیگر را در عقب آن زمین گذاشت. بدش در این حرکت تسنج آمیز که شباهت به حرکت عروسك خیمه شب بازی داشت هیچ و راست بوسان نمیکرد ولی راه میرفت! راه میرفت و چشمت فقط بمن دوخته بود. راه میرفت، گوئی سیمهایی با مرئی او را بجلو میراند، دندان هایش را سخت بدانش فشار میداد، سیمایش بطور دردناکی هم رفته بود و اندامش مانند کشتی طوفان ردهای با نظرف و آنطرف کج و راست میشد ولی با این وجود رای اولیس مرتنه بدون تکیه بجو بدستی و کمک کسی راه میرفت! آری اعجاز اراده به اعضای مرده اوجان بخشیده بود. هیچ پرسکی تاکنون بموانسته است برای من شریح

کنند که چگونه آن دختر مفلوج و علیل توانست آن روز راه برود و من هم نمی توانم آن منظره را درست ترسیم کنم، چون ما همگی در جای خود خشک شده بودیم، حتی (ایلوونا) هم فراموش کرد که بدنبال او برود و مراقبش باشد. (ادیت) آن چند قدم را تلو تلو خوران طی کرد، گویی يك طوفان درونی او را بجلو میکشاند. حالا دیگر او کاملاً بمن نزدیک شده بود و دست های خود را که تا آنوقت مانند بال بدو طرف خود گسترده بود، مظهرانه و مشتاقانه بسویم دراز کرد. چهره درهم او باتیسمی پر سرور و شغف، بار و آرام شد. فقط دو قدم، نه، يك قدم دیگر باقی مانده بود! (ادیت) آنقدر بمن نزدیک شده بود که میتوانستم نفس او را زیر لبانش احساس کنم. ولی در این هنگام حادثه شومی روی داد. (ادیت) دست های خود را پیش از موقع نامید اینکه من او را در آغوش خواهم گرفت، بجلو انداخت و در نتیجه این حرکت، تعادلش بهم خورد و رانهایش مثل اینکه با داسی قطع شده باشد، بهم تاشد. دخترک در جلوی پای من بر زمین افتاد و من در اثر وحشتی که بر وجودم غلبه کرده بود بجای اینکه پیش بروم و او را در بر خاستن کمک کنم بی اختیار خود را عقب کشیدم.

ولی (ککسفالوا) و (ایلوونا) و (ژوزف) هر سه بكمك او شتافتند و او را از روی زمین بلند کرده واد سالن بیرون بردند. در آن يك لحظه پرده شادی و شمعهای که از اوائل شب تا آهنگام در جلوی چشمانم آویخته شده بود، بکنار رفت و دريك چشم بهمزدن تمام قضایا در لباس حقیقت در نظرم مجسم شد. من میدانستم که درد آن دختر بیچاره هرگز درمان نخواهد شد. آری معجزه ای که آنها ارمن انتظار داشتند نتحقق پیوست من دیگر خدا سودم، بلکه موحودی ضعیف و قابل ترحم بودم که ضعف و جسم جز زیان، و ترحم جز هلاکت و بدبختی چیزی بیار نیاورده بود. دیگر نیروی آنرا نداشتم که بروم، بیالین او بنشینم، ار او دلجوئی کنم و راه رفتنش را تمجید و تعریف کنم. پس بدون آنکه بهمم چه میکنم، کلاه و شمشیرم را برداشتم و برای سومین و آخرین بار مانند جایتکاری از آن خانه گریختم.

حسن می کردم که نزدیک است خفه شوم آیا هوای بین درختان آنقدر خفّان آوراست و یا آنچه شراب هائی که من نوشیده ام ؟ بیم تنه افسری سخت بیدم چسبیده بود ؟ بقیه ام را باز کردم و میخواستیم بیم تهرامم از تن درآورده بدور بپردازم ، چون خیلی بروی شاه هایم سگینی میکرد . خوب حالا بکجا بروم ؟ همه جا میروم جز منزل خودم ، یعنی آن اطاق خلوت و ساکنی که در آن باید با این افکار مشوش و هولناک تنها بمانم . بهترین کار آنست که چند گیلاس دیگر مشروب خنک بنوشم عجب ، کافه (راتور بلاتز) هنوز باز است ؛ بوری اریس پرده های پشت پنجره آن دیده می شود . پس بروم کیلاسی مشروب سرد بنوشم .

همیشه وارد کافه شدم دیدم رفقاء کوش تاگوش بسته اند ولی چرا اینطور بمن نگاه میکنند ؟ چرا صحبت خود را یکدفعه قطع کردند ؟ حتماً سری در کار است . میخواستیم آنها را ندیده گرفته برگردم اما دیگر کار از کار گذشته بود و مرا دیده بودند ، بنابراین با اکراه بطرف میز آنها رفتم و یکی از صندلی ها را جلو کشیده گفتم « احاره میدهید ؟ » (یویری) ناگه بمن نگاه کرد و گفت « رفقاء ، سم ، چه میگوئید ؟ آقا میترساید احاره می دهید ؟ آیا میان دوستان هم اینجورها هست گرچه بعد از این از (هومیلر) این انتظارها را نباید داشت »

ناخنس می خواست مرا ریشخند کند ، چون سایرین هر کدام خنده شیطانی آمیزی رد و بدل کردند . آری ، حتماً زیر کاسه نیم کاسه ایست . معمولاً هر وقت یکی از ما بعد از سمه سب نرمی دشب رفقاء هاراها ستوال اراو میکنند ولی امشب هیچکدام من چیزی از معموله من گوشتند و همه ناراحت ، خرمیانه اند ، نالاحره (یویری) - لب تکیه داد و پرسید

- احاره ، هر بته سربك مگوئیم ؟

- برای چه موضوع ؟

- رفیق داروسارت که الساعة از اینجا خارج شد ، می گفت پیش خدمت دازل (یک سفالوا) با تلفن با و حبر داده که عهد نامزدی بین تو و آن . . که دختر خاتم بسته شده .

یکدفعه نگاه تمام حاضرین موج می خورد . دو ، سه ، چهار ، شش ، هفت ، ده ، بیست و نه ، می دانستم که اگر این حرف را تایید کنم فریاد

سوت و شوخی و حرفهای نیشدار و تبریکات طعنه آمیز با آسمان بلند خواهد شد. خبر، من نمیتوانستم این خبر را در حضور یکمده لوده و مسخره تصدیق کنم و گفتم:

— خیر مزخرف گفته.

ولی این تکذیب من برای قانع کردن آنها کافی نبود. (فرنج) دستی بشانه من زد و گفت:

«(تونی) راست بگو بینم این خبر حقیقت دارد یا نه؟»

من بی تأمل گفتم: «نه، يك كلمه اش هم حقیقت ندارد!»
لحظه ای سکوت برقرار شد و همه با تعجب و یأس بیکدیگر نگاه کردند. سرانجام (فرنج) آرنج خود را بر روی میز تکیه داد و پیروزمندانه گفت:

— دیدید گفتم دروغ است! آخر من (هوفیلر) را از جیب های شلوارم بهتر می شناسم! فردا صبح هم خدمت آن داروساز شپشو خواهم رسید تا دیگر این جور چرندها را بشت سررقای ما نگوید و بیک شخص محترم و آبرومند لکه نچسباند؛ واقعاً من خیلی خوشوقتم از اینکه این خبر حقیقت ندارد والا ما و تمام هنك بدنام میشدیم

بلافاصله حاضرین هر کدام بیک طرز با آب و تاب تمام شروع به تعریف من و بدگویی از خانواده (کنکسفالوا) کردند.

یکی گفت: «آخر آدم برود با دختر يك رباخوار که تا حالا چندین نفر بخود نمائی و درفشانی را با بیرنگ و دغلبازی بروز سیاه نشانده، وصلت کند؟ واقعاً جای تأسف است که اجتماع باین قبیل اشخاص اجازه میدهد که با حيله و افسون پول جمع بکنند و برای خود املاك و القاب بخرند!» دیگری گفت: «(هوفیلر)، من نمیخواهم در کارتو مداخله کنم، ولی اگر عقیده حریح مرا بخواهی؛ من از همان ابتداء به آمد و رفت زیاد تو با آن خانواده چندین موافق بودم. ما اسرها باید اول ببینیم اشخاصی که افتخار آشنائی و آمد و رفت با ما نمیشان میشود چه کاره هستند. ما باید تاحدی حوددار باشیم و با اشخاصی که خوب نمیشناسیم، معاشرت نکنیم.»

همه با حرارت و هیجان صحبت میکردند، داستانهای عجیب و غریبی در باره پیرمرد میگفتند دخترش را وسیله تمسخر و تفریح خود قرار داده بودند و من ساکت و بیحرکت در آنجا نشسته بودم. تعریف و تمجید و

تلسوزیهای وحشیانه آنها بعدی بر من گران آمد که میخواستم فریاد بزم : « نفس کشیفتان را قطع کنید! یا بگویم . دروغگو من هشتم! داروساز حقیقت را گفته! » ولی میدانستم که دیگر کار گذشته می بینم که باسکوت خود خیاالی به (ادیت) معصوم میکنم و آرزو میکردم که کاش زمین بار میشد و مرا بدرون خود میکشاید! میخواستم خود را نابود کنم. میدانستم یکدام طرف متوجه بشوم و نمیدانستم دستهایم را که هر لحظه ممکن بود بالرش خود رسوایم کنند ، در کجای مخفی کنم . بالاخره مانند دردی آهسته از جا برخاستم و از کافه خارج شدم .

تا آن موقع هیچگاه تکلیف من مثل آن شب روشن نبود میدانستم مرتکب چه عملی شده ام و میفهمیدم که حالا چه وظیفه ای دارم . ساعت ده شب . یاد حترى عقد نامزدی بسته و سه ساعت بعد آن را تکذیب کرده بودم . در حضور هفت نفر شاهد ، یعنی يك سراوان ، دو ستوان يك ، يك پزشك و سه ستوان دو ، در حالیکه انگشتر نامزدی هنوز در دستم بود ، رسا دادم که برای دروغ ناجوانمردانه ای که گفته بودم ، از من تنجید کسد فردا تمام هنگ از اقتضایى که بار آورده ام ، آگاه خواهند شد و دیگر نخواهم توانست پاگون سر سازی بردوش داشته باشم آن چند دقیقه بزدلی و بی شهامتی کار مرا خراب کرده بود و تنها چاره کار من يك تپانچه بود .

حتی هنگامی هم که در کافه بسته بودم ، این موضوع بر من بخوبی روشن بود که فقط يك راه برای اعاده شرافت من وجود دارد و آن هم انتحار است . فوراً در فکر خود تربیب تمام کارها را دادم . ابتداء نامه ای به والدین خود بنویسم و از تأثری که برای آنها تولید کرده ام پوزش بخواهم بعد کبلاً از (فرنچ) خواهش کنم که با دارو سارستیزه نکنند ، چون بامرك من موضوع خاتمه خواهد پذیرفت . نامه ای هم به مراد هك نوشته ارا و تقاضا کنم که مراسم تشییع حماره من نادلی برگذار شود و ضمناً وصیت کنم که مراد (وین) براك سپارند و هیچکس نمایندگی از طرف هنگ در مراسم تدفین من شرک نکند و میل ندارم نه حتی دسته گلی هم بر مرز او من بگذارند بعد چند سطری هم به (ککسعالوا) بنویسم که مراسم مهر و علاقه مرا به دخترش ابلاغ کند و باو بگوید که ریاد در فکر من نباشد آنوقت اطاقم را مرتب سازم ، صورتی از قروضی که برفقاء داشتم بپیه و

وصیت کنم که اسبم را برای پرداخت بدهی هایم بفروشند، جامه و ساعت را بگماشته ام بدهند و انگشتری و قوطی سیگار طالارا برای (ککسفالوا) پس بفرستند.

کارها همه سامان یافته بود و من فقط میبایستی از صحن حیاط سر باز خانه عبور کرده از سه پلکان بالا بروم. بعد در اطاق را بروی خودم بیندم و بشام این بدبختی ها حاضرم بندهم اما بعضی اینکه بمداخل تارک حیاط نزدیک شدم، سیاهی مردی در آستان در چشمم نمودار شد. پیش خود فکر کردم که شاید این شخص یکی از همقطاران باشد که قبل از من وارد شده شده و حالا خدایم آید که تا چند ساعت مرا با و راجی خود معطل خواهد کرد. ولی لحظه ای بعد باحالی پر از سگرایی و شویش شاهه های فراح فرمانده هتک را تشخیص دادم. قصد داشتم او را ندیده انگاشته راه خودم را در پیش بگیرم ولی او از ناریکی بیرون آمد و با سخن خشنی گفت

«ستوان هوفیلر!»

من پیش رستم و مقابل او بحال خردار ایستادم و او نگاه تند و تیزی بسر با پایم انداخت و گفت:

«گویا این هم بتازگی بین آفایان دسم شده که کت هایشان را اینطور ولنگ و بارپوشند شماها خیال میکنید که چون بعد از نیمه شب است ناید مل حوک توله داری که پستانهایس را روی زمین میکساید، در محیط سربازی پرسه زنید؟ من این عمل را نمی - سم و اسطار دارم که افسرهای ریه دسم حتی بعد از نیمه شب هم که از محوطه خارج میشوند لباسهاشان مرتب باشد فهمیدی»

من پاشنه چکمه ها را بهم گوسنده گفتم «بلی، جناب سرهتک!» سرهتک با نگاه تحقیر آمیزی بر سر و بطرف رنگان رعت و من هم خون دیده آخرین حرفی که دورند - و د میسموم سر ریش و اهانت است، عصایم شد بی اختیار بدستار دویدم. اگر چه خودم میدانسم که این رفتار خیلی بی مورد و ابلهانه است. اما این یکی از حالات غیر طبیعی و بیمعنی انتحار کنندگاسب که ده دقیقه قبل از مرگ میخواهند تا سر حد امکان مرتب و بانزاک زندگی را ترک گویند. صورت خود را میترانند و زیر جامه تمیزی (برای که) در برمی کنند. حتی سنبده ام که زنی قبل از آنکه از طبقه چهارم عمارتی خود را زمین پرتاب کرد، چهره اش را به همین طریقی آرا -

و گیسوانش را فرزده و با گرانبها ترین عطرها خوشبو ساخته بود. حالا هم همین قوه آنی (که عقل و منطق از توجیه آن عاجز است) مرا بجلو میکشاند.

محققاً سرهنك صدای پای مرا شنیده بود چون ناگهان روی خود را برگرداند و چشمان نافذ خود را بمن دوخت. من در دو قدمی او توقف کردم و با صدای لرزانی گفتم: «جناب سرهنك معذرت میخواهم، اجازه میفرمائید چند کلمه با سرکار صحبت کنم؟»

با تعجب پرسید: «چه، حالا. ساعت يك و نیم بعد از نیمه شب؟» سپس با خشم چشم بصورت من انداخت خیال میکردم که الساعه فریادی بسم خواهد کشید، ولی حتماً از چهره ام حالی نمودار بود که او را ناراحت ساخته بود، چون پس از آنکه چندین دقیقه سراپای مرا با چشمان تیز خود و رانداز کرد، با صدای غرش مانندی گفت:

«بدکار و باری نداریم! بسیار خوب، پس زود بیا باطاق من بخودت بجنب!»

سرهنك در اطاقش را با کلید باز کرد و من بدنبال او داخل شدم. اثنایه اطلاق او عبارت بود از يك تختخواب، دو تمثال رنگی از امپراطور و ملکه، چهار یا پنج عکس قاب شده از باررسیها و ضیافتهای هنگی، يك جفت شمیر و دو طباچه ترکی - همین و بس.

سرهنك چندین بار سیلهای خود را بشدت تابید و بالاخره بدون اینکه جائی برای نشستن بمن نشان بدهد گفت:

- راحت باش (بعد از کمی مکث) خوب حالا برویم سر مطلب اما باید صاف و پوست کنده صحبت کنی و در لفاظیه حرف نزنی بگو ببینم که گرفتاری تو يك موضوع مادی است یا پای زنی در میان است؟

- خیر، موضوع مادیات در بین نیست؟

- پس پای زنی در میان است؟ چرا شما مردم خودتان را راحت - نمیکذارید؟ مگر دنیا قحط زن است که شماها اینقدر کار را بخود سخت میگیرید؟ خوب، حالا موضوع از چه قرار است؟

من جریان نامزدی خود را با دختر (ککسفالوا) و افکار آنرا با قاصله

نه ساعت در حضور همقطاران باختریار برای او بیان کردم ضمناً توضیح دادم که تصور فرمائید که غرضم از این حرفها اینست که عمل ناشرافتمندانه خود را کوچکتر از آنچه هست وانمود کنم. بلکه برعکس آمده ام بهیچا بهائی که افسر مافوق من هستید بطور خصوصی اطلاع بدم که من از تکلیفی که در مقابل این عمل زشت و ننگین خود بگردن دارم، بخوبی آگاهم. من بوظیفه خود آشنا هستم و برای انجام آن کاملاً آماده ام.

- این مزخرفات چیست؟ عمل ناشرافتمندانه یعنی چه؟ چه تکلیفی داری؟ همه این حرفها بیمعنی است! میگوئی با دختر (ککسفالوا) عقد نامزدی بسته ای؛ من آن دختر را یکبار دیده ام البته دختری چلاق و ناقص الخلقه است، ولی در اینکار عیبی نمی بینم. چه بسا اشخاصی که این جور وصلت هارا کرده اند و کسی نتوانسته عیبی بر آن ها بگیرد. در اینجا سرهنک بمن نزدیک تر شد و گفت:

یا یا نکنند که به دخترک حرفی بشوخی زده باشی که منجر به پیش آمد سوئی شده؟

من پاشنه های چکمه را بهم زدم و گفتم:

- جناب سرهنک اجازه فرمائید^{۱۱} با کمال احترام بعرضتان برسانم که من این دروغ، یعنی تکذیب نامزدی خود را، در حضور هفت نفر از افسران هنگ در سر میز کافه گفته ام. من در اثر فقدان شهامت و ضعف نفس به همقطاران خود دروغ گفته ام. فردا ستوان (هالیچک) داروساز که راوی این خبر کاملاً صحیح بوده نزاع خواهد کرد و آنوقت تمام شهر خواهند فهمید که من در حضور همقطاران خود دروغ گفته و ارتش را ننگین کرده ام. - گفتی اینکار در کجا صورت گرفته؟

- در سر میز کافه.

- گفتی در حضور همقطاران؟ همه آنها شنیدند؟

- بلی جناب سرهنک.

- داروساز میدانند که تو این خبر را تکذیب کرده ای؟

- فردا او و تمام شهر خواهند فهمید.

سرهنک چنان بشدت سبیل های خود را می کشید و می تابید که گفتی میخواست آن ها را از ریشه بکند. تشخیص میدادم که مغز او در پس پیشانی کوتاهش بشدت مشغول کار است و در حالیکه دست هایش را در پشتش گذاشته

بود، از اینسو بآنسوی اطاق شروع بقدّم زدن کرد. بالاخره در جلوی من ایستاد و گفت:

- خوب حالا کاری که تو میخواهی بکنی چیست؟
- من تنها یکراه در پیش دارم و سرکار آنرا میدانی و فقط آمده‌ام باشما وداع کنم و بانهایت احترام تقاضا نمایم که مراقبت فرمایند بعدا کارها بیسر و صدا روبراه شود. من مایل نیستم که هنگامی بخاطر من تنگین بشود.
- این حرفها چرند است! کاملاً مزخرف است! حیف نیست که جوانی متین و تندروست و نجیب مثل تو برای خاطر موجودی چلاق مثل آن دختر، دست بهچنین کاری بزنی؟! تصور می‌کنم آن پیرمرد روباه صفت بطوری ترا در تنگنا گذاشته که نتوانسته‌ای از چنگالش رهایی پیدا کنی. بسیار خوب، من برای آنها که ذره‌ای اهمیت قائل نیستم اما اینکه رفقای تو و آن داروساز کثیف باخبر شده‌اند البته تا اندازه‌ای کار را خراب کرده. اینرا گفتم و بعد با شدتی بیش از پیش شروع بقدّم زدن در طول و عرض اطاق کرد و بالاخره روبروی من توقف نموده گفت:

- پس حالا گوش بده. این قبیل کارها را باید هر چه زودتر چاره کرد و الا اگر خبرش در همه جا پراکنده بشود، کار از کار میگذرد. حالا اول بگو ببینم چه اشخاصی از هنگ در آنجا حضور داشتند؟
من اسامی حاضرین را گفتم و سرهنگ دفتر یادداشتش را از جیب بیرون آورده نام آنها را یادداشت کرد و گفت:

- بسیار خوب چاره اینکار آسانست. فردا من بهره‌م بفر آن‌ها دستور خواهم داد که قبل از ورود به میدان رژه، خود را بمن معرفی کنند. وای بهال کسیکه بعد از توصیه من يك کلمه از حرف های تو را حتی در خاطر خودش نگاه بدارد! حق آن داروساز کثیف را هم خودم کف دستش خواهم گذاشت. حالا راستش را بگو ببینم قبل از آنکه این دسته گل را بآب بدهی دمی هم بهمره زده بودی؟
من از سرم سرخ شدم و گفتم:

- بلی، قبل از آنکه از هنگ خارج بشوم چند گیلانی کنیاك نوشیده بودم و در منزل آن‌ها هم سرشام و شراب زیادی خورده بودم و لی....
اسطار داشتم که از این حرف سرهنگ آتشی بشود اما برخلاف انتظار

من ، قیافه او بازشد و خنده بلندی سرداد و گفت :

- بسیار خوب ، بسیار خوب ! پس در اینصورت چاره کار آسان است .
من بر قنایت خواهم گفت که تو پاتیل بودی و عفلت سر چا نبوده ! آیا بنظر
تو اینراه از همه راهها بهتر نیست ؟ خوب حالا موضوع اول حل شد .
من از اینکه سرهنك مقصود مرا درست نفهمیده بود سخت عصبانی
شدم . ابله خیال میکرد من از ترس باو متوسل شده ام و میخواهم او مرا
از يك گرفتاری نجات بدهد . خدا یا چرا او مقصود مرا نمیفهمد ؟ پس بهال
خبردار ایستاده گفتم :

- ببخشید جناب سرهنك ، تا آنجا که پای من در میان است این فکر
چاره کار را نمیکند . من میدانم مرتکب چه عملی شده ام و اینرا هم میدانم
که دیگر روی نگاه کردن بصورت اشخاص شرافتمند را ندارم و ادامه
زندگی دیگر برایم مقدور نیست !

سرهنك فریاد زد : « خفه شو ! - آه معذرت میخواهم - آخر جان من
بگذار با خیال آسوده فکر کنیم و این قدر وراجی و پرچانگی نکن ! من
تکلیف خودم را بهتر میدانم و احتیاج ندارم که تو بمن درس بدهی ! عزیز
من ، اینمطلب اول بود حالا برویم سرمطلب دوم : فردا صبح تو بایستی از
این شهر خارج بشوی و حتی يك روز دیگر هم در این جا نمانی و الا
این قضیه در تمام شهر دهن دهن خواهد گشت و هر کجا بروی از تو
سوالاتی خواهد شد و من خوش ندارم کار با اینجا بکشد . از فردا تو بگردان
احتیاط (چاسلو) منتقل میشوی . من خودم حکم انتقالت را مینویسم و ترا
بفرمانده گردان آنجا معرفی میکنم . تو و گماشه ات باید امشب اناثیه تان
را جمع کنید و فردا صبح خیلی زود یعنی موقعیکه هیچیک از افراد هنك
نتواند شما را ببیند از سربازخانه خارج بشوید ، فهمیدی ؟

من با يك لعن سرد و خشك نظامی جواب دادم :

- بسیار خوب جناب سرهنك !

ولی در دل گفتم : « بگذار اینمرد که احبب هر چه دلش میخواهد -
بگوید . من کار خودم را صورت میدهم »

سرهنك نزدیکتر آمد و گفت : « فراموش نکنی ، فردا ساعت پنج
و نیم صبح . ضمناً اگر احتیاج به چیزی داری بگو . »

- غیر متشکرم ، جناب سرهنك .

- بسیار خوب . خدا حافظ . فردا ساعت پنج ونیم .
من مثل کسی که آخرین دیدار را بایکی از آشنایان خویش بکنند
بسرهنك نگاه کردم . میدانستم که او آخرین شخصی است که در عالم زندگی
با او صحبت میکنم . پس باها را بهم گوییدم و از اطاق خارج شدم .
ولی حتی آن پیر مرد ابله و کودن هم چیزی از مطلب دستگیرش
شده بود . حتماً در نگاه یاطرز راه رفتن من آثاری بود که تولید بدگمانی
میکرد ، زیرا سرهنك با صدای خشنی گفت : «عقب گرد ، هوفملر»
من عقب گرد کردم . سرهنك درحالی که ابروان خود را بالا کشیده
بود ، نگاهی بسر تا پای من افکند و بالحنی جدی و درعین حال ملاطفت
آمیز گفت :

- پسر جان ، من از این حالت قیافه تو زیاد خوشم نمیآید . گمان
میکنم میخواهی مرا گول بزنی . حتماً نقشه پلیدی داری ! ولی من نمیخواهم
و نمیکذارم که تو بر سر این قضیه دست بکار جاهلانه ای بزنی . . . من میل
ندارم . . فهمیدی ؟

- سیار خوب ، جناب سرهنك !

- پس است ! تو نمیتوانی بمن نیز يك بزنی ! دستت را پیش بیاور !
دستم را بطرف سرهنك دراز کردم و او محکم آن را در دست
گرفت و گفت :

- (هوفملر) ، حالا بمن قول شرف بده که امشب کاری برخلاف
ندای عقل نکنی ! قول شرف بده که فردا ساعت پنج ونیم به (چاسلو)
عازم بشوی !

- قول شرف میدهم ، جناب سرهنك .

- هان ، حالا درست شد . من از این میترسیدم که مبادا تو در این
حیص و بیص ، بلائی سرت خود بیاوری ! آدم از کار شما جوان ها سر در نمی
آورد ! همیشه شتابزده اید و میخواهید کارها را و لو باطبیانچه هم شده فوراً
خاتمه دهید . این جور پیش آمد ها را آدم علاج میکند . خواهی دید که هیچ
سروصدایی از این قضیه بلند نمیشود . واقعاً حیف نیست که جوانی شایسته
و ارآسته مثل تو همه چو بلائی بسر خودش بیاورد !

من که از بیست پنج سال عمر خود ، پانزده سال آنرا در دانشکده امیری و بقیه را در ارتش گذرانده و باطاعت کور کورانه از اوامر ما فوق خو گرفته بودم ، از لحظه ای که امر سرهنگ را شنیدم ، از خودم مطلقاً رای و اراده ای نداشتم ، دیگر فکر نمی کردم کار می کرد و فقط اطاعت می کردم مغرم تنها این فکر را ضبط کرده بود که فردا صبح ساعت پنج و نیم حاضر به حرکت خودم را سرهنگ معرفی و تا آن موقع تمام لوازم سفر را آماده کنم . گماشته ام را بیدار کرده گفتم که دستور صوری داریم فردا صبح به طرف (چاسلو) حرکت کنیم . با زحمت زیاد موفق شدیم خود را در سر موعد آماده کنیم و من درست سر ساعت پنج و نیم در اطاق کار سرهنگ برای وصول احکام و اوراق مربوطه حاضر شدم ، و مطابق دستور او بدون آنکه کسی مرا ببیند سر باز خانه را ترک گفتم

با اولین تکان قطار ، آن سستی و گیجی که بروجودم عارض شده بود ، از میان رفت و همینکه شروع به مرور حوادث شب گذشته کردم ، تمام آن امکار و خاطرات با سرعت مرا وای دوباره بهرم هجوم آورد آری ، من اراده کرده بودم که نزدیکی خاتمه بدهم و شخصی طایفه را از دستم روده بود . فکر می کردم شاید همین الساعه هم قطاران من رو بروی سرهنگ ایستاده بشرافت خود سو گند یاد می کنند که حتی يك كلمه از آن ماجرا را نکسی ابراز نکنند . تنها این امر مرا مانده هنگ ، درامکار باطنی آنها سست بمن تغییری نخواهد داد و محققاً خواهند فهمید که من نامردانه از عمر که گریخته ام . حالا درست ساعت هفت است . (ادیت) الساعه از خواب بیدار میشود و اولین فکرش درباره من است . بعد از ظهر انتظار مرا خواهد کشید و هیچکس نیست که او را از ماجرای آگاه کند از طرفی من حتی چند کلمه ای هم با و ننوشته ام . لابد بهنگ تلس خواهد کرد و با و خواهند گفت که من از آنجا منتقل شده ام و او معنی این خبر را نخواهد فهمید . بدتر از همه اگر از قضیه یومی برد آنوقت ... در این موقع قافه (کادور) در نظرم مجسم شد که از پس عیبك خود با حالتی تهدید آمیز من نگاه میکرد و میگفت : « این عدل در حکم جنایت است ! قتل رس است » و بلافاصله روی آن ، تصویر دیگری منعکس شد و آن تصویر (ادیت) بود که خود را

بمعبر آویخته و منظره انتحار و پرتگاه نیستی در چشمانش نمایان بود .
پس من باید در اولین ایستگاه ، تلگرافی باو بزنم یا پیکامی بفرستم
که میباید در حال نومییدی دست بکار چاره باندیری نزد . خوشبختانه در
(وین) دوساعت برای انجام این کار وقت داشتم ، زیرا قطار تاظهر حرکت
نمیکرد .

چون بایستگاه رسیدیم حمامه دانهای خود را بگماشته ام سپردم و باو
گفتم که بیکراست بایستگاه شمال غربی برود و در آنجا منتظر من باشد و
از آنجا در شبکه ای گرفتارم و دم منزل (کاندور) پیاده شدم . باز همان کلفت
شلخته ظاهر شد و با لهجه غلیظ خود گفت :

«دکتر منزل نیست .» پرسیدم : «پس ممکن است باخانم آقای دکتر
صحبت کنم ؟» گفت : «بگذارید بروم ببرسم .»

من در همان اطاق کدائی مدتی با انتظار ایستادم تا بالاخره در باز شد
وزن نابینای دکتر در آستان در ظاهر گردید و پرسید :

- آه ، سر کارستان شما هستید ؟
من تعظیمی کردم (بزن نابینا !) و گفتم :

- بلی .

- من میدانم که دکتر وقتی بیاید و بفهمد شما تشریف آورده اید
و او در منزل ننوده خیلی اوقاتش تلخ میشود ولی اشاء الله بتوانید کمی صبر
بکنید . دکتر منتها تا یک ساعت دیگر میآید
- خانم ، متأسفانه نمی توانم صبر کنم . اجازه میفرمائید یادداشتی

برای دکتر بنویسم ؟

- بلی ، فرمائید روی آن میز . (سمت میز تحریر اشاره کرد)

من با عجله یادداشتی در پنج صفحه برای (کاندور) نوشتم و از او
خواهش کردم که فوراً (زیر این کلمه را سه بار برای تأکید خط کشیدم)
بمنزل (ککسوالوا) برود . در آن یادداشت با نهایت احتیاط و صراحت
تمام قضایا را برای او نوشتم و حتی این را هم کتمان نکردم که قصد انتحار
داشته بودم ولی فرماده هك برخلاف میل خودم ، مرا از مرك سجات داده .
در پایان یادداشت خود نیز این جملات را افزودم :

« تا این لحظه من فقط در فکر خود بوده ام و تازه حالا می فهمم که

با رفتار خود دارم هستی موجود معصومی را تسلیم فاجعه بزرگی میکنم . شما باید فوراً بآنجا بروید و حقایق را بآنها بگوئید . اگر با وجود ضعف نفسی که من از خود نشان داده‌ام ، (ادیت) مرا عفو کند من عقد نامزدی خودمان را بیش از پیش مقدس و معتبر خواهم شمرد و چنانچه اجازه دهد ، با او بسویس خواهم رفت ، خدمت در ارتش را ترك خواهم گفت و مادام العمر نزد او خواهم ماند ، خواه باین زودی معالجه بشود و خواه اصلاً بهبودی نیابد . من برای جبران نامردی و دروغ خود ، حاضرم هر کاری که در حیطه امکان باشد انجام بدهم شما به (ادیت) بگوئید که فقط او است که باید در باره من داوری کند و مرا ببخشد . خواهش میکنم هر کاری در دست دارید بگذارید و با قطار ظهر بآنجا بروید و درست سر ساعت چهار و نیم که آنها معمولاً انتظار مرا دارند خود را بمنزل (ککسفالوا) برسانید .»

وقتی قلم را بروی میز گذاشتم احساس کردم که برای اولین بار یک تصمیم شرافتمندانه گرفته‌ام . حالا دیگر میدانستم که همیشه بیکنفر تعلق خواهم داشت و آن زنی است که مرادوست میدارد .

از جا برخاستم و دست آن زن نابینارا بوسیدم . وقتی بصورت او نگاه کردم نمیتوانستم بفهمم که چگونه این زن باموهای خاکستری دهان ناموزون و نگاه تلخی که در چشمان نابینا دارد ابتداء بنظر من زشت آمده بود ، زیرا اکنون چهره اش بایر تو محبت و شفقت روشن شده بود . حالا در نظر من چشمهای این زن که هیچ چیز جز ظلمت ابدی در آن منعکس نبود ، بیش از کسانی که با چشمهای باز و روشن بدنیا می نگرند ، به حقیقت معنی زندگی پی برده بود .

مانند کسی که از مرضی شفاء یافته باشد با زن نابینا وداع کردم . اکنون دیگر عهد محبت و مودت بستن نایک موجود عاجز و عللیل در نظر من متضمن فداکاری نمی نمود . خیر ، آن موجودات تندروست ، متکی بخودیش ، پرغرور ، سرمست و سعادتمند نیستند که انسان بایستی دوستشان داشته باشد ، زیرا آنها بمشق احتیاجی ندارند . اینگونه مردم عشق و سرسپردگی دیگر را نسبت بخود تنها یک نوع آرایش ، پیرایه ای برای گیسوان و یا گوشواری برای گوش میدانند ، نه تمام مفهوم ولذت زندگی . تنها جفا دیدگان از روزگار ، بیچارگان ، زشت رویان ، در ماندگان و خوار شدگانند که هشی میتوانند واقفاً بآنها یاری

کند. اگر کسی زندگی خود را وقف آنها سازد، جبران معرومیت هایشان را خواهد نمود. فقط آن ها هستند که آئین عاشقی و مشوقی را میدانند، آنها هستند که عشق انسان را باحقشناسی و سیاستگری می پذیرند.

چون بایستگاه برگشتم دیدم گماشته ام در آنجا منتظر من است. پس باتفاق سوار قطار شدیم و بعد از چند لحظه حرکت کردیم. هم خوشحال بودم و هم نگران، خوشحال بودم از اینکه خود و شخص دیگری را از فاجعه ای نجات داده ام، نگران بودم از اینکه مبادا (کاندور) ظهر بمنزل برنگردد و یا بقطار ظهر نرسد. یکبار دیگر منظره مهتابی منزل (ککسفالو) و آویختن (ادیت) از معبر در نظرم مجسم شد. با خود گفتم پس خوب است در ایستگاه بعدی تلگرافی برای او بفرستم تا اگر احیاناً (کاندور) موقت برسند پیغام من نشد، خیال (ادیت) تا اندازه ای راحت شود.

در ایستگاه بعدی از قطار پائین جستم و با عجله بطرف تلگرافخانه رفتم. راستی، مگر اینجا چه خبر است؟ در بیرون اداره تلگراف چه هیئت فراوانی را دیدم که همه با شور و هیجان مشغول خواندن اعلانی بودند و من از میان آنها باز حمت زیاد خود را بگیشه رساندم و تلگرافی بدین مضمون نوشتم: >(ادیت فون ککسفالو)، پس از سلام و احوالاتی با پان. باموریت اعزام زود مراجعت (کاندور) قضایا حضوراً شرح. قربانت، (آنتون) <

تلگراف را بخانمی که مأمور وصول تلگرافها بود، دادم ولی او خیلی بکندی کار میکرد و صد ها مطلب گوناگون از من می پرسید. باری چون قطار تا دو دقیقه دیگر براه می افتاد، دوباره با زور خودم را از اذلا بلای جمعیت خلاص کرده بقطار رسانیدم. آبروز غروب وقتی به قصبه (چاسلو) رسیدم، تمام نیرویم را جمع کردم تا خود را با طاق خوابم در مهمانخانه برسانم و چوٹ وارد اطاق خواب شدم روی تخت خواب افتادم و بخواب عمیقی فرو رفتم.

گویا سرم هنوز بروی بالش نرسیده بخواب رفتم. خواب دیدم د اطاقی ایستاده ام - تصور میکنم اطاق (کاندور) بود - و ناگهان صدای وحشتناک تق! تق! تق! همان صدایی که روزها چون چکش شعیفه ها میغورد، بگوشم رسید. ابتداء این صدا از فاصله دوری شنیده میشد و بالاخر

آنقدر نزدیک شد که متوجه شانه از خواب پریدم و با چشمان کاملاً باز با طراف
اطلاق تاریک نگاه کردم. باز همان صدای تق! تق! شنیده میشد ولی این
بار دیگر خواب نبودم و شخصی در اطاق مرا میزد فوراً از تخت خواب
بیرون پریدم و در راه باز کردم دربان مهمانخانه پشت در ایستاده بود و گفت:
«سرکار ستوان شمارا پای تلفن میخوانند.»

با خود فکر کردم که چه کسی ممکن است مرا بخواند؟ من که در اینجا
کسی را نمیشناسم، پس کیست که در اینوقت شب مرا میطلبد؟
دربان گفت: «سرکار ستوان لطفاً عجله کنید. کمان میکنم از (وین)
میخواهند با شما صحبت کنند»

دیگر کاملاً بیدار شده بودم. حدس زدم که این شخص جز (کاندور)
کسی نیست. بدربان گفتم فوراً پائین برو و بگويد الساعة میآیم و خودم
هم عجله بدنبال او روان شدم چون پای تلفن رسیدم گوشی را از دربان گرفتم
ولی صدائی نشنیدم. هرچه هالو! هالو! گفتم و فریاد کشیدم بجائی نرسید.
بالاخره صدای تلفنچی بگوشم رسید که میپرسید:

- صحبت کردید؟

- خیر.

- يك ثانيه پیش، سیم وصل بود؛ از (وین) میخواستند صحبت کنند
لطفاً گوشی را سرچایش بگذارید، هر وقت طرف زنك زد شمارا خبر
میکنم.

گوشی را بجایش گذاشتم و با افکار پریشان نزدیک دستگاه تلهفون
مدتی بانتظار بستم. فکر میکردم که حتماً خبر شومی است که (کاندور)
میخواهد بمن بدهد بالاخره دیگر قدرت تحمل برابم نماند دسته تلفن را
چرخاندم و در تلفنچی پرسیدم:

- هنوز سیم وصل شده؟

- کدام سیم؟

- از (وین).

- يك دقیقه تأمل کنید تا پرسم.

آن يك دقیقه عمری من گذشت و سرانجام صدای زنك بلند شد ولی
تلفنچی فقط گفت: «هنوز مشغول تحقیق هستم. يك دقیقه صبر کنید تا

دوباره زنك بزنم».

اوهمچنان مرا مر به صبر و تأمل میداد! يك لحظه صبر كنيد؛ چند دقیقه تأمل كنيد؛ عاقل ارايكه در طرف يك ثابيه ممكن است مردی از افراد بشر نميرد، سربوشتی واژگون، يادنيايی نابود گردد
بهر حال يكساعت تمام نا حال آشفته با انتظار شستم تا بالاخره صدای زنك تلخ برای چندمين بار بلند شده. من سراپا گوش شدم و تلمیچی گفتم: «از مكالمه منصرف شده اند.» اينرا گفتم و گوشي را بلافاصله بجايش گذاشتم.

از خود پرسيدم كه چرا منصرف شده اند؟ بچه علت ساعت دوازده و نهم شب مرا پشت تلخ حواسته اند و بعد از مكالمه منصرف شده اند؟ حتماً بايد خبر بدی درين باشد كه من از آن بي اطلاع و بايد اطلاع پيدا كنم چه طور است خودم به (كاندور) تلخ كم؟ بعد پيش خودم فكر كردم كه حير، ايسكار خوبی نيست شايد زش متوحش شود.

نمي توانم حال خود را در آشفته توصيف كنم. افكار موش و تصاوير درهم و درهم منگرم هجوم مي آورد و من پس از چندين ساعت كشمكش و مبارزه با اين اندیشه های جنون آور بالاخره دوباره بخواب رفتم

وقتي از خواب برخاستم، آفتاب پهن شده بود و چون بساعت نگاه كردم ده و نيم بود با شتاب از پله ها پائين آمدم و دوان دوان بطرف سرباز خانه رفتم در آنجا افراد پادگان در محوطه جمع شده بودند و من هم خود را پهلوی كشي شنگ جادادم در اين اثناء ژنرال با قدم های شمرده و سنگين وارد محوطه شد. چون نزديك آمد، طوماري را باز نمود و با صدای طلس افكسي شروع بقرائت آن كرد.

«حسايت فجيعی روی داده كه اطريش و همگري و تمام ديهای متمدين را برار وحشت ساخته است.» (از خود پرسيدم چه حسايتی؟ و بدران احتیاج شروع باز زدن كردم، گومی مرتكب اين حسايت خود من هستم). «قتل خائنه و فجييع والا حضرت آر شيدوك (مرا تتر مرد بساند) و لعنه اطريش و عليا حضرت آر شيدوشس، خاواده ساهطتی، ارا عرق عزا و مام بی پايان ساخته ولی بیش از همه ارتش امپراطوری است كه»
بقیه حرفهای ژنرال را دوست نمیشيدم. گاهه (جنایت) و (قتل) چون

خنجری قلب مرا مجروح ساخت. آری اینها کلماتی بود که دکتر (کاندور) در صحبت خود بکار برده بود؛ درایموقع ناگهان بیاد تلفن شب قبل افتادم وبدون اینکه خود را بفرا مانده هناك معرفی کنم، ازهمهمه وغوغامی که بعد ازخاتمه نطق ژنرال ایجادشده بود، استفاده کرده آهسته از محوطه خارج شدم وبهممانه خانه برگشتم. نگهبان تلگرافی را که بنا بگفته اوصبح آنروز رسیده بود بدستم داد. سرپاكت را بهجله پاره کردم. وابتداء از آن چیزی نفهمیدم، چون هیچ امضائی نداشت و يك پیغام كاملا نامفهوم بود؛ بعدا فهمیدم كه این تلگراف از اداره پست آمده ومضمونش اینست كه رساندن تلگرافی كه من روز قبل مخابره کرده بودم، میسر نشده است.

بكلمات تلگراف خیره شدم. فكر میكردم كه چطور رساندن آن میسر نشده است؟ در صورتیكه همه كس (ادیت فون ككسفالوا) را در آن شهر كوچك میشناسد. دیگر نمیتوانستم آن هیجان والتهاب را تحمل كنم، پس بدر بان دستور دادم كه فوراً شماره تلفن دكتر (كاندور) را بگیرد.

درو ظرف بیست دقیقه سیم وصل شد. دكتر (كاندور) خودش در منزل بود وبای تلفن آمد. در عرض سه دقیقه آنچه را كه بایستی بفهمم فهمیدم. دست تقدیر تمام نقشه های مرا نقش بر آب کرده بود و آن دختر نگونبخت از پشیمانی من واتفهمی شرافتمندانها ایكه گرفته بودم آگاه نشده بود. تمام اقداماتی هم كه سرهنگ بمنظور اسكات موضوع کرده بود، بدون نتیجه مانده بود. آری آنشب (فریج) وسایر رفقاء بجای آنكه از كافه مستقیما بمنزل

بروند بآن میخانه كوچك میروند و در آنجا بدبختانه با داروساز مصادف میشوند (فریج) از فرط محبتی كه نسبت بمن داشته با او بمشاجره برخاسته و او را متهم بنشراكاذیب درباره من ميكند. داروساز كه آبروی خود را در خطر میبید، صبح روز بعد با عجله بسر باز خانه میرود تا مرا بشهادت بطلبد و چون باو خبر میدهند كه من ناپدید شده ام، بد گمان شده از آنجا باشتاب بمنزل (ككسفالوا) میرود. بعضی اینكه بآنجا میرسد، وارد اطاق كارپیر مرد میشود و بنای داد و فریاد را میگذازد و میگوید: «شماها مرا با دادن آن خبر تلفنی مسخره کرده اید، ومن كه شخص آبرومندی هستم، تحمل توهین این جوجه افسرها را نخواهم كرد. میدانم كه او (مقصودش من بوده ام) چرا اینطور نامردانه فرار کرده است و اگر بگوئید كه آن خبر تلفنی شما فقط جنبه شوخی داشته من باور

نخواهم کرد و فریب نخواهم خورد . من این قضیه را و لواظریق وزارت جنگ هم شده روشن خواهم نمود .»

(ککسفالوا) با زحمت فراوان او را ساکت کرده از منزل خارج میکنند . تنها امید پیرمرد این بود که افلا دخترش يك کلمه از حرف های داروساز را نشنیده ، ولی از آنجا که تقدیر میخواسته ، پنجره های اطاق کار (ککسفالوا) بازو (ادیت) که در سالن نشسته بوده ، تمام حرف های او را با کمال وضوح میشنود و تصمیم میگیرد نقشه دیرینه خود را موقع اجراء بگذارد ولی ضمناً میداند چگونه نقش خود را بازی کند . پس دستور میدهد یکبار دیگر لباس های نوش را باو نشان بدهند ، با (ایلونا) میگوید و میخندد با پدرش بخوشرومی و مهربانی رفتار میکنند و راجع به تدارکات مسافرت بسوی سدها سئوال میکند . در عین حال مخفیانه به (ژوزف) دستور میدهد پس باز خانه تلفن کند و پرسد که آیا من مراجعت خواهم کرد یا نه و آیا پیغامی برای آنها داده ام ؟ و چون (ژوزف) پاسخ میآورد که من بکلی از آنجا منتقل شده و پیغامی هم برای کسی نگذاشته ام ، دیگر تأمل را برای یکروز هم جایز نمی بیند ، زیرا آن عمل من آخرین روزنه امید او را مسدود میسازد . بعد از صرف ناهار دستور میدهد او را بیالای مهبابی ببرند . (ایلونا) که از خوشحالی غیر منتظره او بگران شده بوده ، دقیقه ای از کنار او دور نمیشود . ساعت چهار و نیم در موقعیکه من معمولاً بمنزل آنها میرفتم و درست یک ساعت قبل از آنکه تلگراف من و (کاندور) بآنها برسد ، (ادیت) اردوست وفادار خود خواهش میکند که برود و کتابی برای او بیاورد . از قضا (ایلونا) با این خواهش ظاهراً ساده ~~ساده و بی اهمیت~~ ^{ساده و بی اهمیت} میبکشد .

دختر بیهوصله که قادر بر ام کردن قلب وحشی خود نبوده ، از آن لحظه کوتاه برای اجرای تصمیم خود استفاده میکند : یعنی با قدرت و قوتی که یأس و از جا گذشتگی باو بخشیده بود ، خود را از محجر بالا میکشد و از آن برج مرتفع بزمین پرتاب می کند .

وقتی (کاندور) بیالین او میرسد ، او را هنوز زنده می یابد . تعجب در اینجاست که در بدن نحیف او هیچگونه علائم جراحت سخت و خطرناک دیده نمیشود و او را در حال بیهوشی با آمبولانس به (وین) میبرند . تاباسی از شب گذشته پزشکان بنجات او از چنگال مرگ امیدوار بودند و بنا بر این (کاندور)

تقاضای هشت شب تقاضای مکالمه تلفنی بامن میکنند ولی در شب ۲۹ ژوئن یعنی شب همان روزی که ولیمهد اطریش بقتل رسیده بود ، تمام ادارات دولتی درحال بینظمی و کلیه خطوط تلفنی بلا انقطاع درکار بوده . د کتر (کاندور) چهارساعت تمام انتظار میکشد و نتیجه نمیگیرد . بالاخره اندکی بعد از نیمه شب موقعیکه پزشکان از معالجه (ادبت) قطع امید میکنند (کاندور) تقاضای تلفنی خود را پس میگیرد . نیمساعت بعد دختر بیچاره جاف میسپارد و بزندگی پر مشقت و دردناک خود خاتمه میدهد .

ازین صدها هزار نفری که در آن روزهای ماه اوت ۱۹۱۴ بجهت اعزام شده بودند ، هیچکدام مثل من بایی اعتنائی و بی صبری بجهت نرفتند ، نه از آن جهت که من سرچنک داشتم بلکه برای اینکه چنک برای من فقط يك وسیله فرار و يك راه نجات بود . من مانند جنایتکاری که بتاریکی بگریزد ، به میدان چنک گریختم . چهار هفته قبل از چنک را در حال یأس و بهت و تشویش و از خود بیخوداری گذراندم ، زیرا یقین داشتم که باضعف نفس و ترحم خود يك فرد بشر را ، تنها بشری که مرا باشور و حرارت دوست میداشت ، بچنگال مرگ سپرده ام دیگر چرات نمی کردم وارد خیابان ها شوم . تمارش کردم و در اطلاق خود مخفی شدم . نامه ای به (ککسماوا) نوشتم و باو تسلیم گفتم ، ولی او جوابی نداد . توضیحات زیادی برای تبرئه خود بد کتر (کاندور) نوشتم ، او هم پاسخی نگفت . از همقطاران و حتی پدرم هم نامه ای دریافت نداشتم . من این سکوت عمومی را حمل بر يك تنفر عمومی نمودم و بیش از پیش دچار این توهم شدم که آنها همه مرا محکوم و مطرود نموده اند و يك نفر جایی و قاتل می شمرند در موقعی که سراسر کشور از شدت بیم و تشویش چنک بغود میلرزید ، هنگامی که در تمام اروپای پر آشوب ، سیمها در ارتعاش و لشکریان در حال بسیج بودند ، من جز بجنایت جین آمیز خود بهیچ چیز دیگر نمیتوانستم فکر بکنم و بنا بر این پیخبر شدن از خود ، تنها راه نجات من بود .

من نمیگویم که در آن موقع در جستجوی مرگ بودم ، بلکه میخواهم بگویم که از آن بیمی نداشتم و یا لامحاله کم تر از اغلب اشخاص دیگر از آن میترسیدم ، زیرا لحظاتی بود که مکر مراجعت بوطن و مواجهه با اشخاصی

که از جنایت من اطلاع داشتند، از تمام خوف و هراس های جنک در نظر من وحشت آورتر نمینمود. علاوه من کجا را داشتیم که بدان روی آورم؟ دیگر چه کسی بود که بمن احتیاج و یا عشق و علاقه داشته باشد؟ دیگر برای که و بجه منظوری بزندگی ادامه بدهم؟ اگر منظور از شجاعت ترس نداشتن است من میتوانم بدون اغراق ادعا کنم که در میدان جنک شجاع بودم زیرا چیزهاییکه در نظر شجاعترین رفقای من از مرگ بدتر بود، یعنی حتی از دست دادن چهارستون بدن، ترسی در من ایجاد نمیکرد. حال اگر مرگ بسراغم نیامد، تقصیر از خود من نبود چون چندین بار بایستی با استقبال آن شتافتم. هر وقت کار خطرناکی پیش میآمد من خوشحال میشدم و داوطلبانه انجام آنرا به عهده میکردم.

هنگامی که آن چهار سال پایان ناپذیر سرانجام پایان رسید، با کمال تعجب دریافتم که با وجود تمام این مخاطرات من هنوز می توانم بزندگی ادامه دهم. زیرا ما که از جهنم جنک برگشته بودیم، همه چیز را با معیار های تازه می سنجیدیم. در نظر شخصی که در جبهه جنک بسر برده بوده، گناه مرگ آدمیزادی را برگردن داشتن دیگر قبح سابق را نداشت آری در میدان جنک جرم خصوصی در جرم عمومی مستهلك شده بود، زیرا من بدست خود در (لیمانوا) مسلسلی بکار گذاشتم که اولین سیل پیاده نظام روسی را که بطرف سنگر های ما پیشروی میکرد، چون برگ خزان فرو ریخت و بعدا با دوربین چشمان وحشت زای کسا یرا که من مسبب قتل یا جرح آن ها بودم مشاهده نمودم که ساعت ها ناله میکردند تا بالاخره بطرف جمعی جان می سپردند. از طرفی درد نیائی که من بآن برگشتم کسی باقی نمانده بود که علیه من گواهی دهد (ککسفالوا) چند روز بعد از مرگ دخترش جهان را وداع گفته بود، (ایلونا) با شوهرش در یکی از قراء (یوگوسلاوی) زندگی میکرد، فرمانده هنگ اشعار کرده بود و همقطاران سابق من با کشته شده و یا بکلی آن اتفاق را فراموش کرده بودند. هیچکس نبود که مرا متهم و مهاکمه کند و چون کسی نمانده بود که جرم را بمن یادآوری کند، خودم هم گناه را فراموش کرده بودم. فقط یکبار تذکری بمن داده شد و آن شبی بود که در ابرای (وین) روی یکی از صندلیهای ردیف آخر نشسته بودم. پیش در آمد، تازه تمام شده و چراغها خاموش بود. یک خانم و آقا که جزء

«زیر آمدگان بودند می خواستند از جلوی من عبور کنند و بطرف صندلیهای
 خود بروند. من بدون اینکه بانها نگاه کنم ازجا برخاستم تا آنها رد شوند
 ولی آن آقا بجای اینکه فوراً در روی صندلی خالی پهلوی من بنشیند، با
 احتیاط و ملایمت خانم را بجلو راهنمایی کرد و او را روی صندلی نشانید.
 پیش خود فکر کردم که این زن حتماً کوراست و بی اختیار بطرف او متوجه
 شدم. آن آقای موقر و نسبتاً چاق هم پهلوی من نشست و من فوراً او را
 شناختم - او (کاندور) بود؛ تنها مردی که همه چیز را میدانست و بر اعماق
 جرم و خطای من وقوف داشت، چنان نزدیک بمن نشسته بود که من صدای
 نفس کشیدن او را میشنیدم! آری همان مردی که ترحمش مثل ترحم من مهلك
 و ناشی از ضعف نبود بلکه عاری از خود پرستی و مولود از خود گذشتگی
 بود. تنها مردی که میتوانست درباره من داوری کند و یگانه شخصی
 میبایستی در مقابل او خجل و شرمسار باشم پهلوی من قرار گرفته بود؛
 اگر در فاصله بین دو پرده چراغها روشن شود او حتماً مرا خواهد شناخت
 بدنم شروع بلرزیدن کرد و با عجله دستم را روی صورتم گذاشتم تا
 اقل در تاریکی شناخته شوم و قبل از آنکه پرده بر روی اولین قسمت نمایش
 بیفتد با سرعت از جلوی آنها گذشتم. ولی از آنموقع تا کنون دوباره
 باین نکته پی برده ام که هیچ جرم و خطائی، مادام که وجدان آدمی از آن
 آگاه است، فراموش نخواهد شد.

از بهترین آثار نویسندۀ این کتاب آنچه بوسیله

((کانون معرفت)) منتشر شده است

ترجمه «فرهاد»	بها ۸۰ ریال	- ماری استوارت
» » »	» ۴۰ »	- سه استاد سخن
عبدالله توکل	» ۴۰ »	- شب رؤیائی
جواد شیخ الاسلامی	» ۴۰ »	- ماجرای جوانی يك استاد
» » »	» ۴۰ »	- آخرین سالهای زندگی تسوايك
نیرسعدی	» ۴۵ »	- گازافوا
رضا عزیزی	» ۱۰ »	- جیب بر
مصطفی فرزانه	» ۳۰ »	- تأثیر محیط در زن
ذبیح الله منصوری	» ۳۵ »	- کاشف مالیه تیسیم
مصطفی فرزانه	» ۴۰ »	۱- در برابر خدا
«فرهاد»	» ۴۵ »	۱- فروید
عبدالله توکل	» ۴۰ »	۱- بیست و چهار ساعت از زندگانی يك زن

